کوه طور

شاعر:
عبدالباري جهاني

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ شاعر جهاني

نه د چا د پېکي یار یم نه د چا په تور سنګسار یم
نه بې لارې نه پر لار یم له خپل ځانه مې ګیله ده

که هنر د انسان د روحي، فکري، عاطفي اړتیاوو پوره کول وي، نو ښه هنر او له هغې ډلې نه ښه شعر بیا د انسان په اروا حي ژورتیاوو، ښکلاییزو احساساتو (میني، کرکې او غریزه) کې د هڅو او هاند د بهیر پلټنه، څېړنه او یا د دغه بهیر د کومې شېبې یا برخې انځورول دي. د دې لنډې یادونې نه مې موخه دا وه چې باري جهاني زموږ په هماغو شاعرانو کې راځي چې دا ټولې یادونې په خپلو شعرونو کې رانغاړي او زموږ مخې ته ئې د ژوندیو انځورونو په توګه ایږدي. د غزلو یا قصیدو ترڅنګ هغه دا هنر په نظم او داستاني بڼه کې هم تصویروي. باري د خپلې ژبې او ملت ویده نکلونه، هیرې شوي کیسې او ناویل شوي افسانې بیا ژوندۍ کوي هغه، هغه اولس ته وریادوي چې پر هیواد ئې د وحشت او تیارو کیږدۍ لمن اواره کړې ده. د باري شعر او دا کیسې د دغه تیارو لاندې، د ده د اولس روښان اندي ته د ستورې په څېر ځلیږي او د لارو نښې ئې ګرځي. د خلګو ژبې ته د هغه شعر د ژبې نږدې والی د دې سبب شوی دی چې دا هڅه لا پسې بریالۍ او اغېزمنه وي که کوم لویدیز کره کتونکی یا د شعر څېړونکی د هغه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعرونو څه زوروره څېړنه وکړي، هرو مرو به هغه د افسانې یا اسطورې جوړونکي شاعر په نامه ونوموي.

هغه د تېرو او اوسنیو مذهبي، ملي تاریخي اتلانو په ملي کولو کي بې ساري لاس لري. هغوی ته ملي څېره ورکوي، هغوی په خپله فلسفه، د یاغیتوب او درېدو په اندېښنه، اندېښمنوي. له هغوی سره د هغوی له اواز سره خپل، خپل اواز، خپل هڅونکی ښکلاییز انداز ملګری کوي.

آدم او درخو، شیرین او فرهاد، ملوک او بدریجماله، لیلی او مجنون، بلال، منصور، نمرود، کلیم، نیل، اسرافیل، یعقوب، یوسف، زلیخا، کنعان، ښاپیرۍ، خضر او د خضر چینه، شیطان، سکندر، جام جم او ډېري ډېري نوري خبري دي چې د ده منظومي افسانې رنګینوي.

زرکه، شپېلۍ، شپانه، رمباړي، وچ ډاګونه، نکریزي، ډولونه، غرونه رغونه، د بلبلو چغهار، منګوټي، پایزیب، ځولۍ، ګودر، پېزوان، کلي، سپېلني، کاڼي، مالت، اغزي، کوچي، کیږدۍ، د کیږدیو اورونه، اتڼونه، د نجونو ټالونه، ورا، کاروان، رباط، ریبار، رباب، خال او د ده د خلکو ژوند ته نوري ډېري خبري بیا هم دلته حضور لري، او د ده په شعر کي د هغه د اولسي چاپېریال غوره اغېزه ګڼلی شو. د هغه ځیني شعرونه د هیواد د فرهنګ، سیاست او تاریخ داسي ګڼه مالګوبي دي چې د هېرو شویو افسانو، یادونو، بدمرغیو، خوښیو او غمونو بېساري انځورونه باسي.

د لرغوني او کلاسیک شعر نه خبرتیا، په هغه پوهېدنه، د هر ښه شاعر غوره ځانګړتیا ده. د ده په نکلونو او ویل شویو نظمونو کي دا له ورایه لیدل کېږي. د دې تر څنګ د خپل تاریخ، تاریخي تګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوري او د لوړو ژورو او د جرړو نه خبرتیا د ښه شاعر بله ځانګړتیا ګڼله کېږي.

دغه راز که شاعر د خپل ملت په هره کیسه، هره افسانه، هر متل، هري ټوکي، ان ملنډو او په ټولي توګه په فوکلور او دود دستور پوه وي، هغه به د خپلی ژبي له هر توري، هری کلمې، هر ترکیب او هري جملې نه په ربښتیا، لوی، نه هېرېدونکي، ژوند ښښونکي، آزاروونکي او زړه راښکونکي کیسې او افسانې جوړوي.

باري ته باري تعالي دا ټولی ځانګړتیاوي ورکړي دي. د هغه ذهني خوځون، د دې پورتنیو ځانګړتیاوو د خوځون له هري لوېشتي او ثپک سره خوځېږي، خوځېږي او په خپل تګ لوري کي د زمانې له زړې حافظې نه هېر شوي زیاتره هغه څه ویني او را سپړي، چي نور یې حتی تصور هم کولای نه شي.

د مثال په توګه د دریو غوایانو کیسه کي چي سپین او ابلق د زمري په ټونګ له تور نه خپله لاره بېلوي او وروسته سپین هم د زمري په شیطانت له ابلق نه بېلېږي او یوازي خپل ځان اصیل ورته ښکاري، او بالاخره د خپل بېځایه غرور قرباني کېږی، د کیسې وروستۍ او د نتیجې خبری داسی رانغاړی.

په ژړا شــو سپین غویی ویل یې خدایه
په ریشتیا چي زه کــم عقل وم لــه ځایه
په هــغه ورځ مي مرګي ته ځان تیار کړ
چي جــلا مي تور له ځــانه په اختیار کړ
چي ابلق مي د زمــري په خــوله جلا کړ
هـغه ورځ مي ځان له مرګ سره سودا کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غــوايي او د زمـــري پردې دي ويني
د دښـــمن سره څــوک څنګه پالي ميني
چي په اصـــل او کـم اصـــل تېر وتلم
په لوی لاس مي د مرګي خولې ته ورتللم

د ده په شعر کي د داستان يا افسانې يا نظم ليکني يوه ستره او غوره ځانګړتيا دا ده چي هغه د کومي لاسي ايډيالوژۍ او يا واکمن مين او اسير نه دی. هغه مين دی، هغه په ښکلا، هغه په ادا، هغه په تخليق، هغه په انځورونو او هغه په نوښت مين دی. دی سره له ټولو ياغيتوبه تر نه باوره پوري د هغو پېرزو او نازوړی دی خو اسير يې نه دی. د باري شعر د پښتو ادب د هغو ګوت شماره شاعرانو په شعر کې راځي چې له رازونو او نيازونو ډک دی او دا راز و نياز لا تر اوسه پور وړ ووړونکي او وړ سپړوني نه لري.

اوس به له چـــا سره سيالۍ ته د نصيب راوزو
منـــصوري چيغي غرغرې د ميدان پاته نه دي
دلـــــته راغــــلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جـــنون هغه دی زولنې د زندان پـــاته نه دي
که له ګـــرېوانه يې ســــکروټي اورولي نه دي
نوري په زړه کي خـرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خــــــوني فلک په سترګو کي اورونه وينم
پاس له نصيب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

او يا دا چې :

(c) ketabton.com: The Digital Library

مــــه راوړه تندي ته مي انکار په انګارونو کي
تا ته مي نمروده د ايمان کيسه مــــعلومه ده
څه به مي بوډی نـــظر ته نيسې د حـــيا پلو
ما ته دي پر شونډو د پېزوان کيسه معلومه ده
نوري په څـــپو کي الاهـــو سندري مه بوله
رنګ د زمــــانې کي د توپان کيسه معلومه ده
ولاړل جهاني زاړه ياران بيا به ستانه نه سي
وايی مــــلاجلان د بل جهان کيسه معلومه ده

او يا دا چي :

په تنها کو رنــګو مه د جـــنون د پلونــــــو نښي
چي د هر اغزي په کور مي د يادونو کيسه شنه سي
د پردېس محــــشر ميدان ته د وږخي ساقي راغلی
چي پر شــــونډو مې جانانه د کوثر پياله ترخه سي
ځواني ستا انتظار يووړه بوډی عمر مي در جار سه
سپېلنی به داسي چېري در ته بل څــوک نذرانه سي

د شعر لوستونکي، په شعر پوهېدونکي او د شعر اورېدونکي که لږ ښه ځير شي چي د باري د شعر هر توری څو ځله د وينو د ګلاب په عطرو، د ارمـان پـه اسوېلو، د درد پـه زګېرويـو، د خيـال پـه څپـو او د ديدنونو پـه شپېو کي لمبيدلی، ډوب شوی او بيرتـه يې ځان د غـزل يا قصيدې، يا څلوريزي او يا کوم ښکلي نظم په بڼه را څرګند کړی دی. که يو کلاسيک شاعر دا يادونه چي شعر په زړه کي د تېر شوي خيال نه جوړه شوې خبره ده، چې په ژبه راځي، ومنو ډېره به شاعرانه وي مګر دا هم بايد ور زياته کړو چي شعر يوه داسي نه ماتېدونکې تنده ده چي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلو سره یې ماتېدل غواړي، مګر په ښو شاعرانو کې چې یو هم پکی باري دی، دا تنده د هر نوي شعر په هر ځل ویلو سره لا څو چنده کېږی. د نظمونو او داستانونو په بیان کې د باري دغه شان تنده له ورایه بریښي. هغه خبره چې لېونی مینې کړم اشناله بیابانه سره، دی ورځ تر ورځې د کیسو او افسانو د بې پایه شاړو او مېرو لوري ته هڅوي او ورغواړي یې. دی چې څومره دې پلو ته درومي هومره یې تلوسې لا پسې تلوسې کوي. دی هره ورځ هلته نوي څه پیدا کوي. کله چې د مقدوني سکندر استاد ،ارسطو هغه ته په رمز دا ورپوهوي چې خپل زاړه او له کاره لوېدلي مامورین او جنرالان برطرفه کړي او پر ځای باندې ئې ځوان او لایق افسران وټاکي نو هغه د خپل استاد له توصیې سره سم عمل کوي او داستان داسې نتیجې ته رسیږي:

مقرر پر مـــــقامونو یې ځوانان کړل
د لښـــکر یې ټوله نوي افسران کړل
ارســـطو ورته لــــېږلي وه رمزونه
ده له رمـــزه وه اخیستي دا پـــندونه
زوړ ګـــمراه لاری ته نه سی سمېدلای
لو مینا خـــبري نه سی زده کـــولای
کوږ لرګی په بار کی نه سي ځایېدلای
نه کـــوږ بار سي تر مـنزله رسېدلای
په وطن کي کـــاري سوه عدالت سو
له زړو داړه مـــارانو په راحت ســـو
د خاین قـــاضي یې ورانه کړله خونه
اهـل کار ته چې یې وســـپارل کارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز تقریبا ټول داستانونه یا په یوه او یا څو بیتونو داسي نتیجې ته رسېږي چي د سړي یې بیا بیا لوستلو او اورېدلو ته زړه کېږي. باري جهاني د خپلی شاعری په اوږدو کي کرار کرار او سو که له ذهني ښکلا نه ټولنیزی، ژبنۍ او جلېزي ښکلا ته، هغي ښکلا ته چي کله نا کله د لویو ارمانونو انځورونه باسي، ور روان دی او کولای شو ووایو چي ورسېدلی دی.

د ده د داستاني شعر بهیر په څو ګودرونو وېشلای شو.

د پښتو په شاعری کي د لاسي یا آګاهانه ښکلا ییزي چاري لپاره هڅه، ملي معنی، ملي غوښتنو ته، پراخ او ښتون ته او ملي ویښتیا ته لاره پرانیستل د ټولو په وړاندي درېدل د ده په شعر کي ما دغه خوځون مخکی د عصیان په نامه نومولی دی.

بله خبره د ده د شعر ښکلې ژبه ده. خبره په دې کي ده چي دی آن غندني، ښکنځلي او د نادودو یادونه په ډېر ښکلي انداز سره بیانوي. که د سلیمان لایق شعر د مست، یاغي او نه ایلېدونکي سمندر ښکلو ځپو ته ورته دی د باري شعر کولای شو، زرین امیل یا مرغلین امیل ته ورته کړو. داسی زرین امیل ته چي د ښکلیو د غاړي هار او د غاصب او مکار زاهد او د دوکه مار مجاهد د غاړي د لعنتونو کړی جوړوي. دی د چا، د کومي ډلي، د کومي لاري تربور نه دی. دی د تیارو، دی د شرارت، د شیطاني ارواحو او شیطاني کړو تربور او دښمن دی. هغه خو په دې برخه کي کله ناکله ان د هستی ښنونکي په وړاندي هم خپله تربګني نه پټوي. شاعر باید لوی روح ولري، شاعر باید د لوی روان درلودونکی او د پراخ زړه خاوند وي. شاعر باید د بې پایه تفکر، د نه ماتېدونکي ارادې، نه ایلېدونکي تکل، د سمندر سمندر ذوق، د پای ته نه رسېدونکو خیالونو، د ژور درک، د پیاوړي پېژندني او نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېرېدوني ياد خاوند وي. تېر هغه وخت ښه دی چي د هغه له پېژندني او تجربې نه ننني شخړي او اري کړای شو او فوکلور د تېر ميراث ژوند کول دي. د فوکلور تر ټولو غوره معنی په ولسی هنر، په تېره بيا ادب کي د ژوند د بهېر موندل دي. په فوکلور کی افسانې، متلونه، کيسې، نکلونه او ان اپلتي هم را تلای شي. د فوکلور تر ټولو نه يوه غوره ځانګړتيا په هغه کي د يادونو ژوند دی. ټولو ته به ثرګنده وي او کنه چي باري يو مؤرخ دی، يو ملي مؤرخ، يو بامسٔوليته مؤرخ او يو د رازونو د راثرګندولو په تېره بيا په پښتو فوکلور کي د تاريخی پېښو د پلټلو مؤرخ دی. هغه د هګل خبره د ټولنيز ژوند نه د پردې د پورته کولو مؤرخ دی. ښه شاعر همداسي وي چي د خپلي ژبي، د هغې له روحي توان نه د هغه د تخيل، عاطفې او ملي انديښنو له ښکلاييزو اندازو نه هغه پرده لري کوي چي د انځورولو مخه يې نيولې ده.

د هغه شعر ښکلاوي، ناښکلاوي، تور او سپين او ډېر څه او څوک شعر ته ولېږدوي. هغه ارمانونه، هغه ويرونه، هغه خوښی، هغه مينه، هغه کرکه، هغه په شاعرانه نه بيانېدونکي بيان سره، هر هر څه چي نوريې لا په خبرو کي د ويلو توان نه لري، دی يې شعر ته ورليږدوي.

که څه هم هغه پخپله هيڅکله د متعهد شاعر دعوا نه ده کړې، خو هغه تر زياتو متعهدو شاعرانو نه متعهد شاعر پاته شوی دی خو تو پير يې له دې نورو متعهدو شاعرانو نه په دې کي دی چي باري د ملت، د خپلي ژبي، د خپل تاريخ او د خپل دوران په وړاندي متعهد پاته شوی دی. دی د رښا د ساتني او پالني، دی د ژبي او د هغې د ابياتو په وړاندي پوروړی او متعهد دی. د ده د دې ډول شعرونو يوه بله ځانګړتيا دا ده چي دی دلته تصويرونه داسي جوړوي چي هلته معنی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مفهوم د تصويرونو په مرسته په ژوند ښښونکو او لمسونکو انځورونو بدلېږي.

باري پخپلو داستاني يا اسطوره ای شعرونو کي ځينی داسي سپېڅلي اساطير چي پېږی، پېږی پټي پاتي شوي دي راسپړي او ځېړي. د نکل يا داستان ويل له ولس سره، له ډېرکي ولس سره، دارېکو، د خبرو او د مخامخ کېدلو تر ټولو غوره لاره او چاره ده. هغه ولس چي پخپله د همدي کيسو، د همدي نکلونو او د همدي روايتونو اصلي سرچينه او زيږنده دی. ښه شاعر هغه يادونه، هغه خاطري او هغه ټوله مروري هستی د نظم په ښه، د شعر په ښه اميل کوی، هغه په ښکلايي انداز، په ښکلاييزه ادا او د عاطفي او تخيل په زياتوالي سره خلگو ته وريادوي، باري هم د خپلي ژبي تاريخي بهير، د هغې د ويونکو روحي خوځون لويو ابدي اساطيرو په ويناوو، د هغو د اتلانو په خبرو د هغو په تاريخي پېر او د هغو په غم او خوشحالي کي لټوي او په خوږه شاعرانه ژبه يې ننني کوي.

د نورو ځانگړتياوو تر څنگ کولای شو ووايو چي باري ډېر هغه څه چي شاعرانه نه دي، شاعرانه کوي. عنعنه ماتول، صراحت، طبيعی وزن او په هغو کي د مکار غندنه د ده په شعر کي بل نوښت دی. هغه په دې افسانو کي موږ ته را په زړه کوي چي څوک يو؟ چيرته تلای شو؟ او څه کولای شو؟ په دې توگه ويلای شو چي هغه دلته هم خپل ياغيتوب ساتلی دی. هغه دلته هم له دوکې ياغي، له دروغو ياغی، له مکاره ياغي او له ريا ياغي پاته شوی دی. د ده همژبي بايد زموږ د څو نورو گوتو په شمار شاغرانو د شعرونو په شان د ده شعر هم د پښتو د ويښتيا نوې الفبې وگڼی. هر يو يې په ډېري مينی او تلوسې سره د هغه زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي ته پلتۍ ووهي او کنه دوی به د خپل ملی ژوند پېژندنه کي همداسي نالوستي پاتي وي.

په مینه
ډاکټر عبداللطیف بهاند
ماسکو

جهاني ته

سباوون په تمه ناست تورو تیارو کي
زنګېدلی د غمونو په تالو کي
دا د میني د دنیا خوږ انځور ګر ته
چي يې ځاله د عشق جوړه ده مغزو کي
دا زموږ د وخت هوښیاره لېوني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حـمید او د خوشال د پګړۍ ګل ته
د الفـت او د رښـــتین د بڼ بلبل ته
د مـکتب غــوره شاګرد د پیر محمد ته
چې یې تاج په سر کې ایښی د ی غزل ته
د کـرور د میخانې ښـــکلې ساقي ته
جـهاني ته جـهاني ته جـهاني ته

قلـــندر عبدالرحـمن د کوردۀ بوې ته
د حـــمزه بابا په سر جـګې شملې ته
د مـــیرویس نیکه د باغ خوږې مېوې ته
د پښتو ادب دې ښـــکلې تـرانې ته
د احــــمد بابا د ستر کهول لمسي ته
جـهاني ته جـهاني ته جــهاني ته
چې پانـــوس یې سوځیدو سره اشنا دی
چې پتنګ یې د لـــمبو ســـره اشنا دی
چې یې خـــیال څه د فلک په رحم نشته
چې یې کــور له سوځیدو سره اشنا دی
میراث خـــور د بېنوا او د غـــــني ته
جـــهاني ته جــهاني ته جهاني ته

دا ســـاقي چې د جـامو سره لوبېږي
دا خـــمار چې په نیشو کې نه مستیږي
چې کـري ځانته پخپل لاس دوږخونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زردشت چې بل اور سره خوښيږي
دا په سوي مذهب پوه مست دوزخي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چې اورونه يې په کور د پلار ژړلي
لپې لپې يې په هر مزار ژړلي
چې يې ټانګ د يرغلګر په سوک وهلي
ويني ويني يې په هر پرهار ژړلي
د افغان د درد او غم په اور ستي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چې خيبر او چې ميوند يې ترانه ده
پاني پټ يې د پلرونو حماسه ده
چې پامير او هندوکش يې د خيالونو
هم شمله ده هم کعبه ده ميخانه ده
د کابل د پت او ننګ ساده سپاهي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چې ښکلا يې شور په سر کې لګولی
چې خالونو د صنم په زړه خوړلی
چې سينه يې د غاټول سره سيالي کړي
د وزخې سره په اور کې سوزېدلی
دا په تلليو کې زمووږه اوسني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تر هر چا په ګناه باندې پوهېږي
چې له شیخ او له زاهده نه وېرېږي
له چړو او له رسـو یې پـروا نسته
چې د دار حلـقې ته خپله روانېږي
دا زموږ د عـصر بې کـچه یاغي ته
جـهاني ته جـهاني ته جـهاني ته

دا لـوی بحر چې ویالو کی نه ځایېږي
لامـبوزن چې په څپو کي نه ډوبېږي

د قـلم توره یې تل د لاس زېـور ده
چې د ظلم د ښـامار سره جنګېږي
د لایـق او د اجـمل دا سکني ته
جـهاني ته جـهاني ته جـهاني ته

چې په نرخ او خریدار د زړه پوهېږي
پېربـدل چې په بـازار د زړه پوهېږي
چـې فریاد یې د خوږمنو زړو اواز دی
چې په جـوړ او په بیمار د زړه پوهېږي
دې نیالـګي زموږ رشاد لوی حبیبي ته
جـهاني ته جـهاني ته جـهاني ته

چې سـبزې کوبې د مسـتو پسرلو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ساقي سـره هم غاړي دی پیالو کي
چـي شور دی د سيني په خلوتګاه کي
چي احساس يې توپاني دی په شعرو کي
پـخې نښې د پڅواک او خلـيلي ته
جـهاني ته جـهاني ته جـهاني ته

چـي دوږخ په اجـارو له فلک غواړي
منـصوري نشې اخيستی دی دار غواړي
د خـيام کوڅو ته ځي په بد مستۍ کي
د ګلاب مينه په کـور کي د خار غواړي

دا خـپلوان د شمس الدين او د داوي ته
جـهاني ته جـهاني ته جـهاني ته

چـي تاکلي يې خپل ځان ته هديرې دي
د منـصور او د فرهاد سره يې شپې دي
دا سـرکښه د جنون پر بستر پروت دی
ماتي کـړي يې د عـقل زولنې دي
زر سـلامه د کمال عبدالباری ته
جـهانی ته جـهانی ته جـهانی ته

+++

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو يې پېژنی دا څوک دئ؟

کله ولاړ سـې په خـيالونو سردرو ته پورته کېږي
کله کـښته سي درو ته سپين سندرېږي يې يادېږي
کـله مل وي د کـوچيانو په کـږدېو کې اوسېږي
کـله ځان خـپل زنداني کړي زولنې ورته شرنګېږي

بيا په مـينه د جانان کـې يادوي اغـزن خوبونه
بيا وطـن شـهيد وي يادوي سترې مزلونه
بيا له قـهره او له جـوشه په سـوکو وهي ټانکونه
هـا زړي خاطـرې ورشې وپښوي وېده مـغزونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــله ځي تر کـــــندهاره یادوي کـاږه تــــګونه
کـــله ســــتایي کونړونه په حجرو کي چنګ برېتونه
کـــله پورته بدخـــشان کي لــټوی ښکلی لعلونه
یــا په دښــــتو د پروان کــــي دلاله وو سره ګلونه

بیا په خــیال کي یو ځل ورشی د غازیانو و ټولۍ ته
بیا په اوښکو ورته ناست وي د وطن بوري مورکۍ ته
بیا په سرو اوښکو ژړېږي د شهېد ورور و خورکۍ ته
بیا ورلیــکی ســـلامونه د کوچني غازی سلګۍ ته

کـــله ســــتایي په وطن کــي د غازیانو مورچلونه
کـله غـــــندي د بیدردو او نامــــــردو چپاوونه
کـله ســــــتایي د باتورو جنــګیالیانو سنګرونه
کـــله غـــــندي په کوڅو کي بېګګانه او پردي پلونه

بیا خـــــیام وي بیا بــــــاران وي بیا پیالې وي
مــــېله وال له ښــاره ووځی د بابا صاحب مېلې وي
د یارانو په ټولۍ کــــــي هـم سندري هم نغمې وي
وریادېږي یي جونــګړه رونې کــــړي خپلي شپې وي

بیا زاهــــد او معتصب ته ریاګـاني ورپېغور کړي
بیا په شـــعر او په خیال راته سینګار د بابا کور کړي
بیا ورځـي تر خـــــپل جانانه بهانه د ابا ګور کړي
چي بیا وروسته رقــیبان یي په محفل کي ورپېغور کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا په خپلو سترګو ویني د پېغلانو ګودرونه
د تیارو اجاره دار پکښي کړلي افتونه
پېغلي نه شي وړای ګودر ته شنه منګي او امېلونه
په ګودرکي د پېغلانو د پردیو مورچلونه

بیا کابل وي مستي پېغلي یي پښي لوڅي وریادېږي
یتیمان او بیر سري ماشومان ورته ژړېږي
کلاګاني د بابا یې د پردو په لاس نړېږي
په ناورین د زورورو عزتونه خرابېږي

بیا ځوانانو د وطن ته په خوږه ژبه ګویا دئ
وایي پرېږدئ سنګرونه دا وطن مو د ابا دئ
د مورچل و ځوان ته وایي چي دا کلی زما او ستا دئ
تا د خور ټکری پېیلی دا دستور د نا اشنا دئ

کله غاړه د هلمند کي راته ستایي اتڼونه
د هلمند نه جلاله ته وړي شرنګي او امېلونه
کله ځي د هندوکش نه یوار ګوري خیبرونه
کله ځي وهډ پروته را شمیري ماشوم قبرونه

بیا پر لویه لار روان وي وېښوي ویده خوبونه
بیا د اوښکو په زورونو ورانوي کښلي خطونه
بیا بوډی اسمان ته وائګي نور دي نه وړم فرمانونه
ما یوه سجده منلې نور یېې نسته محرابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا په سره غرمه میوند وي بیا ایوب او ملالۍ وي
بیا بولدک وي بیا لښکري ورسره چي تورپېکۍ وي
بیا میرویس وي بیا جرګې وي ګورګینانو چي سلګۍ وي
بیا بابا توره ایستلې د غازیانو چي ټولۍ وي

کله ډاډ وي لارویانو او لاروکو قافلو ته
چي هاتللي په سپلونو توتکۍ به بېرته راسي
کله مل وي د پردېسو او غمجنو مساپرو
وایي توري شپې تېګرېږي دا وطن به زما او ستا سي

کله زېري شي ساقي ته او غوږ کي ورته وایي
د حمید د ترانو او شنو پیالو دور به بیا سي
کله تورچپه کاکل د خپل جانان په خوب کي وېني
په تعبګیر کي د زاغانو پایکوبونه به رسوا سي

بیا د خیال په ټال یاغي سي تاریخونه وریادېږي
هغه توره د بابا یې هر ګړۍ مخ ته ځلېږي
وایي ولي زموږ غازیان له قبرو نه راپورته کېږي
دا ژوندي په مړو حساب دي چي وطن یې لېلامېږي

تاسو یې پېژنئ دا څوک دئ؟
دا ازل ته یاغي سوی
چي جانان یې خپل وطن دئ
او وطن یې پردی سوی
چا په غوږ کي راته ووې

(c) ketabton.com: The Digital Library

" زه يې پېژنم غنی دئ دا زړور دا ببر سری "
ما وې نه ګـــرانه غلط ســوې زموږ د هـيلو
" جــهاني " دی د جانان په لـــمبو سوی

& & &

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهانی څوک دئ ؟

د هیواد خوږژبی، نازکخیال او نامتو شاعر او لیکوال او له هېواده هغه مساپر اشنا یادوم، د چا د لمر ښار چي تروږمۍ نیولی دی او خونه یي د مرګي له ساندو ډکه ده. د هیواد د ځوانانو په لاسو کي یې پردي تېغونه دي او بي سترګو توري چلوي.

د غلیم خیرن لاسونه یي د هیوادوالو په سپېڅلو وینو سره دی، کلی او کور یې د کاڼو مالت جوړ سوی دی. د ده د ناز وطن ته د اغیارو مرکې رابلل کېږي او پردي یې د خوبونو تعبیرونه کوي.

د پېغلانو په ګودرونو یې د پردیو سنګرونه جوړ سوي دي. د ګلانو په وطن کي یې اغزیو پېري کرلي دي او د شپې شیطان یې د دیدنونو ماښام تورولی دی. دی چي اغزی اغزی ژوندون تېروي د خیالونو پر اوږو و خپل جانان ته چي د ده ګران هیواد دی مسافري سجدی ورلېږي.

شاعر چي د ملالي سرتوري د نامحرمو په ولات کي نه سي زغملای یاغي کېږي، د ازل خزانونه نه مني او د حق د لیونو لښکر جوړوي د پېریو طلسم ماتوي او د قدرت زولنې شلوی. کله ټانکونه په سوکونو اوبوي او کله خویې د قهر چیغي د غلیم د بنګلې چت را لړزوې. دی فیصله کوی چي دا ولس د اېلېدلو نه دی او د زاغانو جنازې له خپله باغه باسي، د خپلو رنځورو کنډوالو اسوېلي ته په لپو لپو ژاړي او د غازیانو د بګړیو د وینو څاڅکي یې زوروی، نو ځکه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د قافلو ملګري کېږي خو د ده مغروره ککرۍ ترځمکې نه ورځي.

دی دا کړې وړې بګړۍ راغونډوي او د غلیم په بنګلو کې بل میوند جوړوي، د چنګېز پر کور ناورین د خپل هغه غیور ولس چې د اورنګ خنجر یې پڅ کړی دی او د فرنګ توپونه یې خاموش کړېدي مېړانه او سربښندنه و غلیمانو ته وریادو.

جهاني "شنه اسمان ته د خپلو غرونو زلزلې وریادوی" د ملالۍ میوندۍ چیغې په شنه اسمان اوري او د رېدي او تورپېکۍ کیسې په لوړ آواز بیانوي. د فتحې په جشنونو کې هېڅ شک نلري ځکه دی خپل قام یو توپاني قام بولي. د حسین جامې اغوندي او تر خپل جانانه تنها ورځي، د زولنو شرنګهار ته په ورین تندي ور روان دی لکه منصور پردار ورته خېژي او د سکروټو په قلم ورته اشعار لیکي.

عبدالمجید
ډنمارک ۲۰۰۵ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاني د ژوند لیک په اړه

خوښ یم چې د هیواد د شعر او شاعرۍ په هسک کښې د یوه ځلېدونکي ستوري ښاغلي عبدالباري جهاني د ژوند لیک په اړه څه لیکم، ښاغلی جهاني که په خپل هیواد او هیوادوالو کښې منلی او د اوسمهال د پیاوړو، غښتلو او سرواله شاعرانو او لیکوالانو څخه ګڼل کیږي، د هیواد د پولو څخه په هغه خوا هم د ښه نامه څښتن دی، دغه لیکنه کندهار ته د ۱۳۸۴ ل کال کې د دوی د راتلو پر مهال د غوایې د میاشتې پر (۱۴مه) نېټه په تېرو درو کالو کښې په پرله پسې توګه د درېیم ځل له پاره د اطلاعاتو او کلتور ریاست له لوري د دوی په ویاړ د یوې درنې او لویې شعرغونډې د پیلېدونکي وینا په توګه ما عبدالمجید بابي واورول، دا چې په هغې کښې د ښاغلي جهاني د ژوندانه په اړه څو ټکي څرګند سوي وه له همدې امله کله چې نارنج خپرندویه ټولنې ته د دوی همدا نوې راغونډه سوې شعري ټولګه (کوه طور) د چاپ له پاره سپارل سوې وه نو دا خبره هم یاده سوې وه چې همدا لیکنه دې د همدې ټولګې په سرپاڼو کښې ځای ولري، که څه هم په هغه شعرغونډه کښې هم ما یادونه کړې وه چې زمونږ دغه نوموتی او پېژندل سوی شاعر د چا له لوري پېژندنې ته اړتیا نه لري او ټول یې پېژني خو د دغسې مېړنیانو د ژوندانه د بېلا بېلو اړخونو بیا بیا یادونه هم د نن او هم د سبا له پاره د ارزښتونو څخه خالي نه وي، د دوی د پېژندنې په اړه چې ما څه راغونډ کړي هغه ستاسو په وړاندې په لاندې توګه ایږدم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی عبدالباري جهاني د نن څخه ۵۷ کاله دمخه په ۱۳۲۷ لمریز کال د کندهار ښار کابل دروازې ته نژدې د بامیزو د کوڅې په ختیځه څنډه کښې د خپل سوداګر او شتمن پلار ارواښاد عبدالاحمد خان په کور کښې زیږیدلی دی. ښاغلی جهاني د پلار لومړی زوی او پلار یې د خلکو او دوستانو په منځ کښې د ښه نوم، پستې ګذارې او ښه چلند څښتن و.

د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وینا جهاني لومړنۍ دودیزه زده کړې د ملا نورمحمد څخه ترلاسه کړې دي. کله چې د هغوی د ژوندانه ګړې د رسمي لیک لوست ترپولي رسېدلي نو یې په کندهار کښې میرویس نیکه لېسې ته مخه کړې او تر دوولسم ټولګۍ پورې یې همدلته د لوست او زده کړې د پړاوونو یو ټاکلی پړاو بشپړ کړ. وروسته یې د کابل پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو په پوهنځي کښې د تاریخ او جغرافیې په برخه کښې تر ۱۳۵۱ ل کال پورې لوړې زده کړې وکړې.

ښاغلي جهاني د پوهنځي په ټوله موده کښې د شعر و لوري ته په پراخه کچه مخه وکړه، شعر یې ښه وپاله او د هغه روزني ته یې ټینګه ملا وتړل څو نن دا ویاړ لري چې په هیواد او د هیواد څخه دباندې په فرهنګي او ادبي سرېو او کړیو کښې د یوه وتلي او منلي شاعر په توګه ځلېدلی دی. دا چې نن د هغوی شعر ښکلی، منلی او د پختیا ترپولي رسېدلی دی دا د هغوی مینه ده چې د شعر سره یې د همهغه مهاله چې لا زنکی و پاللې او روزلې ده. کله چې په میرویس نکیه ښوونځي کښې په لوست بوخت و د پښتو د نوموتو شاعرانو شعرونه د ده د فکر او ذکر مشغولا وه. په دغو مشغولاوو او بوختیاوو کښې جهاني د لوړ تخیل تر هغې کچې ځان ورساوه چې له ځانه یې جهان ته لاس وغځاوه، د ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلي شعرونه د خپرونو ښکلا سوه او د ډېرو لويانو، مشرانو او ځوانانو د پاملرنې، کتنې او اورېدنې وړ وګرځېده او په دې توګه لا تر اوسه که د ځان و نور د جهان سو او کله چې بيا د دغه جهان و جهان ته د بل جهان څخه سره په رابهېدو سوه او زموږ جهان يې سره تبې وګرځوله د مليونونو پښتنو او افغانانو سره د دې جهان جهاني هم کړه وکړه د خپلو خلکو د کړاوونو او ستونزو څخه د ډکو او ترټلو ورځو ليدو تر دې پولې وکړاوه چې ځان ځنې هېر او خپل بېوزلي ولس ته يې په بېوزلۍ کښې داسې د تسل مرغلري راغونډې کړې چې د ورکو د (ورکي مېنې) په ورکو او اشلو پشلو پاڼو کښې د ورکو زړونو درناوي او سلامي زموږ دغه ورک ورور هلته هم جهاني کړ، داسې جهاني چې اوس يې خپل او پردي ټول د يوه پاخه، وتلي او منلي شاعر په توګه پېژني، هغوی د شعر په نړۍ کښې د يوه نوښتګر او نوميالي شاعر څېره د ځان کړې، داسې شاعر چې د شعر منځپانګه او ورسره هنر او ښکلا يې هم ښاغلې او غښتلې ده چې د هيواد د اوسمهال د پښتو شعر برخه ورباندې وياړي.

که رښتينې پرېکړه وسي دوی ته د دوی همدغو غښتلو او ښاغلو شعرونو د اوسنيو پښتو شاعرانو په شاعرانه يون کښې د ګوته په شمېرو مخکښانو تر څنګ د مخکښې لنګوټه ورپر سر کړېده او که دغه ټوله خبري په څو لنډو ټکو کې راونغاړو نو بايد وويل سي : جهاني يو استعداد دی او شعرونه يې په پښتو ادب کښې د څرنګوالي، ډول او بڼې او هم د ښه او شعري موازينو په ګڼه پسولل سوې زېرمه ګڼلای سو.

د دوی په برخه کې دا پرېکړه نه زما ده او نه د هغه او دغه چا ده. دا پرېکړه د ولس پرېکړه ده، دا د ادب پوهانو او لويانو پرېکړه ده او دا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر د خوښوونکو او مینانو پرېکړه ده او پر دغو ټولو باندي د منلو او مهر لګولو په توګه دا د هیواد د وتلي او منلي لیکوال، څېړونکي، ژبپوه، شاعر او تاریخ لیکونکي ارواښاد علامه رشاد بابا پرېکړه ده.

چي دا پرېکړه د ټولو پرېکړو او د دوی په برخه کښي د ښو اندونو د څښتنانو د نظرونو د قبلوني له پاره ډېر ښه لاسوند ګڼلای سو.

هغوی فرمایي : "ښاغلی عبدالباري جهاني ځوان پښتون شاعر دی، زما په خیال ابتکار او سلاست د ده د شعر ځانګړتیاوي دي...

د ده پر نغمو مستي ناڅي، او د ده ترانو ته شاپېری اتڼ اچوي... د جمال جلوې له ده څخه ځان او جهان هېروي. په دغه جذبه کي نه دی ځاني دی نه جهاني، د احتساب بېره يې له زړه وتلې وي، د مغانو پر دوکانونو په ډېره زړه ورتیا ګرځي، په خورا بې احتیاطي د میخانو تړلي دروازې ورټکوي، د حسن پر کعبو طوافونه کوي. د میني د بت پر پښو تندي موږي، ځکه نو زه دی یاغي شاعر بولم. د ښاغلي جهاني د فکر شهباز د نوو معناوو په ښکار پسي ډېري هسکي الوتني کوي او بې ښکاره نه راستنیږي ځکه نو زه دی مبتکر شاعر بولم...

دا ځوان شاعر زیار باسي د ګران وطن پر شمه باندي سربښندونکي پټنهان د ستی کېدلو له پاره راوبولي. د ده شعر بې مبالغې د افغان ولس د ویښتیا له پاره هغه سوي چغې دي چي بړغ يې په اورېدلو کي د غوږ او په لوستلو کي د سترګو له لاري بڅرکي پاشي. رنځېدلی او کړېدلی افغان ولس ملي وحدت ته هڅوي. د ده استعارې هغه تارونه او کنايې هغه ستني دي چي زړونه سره ګنډي...

د دې اسکېرلي ولس د سوځېدلي او لوپه هیواد په کربلا کي جهاني د حق پر شهیدانو ساندي وایي او کله د یزیدانو په لټون د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماغزو پـه غـوږو مـشالونه لګـوي. زه د ده د طبعـي پـه سـينا کـي هغـه روڼاوي وينم چي د ډيرو به د هغو ديدار نه وي په نصيب سوی...".
درنو لوستونکو !

د ښاغلي جهاني په اړه به ډېر ، ډېر څه وواييي، خو ډېر به د لـوی ښـوواند علامـه رشـاد بابـا سره د دوی د همـدغو لورينـو پـه برخـه کـښي همږغه وي. نو زه هم د ډيرو سره هملاري کېږم او د جهاني په برخه کښي د علامه بابا همدا پيرزوني د خپلي ليکني له پاره بسندويه ګڼم.

په درنښت
عبدالمجيد بابی
د کندهار د اطلاعاتو ، کلتور او ګرځندوی رئيس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

د جانان د بلا مخ ته خدایه زر ځله مې سپر کې
لکه غشي پر سینه مې د رقیب ور برابر کې

چې پرون یې ور په یاد سي د دښمن د بورو ورارو
یوه چیغه مې لا پورته پر شمشاد او پر خیبر کې
یا شرنګی د سپینو تورو یا محمود وي یا اشرف وي
پر لښکر د غلیمانو د مرګي د پوځ ګذر کې
یا میدان د پانی پت وي یا ګلګوني توري راسي
پر لښکر د مرہټې مې د احمد لاسونه بر کې
چې مړژواندي ورنه تښتي افسران د پرنګیانو
په کابل کي مې آسمانه یا پیدا وزیر اکبر کې

یا ملاله په میوند کي یا ایوب در ځخه غواړم
یا مې لاندي تر اسونو د دښمن خوني لښکر کې
له امو تر ارغسانه له کنړ تر هریروده
د لستوني ښاماران مې یو په یو زہر او زبر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ار بيا راته تاوده کې زما د قام ساړه رګونه
بيده بخت راته ويښ کې را پخلا مي مرور کې
بيا جشنونه په ښارو کي اتڼونه په دښتو کي
بيا پېغلوټې په خېمو کي بيا مي کور په کور اختر کې
له پامير تر کندهاره له هلمنده تر مزاره
اولسونه مي په چيغو ربه يو په يو خبر کې
چي يو روح سي بل يې تن سي يو يې سر بل يې بدن سي
چي جارېږي يو تر بله يو ميرا بل قلندر کې
له کنړه تر ارغنده له پنجشېره تر ميونده
هريو بوټې مي سوما کې هريو څاڅکې يې کوثر کې
چي دا لمر وي دا اسمان وي د پښتون قام دي ودان وي
د دښمن عمر يې خدايه لنډ د ژمي مازيګر کې

چي رنډې کي غبرګي سترګي د فرنګ د ميراث خورو
د مرګي له خوبه ويښ مي د افغان بيده ټبر کې
هم يې ويښ کې له خوبونو هم الفت ورکې د زړونو
هم يې تن جوړ کې له زغرو هم رڼا د عقل ور کې

چي جهان ورته حيران وي چي خجل ورته سيلان وي
زما د هر وګړي سترګي آيينه د سکندر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني چي پکښي ليکي د زمري اولس نظمونه
هر آوازيې د بلال کې هره لوېشت ورته منبر کې

۸/۱۲/۲۰۰۱

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

خدايه کوم لوري ته ځمه نه د ځان نه د جانان يم
نه له ښکليو ياغي سوی نه د زلفو بنديوان يم

زړه مي ځي د ساقي کور ته آيينه مي بولي ګور ته
ما د مني رنګ اخيستی نيم بوډا يمه نيم ځوان يم
نه مي بڼ چاته اشنا دی نه سندري مي څوک
اوري
له منزله ناخبره کښېوتلی په کاروان يم
له رحمانه مي زده کړی متانت د درويشانو
په بهار او په خزان کي مستقيم په خپل مکان يم
دا يوه شېبه هستي مي د نېستی په نوم راوړي
لکه اوښکه درته راغلم په بڼو کي اوېزان يم
نه راتلل مي په اختيار وه نه په تللو مي خبر يم
د شبنم په دود راغلی د شبنم په دود روان يم
نه سندره سوم د ميني نه کيسه د نيمو شپو يم
نه فرهاد يمه د غرونو نه مجنون د بيابان يم
نه خليل سوم د اورونو نه خيام د محفلونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه منصور یم د دارونو نه د کاڼو په نښان یم
سر خريي دي سوه په برخه څه رهي سه لېوتتوبه
د سکروټو پر سر یون دی د خیالونو جاله وان یم
مبارک دي سه خوبونه زلېخا لمن مي نيسه
د یعقوب د اوښکو پل یم رسېدلی تر کنعان یم
وزرونه مي راوړي چي تيار هغه د يار دي
نن يې وسوځه پانو سه زه چي خان يم په ياران يم
یو نصیب یو جهاني دی څو سندري د اغزیو
تریخ تاراج دی د غوټیو زه همزولی د خزان یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

يار چي له اغياره سره مل سو اوس به څه وايو
درد چي له پرهاره سره خپل سو اوس به څه وايو
ولاړو د شهيدو سفرونو له کاروان سره
ورک چي مو له سيوري سره پل سو اوس به څه وايو
مور خو پسرلي ته د ګلونو کجکول ونيوی
اوريې د اوربل پر سينه بل سو اوس به څه وايو
خپل نصيب مي لاره پر سکروټو راښوولې وه
ورک مو له منزل سره مزل سو اوس به څه وايو
موږ په قافلو کي غبرګي سترګي پسي يو وړلې
ولاړی د يوسف کميس بدل سو اوس به څه وايو
ما تر کوه قافه پوري هر قدم شمېرلی و
خپل قسمت په لار کي راته غل سو اوس به څه وايو
ما لا جهانی زلمي کلونه ورته ايښي وه
ږغ مي په کوګل کي د اجل سو اوس به څه وايو

ويرجينيا ۱۵/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځــه زه بــه غــزل درتــه لــيکم تــه راتــه ګــوره
پــه تــورو بــه دي شــونډي مچــوم تــه راتــه ګــوره
د زړه پــه شيش محفــل کــي دي تصوير پيوندومه
پــه خيــال کــي بــه دي زلفــي لوبــوم تــه راتــه ګــوره
محفــل تــه مــي راوړي نذرانــه دي وزرونــه
بــورا رنګــه بــه ځــان کبــابوم تــه راتــه ګــوره
پــښېمانه مــي تنــدی دی د ځــوانۍ لــه سرکــښيو
محراب تــه دي سجدې درپســي وړم تــه راتــه ګــوره
بوډی لاس بــه مــي نيسي لــه ګلرخ ساقي جامونــه
زلمــۍ زلمــۍ پيــالې بــه تــشوم تــه راتــه ګــوره
د عمــر لــه دوړخــه مــي ځنځيــر درتــه راوړی
دانــه دانــه توبــه مــي مــاتوم تــه راتــه ګــوره

ازل مــي پــه غوټيــو کــي نــصيب نــه و ســاتلی
ســينه بــه پــه اغزيــو ســولوم تــه راتــه ګــوره
درځــم لــه لېونيــو وينــو مــست او رنګېــدلی
جنــون تــه بــه مــي کــاڼي ژړوم تــه راتــه ګــوره
کاڼــه بــه مــي پــه چيغــو کــم غوږونــه د وختونــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شین چتر د اسمان به لړزوم ته راته ګوره
وعده مې له فرهاده سره نوې کړه جانانه
تیشه مې پر تندي باندي دروړم ته راته ګوره
نصیب له جهاني سره جوړه یمه راوړی
زخمي سلګۍ په اوښکو اوبوم ته راته ګوره

۳۰/۸/۲۰۰۴
واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ولاړل چې پرون یې د قسمت ما ښام ته وخندل
نن په جګه غاړه یې منصور مقام ته وخندل
څنګه به په سرو سترګو د قتل ګناه وژاړي
موږ خو د خپل حق د انالحق پیغام ته وخندل
پرېږده محتسبه د خرقې د دوه رنګۍ جنت
موږ په یو رنګي کې دوږخي انجام ته وخندل
چا د انګوري شونډو مستۍ دلته راوړي یو
شرنګ مو د سندرو د کوثرو جام ته وخندل
راسه په رڼا کې د پرهېز جنازه وباسو
شیخ چې د منبر پر څوکه خپل کلام ته وخندل
رنګ د لېونتوب یې ایله نن په سترګو ولیدی
خم په وچو شونډو کې چې زموږ خیام ته
وخندل
ولاړی جهاني د خپل نصیب د قافلې سره
کرښو د تندي یې د ازل مرام ته وخندل
۲۰/۱۲/۲۰۰۲ ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځې چې پر دې لاره پیغامونه به راوړي
ځولۍ ته د خیالونو مې ګلونه به راوړي

زاهد مې په سبا سبا زلمي کلونه یوړل
ساقي توبه مې خرڅه کړه جامونه به راوړي

قسمته له یارانو په توپان کې یم بېل سوی
ساحل درڅخه وړی یم موجونه به راوړي

پوهېږم چې رانه غله اوس مې سترګې
ورلېږمه
جنونه هوښیار ېږم ځنځیرونه به راوړي

رقیب مې په سکروټو جنازې ته لار نیولې
رویباره تر مزاره سلامونه به راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرور مي په تندي کي سوځوم درته راځمه
سجدې ته مي جانانه محرابونه به راوړي

چي ستړي دي له ژونده يم محفل ته درغلی
پانوسه وزرونو ته اورونه به راوړي

کنعان ته مي ويلي جهاني ماشوم خوبونه
د ستورو تر ګودره تعبيرونه به راوړي

۴/۹/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

کله ورک یمه په ځان کي کله ستا په تماشا سم
هم تصویر هم آیینه سم هم پخپله درته راسم
له محل څخه د روزم بې خبره لکه اوښکه
لا می پل اخیستی نه وي چي په لار کي نیمه خوا سم
چي پخپله مي د ربولې د ختهین صنم سجدې ته
بیا په کومو سترګو درسم بیا په بیرته څنګه ستا سم
نه خبر په خپل وجود یم نه اختیار مي دی راوړی
کله شمع د محفل یم کله سوځمه بورا سم
کله زه پر خیال مین یم کله خیال راپسي ګرځي
کله چیغه د جنون یم کله حسن د لیلا سم
د نسیم پر اوږو راغلم له شنبم سره مي شپه سوه
د ذرې د کور مېلمه وم زه به څرنګه پیدا سم

خزانه یم د رازونو په دې خپل ذره وجود کي
کله شپول د طوافونو کله کور د کبریا سم
دا یوه کیسه د مینې بې حسابه شوندې وایي
کله ښکار سم په کنعان کي کله تور د زلیخا سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تنهاکو مي کړل ستړي د اغزيو د کور غشي
په خلوت کي مي پيدا کړې نور به ذکر د راييا سم
له ذرې تر کهکشانه قلم يو نوم را ښودلی
د اغيار په نامه څنګه په ګونګۍ ژبه ګويا سم
له خليله تر منصوره هنګامه د نار او نور ده
زه پتنګ ته مي لمبه يې اوس به څرنګه تنها سم
له ازله تر ابده يو جرس يوه نغمه ده
د حيرت په قافله کي کله طور کله سينا سم
جهاني ته دي ورکړی له نامه سره تقدير دی
هر نفس را سره مل يې يو دم څرنګه بې تا سم

۳۰/۹/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

چې دي هجر ته پیدا شپه د ازل یم
وایه څنګه به سوځلی اور د بل یم

بېله ما منزل ته نه سي رسېدلای
د اوږده سفر په لار کې دي یو پل یم

که هر څه دي په نظر وړوکی ښکارم
ستا د عمر په یوه شپه کې مشل یم

ماته مه راوړه دارو له پاړوګرو
زه د خپل زګېروي په زخم کې درمل یم

بې وزره، بې هدفه مې پرواز دی
له شبنم سره راغلی خپل اجل یم
د پیړۍ له پرهارو مې وینې څاڅي
د نصیب غشیو ویشتلی یم کابل یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېګانـه بـه د مرګـي پـر نیلـي سـپور ځـي
پخـــوانی دي د ګـــودرد دیـــدن غـــل یـــم

د زلمـــۍ مینـــي پـــه ســـترګه راتـــه ګـــوره
جهـــاني درتـــه راغلـــی یمـــه خپـــل یـــم

۲۰۰۴/۱۰/۱۹
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ماتـه د وصـال او د هجـران کيـسه معلو مـه ده
زړه تـه مي رويبـاره د جانـان کيسه معلو مـه ده

هرڅـه دي د سـرو سـترګو پـه ژبـه راتـه وويـل
زمـا د ارمــانونو د خـزان کيــسه معلو مــه ده

ماتــه ســرابونه د اميــد پــر کربنــو مــه ښــيه
زمـا تـږي جنـون تـه د بيابـان کيسه معلو مـه ده

ماتــه د ازل پـــه ګوتـــو وليکــل رنځـــور قلـــم
زخـم تـه مـي ګرانـه د درمـان کيسه معلو مـه ده

څه به لـه قاتـل څخـه مهلت پـه هره شپه غـواړو
ماته يې په سترګو کې د ځان کيسه معلو مه ده
مه راوړه تندي تـه مي انکـار پـه انګـارونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاتــه مــي نمـروده د ايمــان كيـسه معلو مـه ده

څـه بـه مـي بـوډا نظـر تـه نيـسې د حيـا پلـو
ماته دي پر شونډو د پېزوان كيسه معلو مه ده

نـوري پـه ځپـو كـي الاهـو سـندري مـه بولـه
رنـګ د زمـانې كـي د تـوپـان كيسه معلو مـه ده

ولاړل جهـاني زاړه يـاران بيـا بـه سـتانه نـه سـي
وايـي ملاجـان د بـل جهـان كيـسه معلو مـه ده

۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ستا خیال مې په قدم قدم ملګری و درتلم
زر ځله دي په لار کې پریوتم پورته کېدم

آذر رنګه مې ځانته په تندي کی وې تراشلی
د خپل هنر پر ګوتو مې سجده غوندي لوېدم

دا زېری د وصال که د بېلتون و خبر نه یم
چې تا لره درتلمه پر خپل ځان مینېدم

د شمعي له محفله مې پندونه وه اخیستي
په خوله کي لمبه نه وه په سینه کې سوځېدم

اسمانه له زخمونو مې فریاد نه دی راوړی
سنګسار ته چې ورتلمه پر مزل مې ژړېدم
د عقل په ډېوه مې اشنا لاري کړلې ورکې
رڼا ته وم راغلی په تیارو کې ډوبېدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هر څه د تيارې کوګل ته تلمه پوهيدمه
چی ستا په آيينه کي لکه وړانګه ځليدم

چي ښنګه مي په خپل نامه دروغ کړه خبر نه يم
په خپله ګناه پوه سوم چي په دار کي زنګيدم

يو خوب مي دی ليدلی جهاني تعبيريې څه
دی؟
د رنګ په سمندر کی لکه څاڅکی ورکيدم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د قلم په ژبه پوه یم چي پرېشان خوبونه وینم
د وصال پر مړوند پروت یم د هجران خوبونه وینم
توره شپه ده سمندر دی سیلۍ الوزي څپې دي
د ساحل پر پسته غېږه د توپان خوبونه وینم
نه ډوبیږم په څپو کي نه مي لار پر ګودر وزي
د نصیب سترګي مي سرې دي د اسمان خوبونه
وینم
د ازل کاڼي ویشتلی زړ ټوټې لکه هینداره
چي په خیال کي درسره یم د خپل ځان خوبونه وینم
ستا د حسن په سپیدو کي لکه خال داسي څرګند
یم
په محراب کي دي بلال یم د آذان خوبونه وینم
له رحمانه مي راوړې یوه شپه د درویشانو
په قدم ځمه تر عرشه د جانان خوبونه وینم

د ګلونو له مالته د اغزیو ښار ته راغلم
د مجنون په قدم ځمه د بیابان خوبونه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د وصل زېرى راغى هر قدم راته منزل سو
د جرس په تمه پايم د كاروان خوبونه وينم
شپې د عمر مې بوډۍ سوې لا سبا نه را رسيږي
قلندر دي يم په لار كې ميرا جان خوبونه وينم
سپين وېښته مې راته ژاړي مسا پر زلمي كلونه
زه هنوز ګودر ته ځيريم د پېزوان خوبونه وينم
له رباب سره زنګېږم جهاني چې ويښ مې نه كې
درخانۍ له نغمو څاڅي آدم خان خوبونه وينم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د رحمان بابا د غزل په اقتفاء

څــو جفــا قبولــه نــه کــړې د اغيــار
وبــه نــه وينــې پــه ســترګو مــخ د يــار

"څــو جفــا قبولــه نــه کــړې د اغيــار"
لــه نــصيب ســره دې نــسته نــوم د يــار

هــره لاريــې د جنــون پــر وطــن وزي
رباتونـــه يـــې کرلـــې دي پـــه خـــار

دا وطــن د بېلتانــه کــور د هجــران دی
د وصــال پــر پــانوس شــپې دي د انګــار

ايلــه نــن پــر هــوښ راغلــی يــم يــارانو
عقـــل راوړې زولنـــې کـــرار کـــرار
چې هـر پـل مـې د ازل پـه وينـو کـښلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه بــه څرنګــه پرېږدمــه هغــه لار

لکـه شـمع پـه لمبـه مـي ژونـد تړلـی
قــسمت راکـړ پــه ســکروټه کــي قــرار

دا د کومی منصوري چيغي افسون دی
ایینــه مــي ښــیي مــخ د خپــل نګــار

چي کوځي يې سوې په نوم د غمازانو
راتــه مــه يــادوه نــوم د هغــه ښــار

جهـاني نـن د رحمـان پـه ليکـه راغلـم
درتــه ښــيم پــه قــدم د عــرش رفتــار

۲۳/۱۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

کیسې مې د سوځلي ګلستان مه یادوه
په کور کې د بلبلو مې زاغان مه یادوه

پوهېږم چې پردی سومه د مینې په وطن کې
اغیار راته په کور کې د جانان مه یادوه

اسمانه ترلمنې دې په سوال نه یم راغلی
نسکورو پیمانو ته مې یاران مه یادوه

تندې مې په څپو کې ځوانیمرګې شپې منلې
د ماتې بېړۍ کور ته مې توپان مه یادوه

د شپې تورو منګولو اوربلونه دې وژلي
زلمیو هدیرو ته مې پېزوان مه یادوه
له شمعې تښتېدلي دې لمبې د محفلونو
پانوس ته په تیارو کې پتنګان مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لښکر د ابو جهل دي چڼلي د حق وینی
د زړه شهید بلال ته مې آذان مه یادوه

د سیوري په ګامونو جهاني درسره ځمه
تنها کو ته اغزي مې په هر آن مه یادوه

۱۸/۸/۲۰۰۴
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زما د زخمي زړه له کوګله يې غوغا وړې ده
د رقيب ضد مي له لېمو څخه ژړا وړې ده

کلونه کيږي نه آواز نه يې نکلونه راځي
چا د مجنون له غلبلو څخه بېديا وړې ده

نن له خلوته څخه بېغ د ذکر نه راوزي
شيخ د شرابو په پياله پسي بوريا وړې ده

اوس يې د غله ديدن له شرمه سترګي نه تخنيـــــــــــــــــــــــــــــږي
شيطان د پېغلو له وطن څخه حيا وړې ده

نور يې د ښتونه د لمبو له ګرمۍ ښکلي نه دي
چا د کيږديو له ماښام څخه رڼا وړې ده
نه څو ک راځي نه مي رويبار پر ژبه زېرى لري
چي لېونۍ ميني مي بيا د چا ښرا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به له لاري ثنګه ګرځي پښتانه قولونه
د دې تورونو يې په سل ځله سزا وړې ده

جهاني پرېږده د جانان او د وصال خوبونه
ستا له قسمته يې هغه شېبه په غلا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځــه يــوه شــېبه مــي مــل ســه زه يــوازي يمــه
په دې پردي ښار کي مي خپل سه زه يوازي يمه

زه لکــه ســيوری د تيــارې کفــن تــه ولوېدمــه
پــر تــورو لارو مــي مــشعل ســه زه يــوازي يمــه

زمـا پـه اورغـوي کـي يـې کرښـي د بېلتـون وهلي
په خوب او خيال کي مي کابل سه زه يوازي يمه

د رقيبــانو انګــولا مــي کړلــې چيغــی ورکــي
پــر تــور لــښکر بانــدي يرغــل ســه زه يــوازي يمــه

د لتــه لــه چــا ســره کيــسې د بېلتــون وژړوم
راتــه نغمــه راتــه غــزل ســه زه يــوازي يمــه
زمــا د وصــال د نــصيب لاري دي اغــزو نيــولي
نــن د جانــان د کــوڅې پــل ســه زه يــوازي يمــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسه په خيال کې د کېږديو تصوير ورنګوو
راته لمبه راته اوربل سه زه يوازې يمه

پېغله حيا مې جهاني پلو ته ودرېده
زما د ګودر د ديدن غل سه زه يوازې يمه

۱۱/۸/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د خیال وزر ته مي بې وخته لمبې مه راوله
نصیبه نوري راته تشي پیالې مه راوله

زما لا پر عمر باندي پاته دي یاغی پورونه
زلمي تندي ته مي اسمانه سجدې مه راوله

د زلفو تور مي د ازل پر تندي نه دی کښلی
تر سپینو شپو مي د جنون سلسلې مه راوله

راته په برخه دي قسمته سرابي خوبونه
خیالي ساحل ته مي بېړۍ او څپې مه راوله

زه تصویرونه د ژوندون پر زنګانه بیدوم
له تیاره خیاله د زندان غلبلې مه راوله
زما یې کرلي په خوبونو کي قاتلي سترګي
راته په ویښه د جلاد غرغرې مه راوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتــه پــه زړځلــه فالونــه پــر ببلتــون ختلــي
د اوښکو کور تـه د جانان جنازې مـه راولـه

ماشـومي پـانې غولومـه د غـزل پـه ليکـو
د قلـم ستوني تـه د وينـو کيسـې مـه راولـه

راځه نـن هېر کـو جهاني ستا د اغزيـو سفر
هــره شــېبه دې د لمبــو قــافلې مــه راولــه

۲۳/۷/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ماتــه مــه رابنــيه لاري د زمـــان د کړليچونـــو
ماتــه مــه شــمېره ګامونــه د پيــرۍ د کــاروانونو
ماتــه مــه وايــه چي ولاړل بيا پــه بيرتــه نــه ستنيږي
نــه ټــولې راځــي د تلليــو نــه يــې شــرنګ د آوازونــو
د ترخــو ورځــو ډولــۍ بــه د شــپېو لښکري وخوري
راتــه مــه تويــوه اوښــکي د يــارانو پــر يــادونو
بــې حــسابه جرســونه پــر دې لار بانــدي وتلــي
څــه مــړ ژوانــدي نــښي ګــورې پــه کوګــل کــي د وختونـــــــــــــــــــــــــــــو
زه لا نــه يمــه خپــل ســوی د پــردو پــه ميکــده کــي
لــه خمــاره مــي تــورېږی رنــګ د نويــو شــرابونو
جهــاني پيالــه درنيــسه د ازل د څــاڅکو وېــش دی
نــه اشــنا يــو لــه محفلــه نــه خپلــوي ده لــه جــامونو

۳۰/۴/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه د مينې قلندر يم کچکول نه نيسم اسمان ته
نه د خضر په تلاښ يم نه جنون وړمه لقمان ته

نه د نن په مستۍ ښاد يم نه سبا به چا ته ياد يم
زه ازل سيوری پيدا کړم پل مي نه پرېږدي کاروان ته

نن يې بيا له سترګو اوري دوږخي زقوم په لپو
دا باران د رحم نه دی لمن مه نيسه توپان ته

د بلبلو ترموسمه د زاغانو سېل راغلی
پر شبنم توري پيرې دي بورا نه ځي ګلستان ته

دا له ليري چي ځلېږي د رقيب د کور ډېوې دي
موږ د شپو په ښار کي اوسو ورځ مو نسته شبستان
ته

ما له ستورو دي پېيلي خپل نصيب ته امېلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تعبیــر پــه حکـم ځمــه لاري مــه نیــسه کنعــان تــه

سپین کـالي سره یې لاسـونه د منبـر سـر تـه ختلـی
ابــو جهــل دی راغلــی د بــلال پــه شــپه آذان تــه

جهاني زما یې درباندي ستا دي هېر زما دي په یاد
وي
ما یې پل و دربنودلی تا یې لاس پرېښو ګریوان ته

۲۹/۴/۲۰۰۴
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زاهد پر لار د میخانې سو هیڅ یې ونه ویل
هلته چې بېغ د پیمانې سو هیڅ یې ونه ویل

ساقي پیالې کړې پر رندانو په وېشلو ستړې
دلته چې وار زموږ د پیالې سو هیڅ یې ونه ویل

د خسرو مینی د نکلونو شپې شیرینی کړلې
چی پکښې ذکر د تېشې سو هیڅ یې ونه ویل

د حق په چیغو یې کاڼه کړل د باطل غوږونه
چې یې نوبت د غرغرې سو هیڅ یې ونه ویل

چې د یوه اغزي په شور یې وطن سره لمبه کړ
او ر چې په کور د پروانې سو هیڅ یې ونه ویل
چې یې سندرې د لمبو په مزل نه سرېدې
رنګ چې بدل د زمانې سو هیڅ یې ونه ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډا اسمان شپې د ليلى په مينه سپينې کړلې
وار د مجنون د افسانې سو هيڅ يې ونه ويل

لا يې په خوله کې وه کيسه د جهانې د جنون
کله چې شرنګ د زولنې سو هيڅ يې ونه ويل

۸/۶/۲۰۰۴
واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د خلوت پر لوري تلمه میخانه راغله له کومه
نیت مي تا ته د سجدې و بتخانه راغله له کومه
نه خبر دی څوک په شمع نه پانوس ته څوک ور ګوري
دې محفل ته د بېدردو پروانه راغله له کومه
تور وېښته مي پکښې سپین کړل هغه څُم هغه ساقي دی
په قسمت کی مي دا تشه پیمانه راغله له کومه
د آسمان تر چتر لاندي یا جنون دی یا مجنون دی
دا یوازي زما په برخه زولانه راغله له کومه
د نصیب د غشو سپر مي زخم زخم دی راوړی
ښکاري دام ته څه حاجت دی دا دانه راغله له کومه
نه کیسه د یوې شپې ده نه ګیله د یوه زخم
توره سره لاس دي رنګین دی بهانه راغله له کومه
که دي خیال د قفس نه و چی زګېروی مي زولانه کړې
وایه زړه مي در واری سه دا سینه راغله له کومه
له بګړی تر پلوونو توري سترې سوې په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــر دې لژنــد مــازيګره پــښتنه راغلــه لــه کومــه
د شهيدې ځوانۍ ګور مي له جنډې له شناختې هېر
دی
پــر پاتــا مــي د خيــالونو ترانــه راغلــه لــه کومــه
تــورو شــپو تيــاره پېرېــو شــېريني د کيــسو يــوورې
زمـا تـر ستوني دې فرهاده افسانه راغله له کومه
نه يې شرنګ و په رباب کي نه يې رنګ و په کتاب
کـــــــــــــــــــي
شـيخه دا منـصوري چيغـه مـستانه راغله له کومه
جهــاني ســفر نيمګــړی لاري لنــډې وې د اوښــکو
زمـا ګرېـوان تـه يـې خالقـه اشيانه راغله له کومه

واشنګټن ډي سي
۱۳/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ساقي هوښيار يمه څو چيغي مي د شور پاته دي
زما د نصيب جامونه څرنګه نسکور پاته دي

زاهده مه راوړه محفل ته توبه ګاري کيسي
چي مي په سپينو کي يو څو وېښته لا تور پاته دي

تازه زخمونه مي د خيال په اوښکو مه لمبوه
د منصوري قسمت مي څو کاڼي لا نور پاته دي

آيينې ولي مي خوبونه د لحد ويښوي
نيمګړي عمر ته مي ورځي د پېغور پاته دي

شپې د ځوانۍ لکه شېبې د وصل وځليدې
د وروستي مني مي يو څو پاڼي پر کور پاته دي
د زکندن شپو ته مي مه نيسه بخيلي ستر ګي
لا د نمرودي زماني لمبې د اور پاته دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساحله زه د عقل سترګي په خيال نه زنګوم
چي د توپان په زړه کي څو سېلۍ د زور پاته دي

د جهاني عمر به وروسته نذرانه دروړمه
پر وزرونو مي شغلې د پانوس پور پاته دي

ويرجينيا
۲۲/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

شبنم رنګه په نیمه شپه تنها راغلی یم
یوه شېبه تر غېږې د اشنا راغلی یم

غرور که مې تر پښو پورې سجدې ته نه دروزي
قسمت مرور وم په خپلا راغلی یم

په شونډو دې قسم خورمه له ځانه خبر نه یم
ساقي چې په ښکاره یم که په غلا راغلی یم

اغزي غوندې به ښکارم اوس د ګلو په کېږدۍ کې
زلمی درڅخه تللی وم بوډا راغلی یم

نصیب مې لېونتوب ته کور او ګور دی ور ښودلی
پر لاره د خوبونو تر بېدیا راغلی یم
چې زما له سوځولو ډیر غره نه سي اسمانه
یو نوم یم په جنون کې تر لیلا راغلی یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه شــمعي نــه جــامونو نــه رنــدانو يــم ليــدلی
د مينـــی پـــه وزر کـــي تـــر بـــورا راغلـــی يـــم

راځــه جهــاني څــو بــه د مرګـي سـره وعـدې تـه
د عمـــر هـــديرې تـــه مـــي پخـــوا راغلـــی يـــم

ويرجينيا
۳۰/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

خيال دي پر زړه باندي مېلمه سي چي يو ازي سمه
د زړه پانوس لمبه لمبه سي چي يوازي سمه

ستا د يادونو پر شهيدي کربلا راځمه
د تور يزيد را باندي شپه سي چي يوازي سمه

له رقيبانو چي داني د اوښکو پټې ورمه
روان مي سېل پر ګرېوانه سي چي يوازي سمه

په آيينو کي دي تصوير دی د جمال وهلی
هره شېبه مي بتخانه سي چي يوازي سمه

نه دي قولونه نه پلمي غزل ته وړلای سمه
ورځ پر قلم باندي تياره سي چي يوازي سمه
چي پکښي عکس دي د سرو نازکو شونډو وينم
له ميو تشه مي پياله سي چي يوازي سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د خیالونو تر لمبې مې وزر نه رسېږي
یوه یوه شمع دې مړه سي چې یوازي سمه

په دې پردېس رباټ کې ځونه او ښکي وسولوم
زړه د غمونو قافله سي چې یوازي سمه

لکه غوټۍ تر غوړېدو د مخه ورژېدم
ژوند مې خزان هره شېبه سي چې یوازي سمه

جهاني ما بې لا د وصل خوب لیدلی نه وي
ږغ د جانان د بېلتانه سي چې یوازي سمه

ویرجینیا
۲۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زړه مې راتـه وايـي لا ځـواني ده تـوبې مـاتي کـه
نـن د زاهـدانو پـه حـرم کـې سـجدې مـاتي کـه

ځـم چـې د تيـارې پـر زنګانـه خوبونـه وويـنم
سترې يم لـه رنګـه دا پـانوس او ډيـوې مـاتي کـه

زه لـه دوه رنګيـه دې تيـارې تـه تـښتېدلی يـم
زړه کـی مـې جانانـه د تـصوير آيينـې مـاتي کـه

زمـا يـې لـه شـهپره د پـرواز نفـس ايـستلی دی
پـرې مـې بېده صـياده د قفـس پنجـرې مـاتي کـه

نـن مـې ډبـرين تنـدی پـه جنـګ د قلـم ورغـی
راسـه لېونتوبـه دا نـسکورې پيـالې مـاتي کـه
څونـه د آزر پـر قـدم پـل د سـجدې ونيـسم
مـه ګـوره خليـل تـه د ايمـان زولنـې مـاتي کـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـه چـي لـه آدم څخـه تعبيـر د ګنـاه وپوښـتو
پـښو تـه د غنمـو د انګـورو کاسـې مـاتي کـه

بيـا مـي د خوبونـو پـر د ښـتو کيـږدی وهلـي دي
مسته کـه شـپيلۍ دي د سـلګيو نغمـې مـاتي کـه

خيـال تـه دي د وصـل جهـاني کچکـول راوړی دی
خوب تـه مي لمن کي څو د زلفو حلقې ماتي که

ويرجينيا
۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

نوري کيسې د هغه تللي اشنا نه يادوو
يوه شپېبه يې لکه پرخه ځلا نه يادوو

لا به تر څو د خيال په زلفو زنګوو خوبونه
ژوند به له تورو زولنو سره بيا نه يادوو

شپه ده سپلۍ دي د مرګي څپو اخيستې بېړۍ
په توپانو کي به ساحل د پخوا نه يادوو

څو به لا اوښکې تويوو د رباتو پر لمن
له هر قدم سره سفر نيمه خوا نه يادوو

له افسانو سره مو ښخي کړې اغزني شپې
هري تنها کي ته دردونه جلا نه يادوو
هسي مو ستا په نامه شپې کړې په محراب کي سترې
نوم دي جانانه په سجده کي تنها نه يادوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دي مرګی ستا دي روزي سي د خسرو قصرونه
هــري تېــشې تــه بــه تنــدی پــه ژړا نــه یــادوو

ویرجینیا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

جانانــه پــه ســجدو درتــه راغلــی یمــه ځــم
څـو ورځـي دي پـه غېـږ کـي اوسېدلی یمـه ځم

د اوښــکو پــه ګــامونو اســوېلو درڅخــه ولاړم
لــه ســترګو تــر بــاڼو را رســېدلی یمــه ځــم

تـر اوسـه مـي بـاقي دي پـر کوڅـو د پلونـو نـښي
یــو عمــر پــر دي لارو ژړېــدلی یمــه ځــم

پېغـور چـي د سیالۍ مـي د رقیب را پاتـه نـه سي
ســل ځلــه دي ســکروټو ازمېیلــی یمــه ځــم

تـه ناست وې لاس تـر غـاړه لـه رقیب سره همـراز
پــر شــمع د محفــل دي کړېــدلی یمــه ځــم
د عقــل پــر کوڅــو مــي کــاڼو ســر دی پېژنــدلی
پــه تــول د لېونــو کــي چــي ښــاغلی یمــه ځــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــه شــپو څخــه دي ولاړم جهــاني رنګــه پــه صــبر
لـــه شـــرنګه د نغمـــې دي پرېـــوتلی یمـــه ځـــم

ویرجینیا
۸/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

نور مي د صبر په لېمو کي ډېوې مه بلوه
د رندو ښار دی په تیارو کي ډېوې مه بلوه

د رقیب سترګي نظر ماتي سپېلني سه درته
د تورو زلفو په سایو کي ډېوې مه بلوه

زه له مزاره د خوبونو په قدم درځمه
د انتظار په سپینو شپو کي ډېوې مه بلوه

ستا د جلوې په قدر کله پوهېدلي دي څوک
د غمازانو په خېمو کي ډېوې مه بلوه

کلونه کېږي قافلې باندی راغلي نه دي
په هېرو سویو رباتو کي ډېوې مه بلوه
چي پسله مرګه دي لا سیوری باندي نه اوربږي
د چا د هیلو په سینو کي ډېوې مه بلوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهـــاني نـــوم دی د کلـــي لـــه کيـــسو وتلـــی
نـور دي د خيـال پـه افـسانو کـي ډېـوې مـه بلـوه

ويرجينيا
۵/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

هم له خسرو هم له فرهاده زمانه پاتېږي
له چا د قصر کنګرې له چا تېشه پاتېږي

د زمانې اژدها دېري افسانې خوړلي
د شپو په کلي کي يوه نيمه کيسه پاتېږي

څه بنه وختونه وه ځالې ته تلې راتلې مرغکۍ
اوس نه مرغۍ نه يې نغمې نه اشيانه پاتېږي

دلته د ستورو په حساب دي راوتلي سترګي
له غمازانو به بېغمه څنګه شپه پاتېږي

دا زندانونه د بلا په اجاره ختلي
چي بندېوان د شپې ورکېږي زولانه پاتېږي
لا مي د عمر له کاتب سره حساب لرمه
ورکي شېبې مي د ځوانۍ دانه دانه پاتېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه سوې د وخت په تاريکو کي رغړېدلي اوښکي
چي خاطرې يې د زمان پر ګرېوانه پاتېږي

د جهاني د غزل شرنګ لا ختم سوی نه دی
پر پوروړو ترانو يې نذرانه پاتېږي

ويرجينيا
١٦/٣/٢٠٠۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

اوښکي مي د عمر پر ګرېوان دانه دانه راځي
شپو ته مي خوبونه لکه زلفي زولانه راځي

څه وايي د ژوند د مساپرو د قدم نښي
څوک چي پر دې توره لاره تللي دي بيا نه راځي

سترګي د سپين بېري نکلچي له اوښکو ډکي دي
شپې ته د پرديسو اسويليو افسانه راځي

هيري د سوځلو وزرونو يې کيسې کړلې
نوی تر پانوس پوري لښکر د پروانه راځي

ځي د شيطانانو پر اوږو د محتسب کډې
نن له خراباته څخه چيغې رندانه راځي
فال مي لکه غشي د تيارې پر زړګي ورغی
رڼا مي له دښتونو د شپېلۍ او د شپانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څــه بــه د زلميــو هوســـونو خـــاطرو تـــه ځـــو
شــرنګ تــه د پيــالو يــې بلــه ډلــه مــستانه راځــي

ځــو بــه جهــاني لکــه پــردي لــه دې محفــل څخــه
ګــوره چــي لا څــو بــه تــر دې کــوره ميلمانــه راځــي

ويرجينيا
۱۹/۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه به د رویباره سره درسم که دي زړه غواړي
سل ځله به ستا د بلا سپر سم که دي زړه غواړي

تا ته به لېمه د انتظار په او ښکو سپین کړمه
سم به دي په لار کي قلندر سم که دي زړه غواړي

ته چي تصویرونه د پېزوان پر نخولای سې
تا ته به زه هر قدم ګودر سم که دي زړه غواړي

نور به دي پانوس ته پروانه رنګه درتللای سې
زه به لکه شمع اور پر سر سم که دي زړه غواړي

ستا لاري یې ماته په لمبو کي اړولي دي
نور به د رقیب د زړه خنجر سم که دي زړه غواړي
نوم به دي جانانه افسانه د لېونو کړمه
چیغي د منصور ته به محشر سم که دي زړه غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـا د جهـاني د وينـو رنـګ پکـښي ليـدلی دی
غـشيو د بڼو تـه بـه سنګر سم کـه دي زړه غـواړي

ويرجينيا
۲۰/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

سـايې راسـره تلـې راڅخـه پلونـه پاتېـدل
د هـر قـدم پـر کربښـو مـې يادونـه پاتېـدل

کيسې به مې تيارې رنګه د شپې پر سترګو ګرځي
تـر تـا پـوري درتلـم چـې مـې نکلونـه پاتېـدل

زمـا څـه دي لـه قلـم سـره اشـنا نـوري خبـري
د ژونـد پـر هـره پاڼـه مـې رنګونـه پاتېـدل

وېشونه قسمتي وه کـه مـې ورکـي کړلـې لاري
جنـون راسـره مـل و ځنځيرونـه پاتېـدل

د ژونـد لـه قـافلې سـره پـه لار کـي مـې يـادېږي
اغزيـو پېژنـدلي وم ګلونـه پاتېـدل
پـوه نـه سـوم چـې تـر دې منزلـه چـا يمـه راوړی؟
خوبونـه مـې ليدلـه تعبيرونـه پاتېـدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژونـدی بـه جهـاني وي لا څـو ورځـي پـه سـندرو
چـــي تللــم لـــه مطــرب ســـره بيتونـــه پاتيـــدل

ويرجينيا
۱۷/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زړګیه بس که نور دي تللي یاران پاته نه دي
هغه محفل هغه مستي او رندان پاته نه دي

پر هره لوېشت یې د رقیب سترګو پیرې وهلي
هغه وعدې هغه کوڅې د جانان پاته نه دي

اوس به له چا سره سیالۍ ته د نصیب راوزو
منصوري چیغي غرغرې د میدان پاته نه دي

دلته راغلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جنون هغه دی زولنې د زندان پاته نه دي

که له ګرېوانه یې سکروټې اورولي نه دي
نوري په زړه کي خرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خوني فلک په سترګو کي اورونه وینم
پاس له نصیب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چا تنها کو ته اغزي په لارکي نه سپريږي
په رباتونو کي کيسې د کاروان پاته نه دي

د شپې پر سترګو جهاني افسانې مه اوروه
د شاپيريو په وطن کي ديوان پاته نه دی

ويرجينيا
۱۸/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

بیا د سیند پر غاړه ناست یم تصویرونه جوړومه
ستا د زلفو د خیالونو ځنځیرونه جوړومه
بیا د خپل ازل په اوښکو بیا د خپل تقدیر په ساندو
د نسکوري پیالې خوب ته تعبیرونه جوړومه
د خپل زړه د عرش په کور کې کرشمې د جانان ګورم
د یاغي تندي سجدې ته محرابونه جوړومه
د رقیب نصیب له لاسه د هستۍ مځکه اغزي سوه
د خالق پر لمن ځانته خپل ملکونه جوړومه
د توبې پر کور پیره وې د زاهد مکاري سترګې
د خلوت زړه یې سوځم ګناهونه جوړومه
چېرته زه چېرته جانان دی چېرته لاري دي د وصل
زه د خپل جنون په کور کې منزلونه جوړومه
زما په ویښ قسمت کې نسته جهاني د دیدن سترګې
د خیالونو په محفل کې خپل خوبونه جوړومه
۳۱/۸/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

په پسرلي کې مې ماتم د خزان مه يادوه
راته پر ځانګو رژېدلي ګلان مه يادوه
اوس چې د شمعې له هيبته تيارې وتښتېدې
پر تورو لارو راته تللي ياران مه يادوه
لا زنګېدلو ته لرمه مسا پر خوبونه
بېده ساحل ته مې څپې د توپان مه يادوه
زه چې د خيال په وزرونو کوه قاف ته ځمه
راته په ويښه زولنې او زندان مه يادوه
تر دې رباته مې راوړي دي نيمګړي شېبې
اغزنې تندي د سبا د بيابان مه يادوه
ما يې د ستورو پر اورغوي باندې فال کتلی
د زړه يوسف ته مې کوهي د کنعان مه يادوه
يو څو نغمې لا جهاني را پارولای سمه
د اوښکو کور ته مې کوڅې د ګرېوان مه يادوه

ويرجينيا
۲۳/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه د زلمیو شپو نشه یم چې مې هېره نه کې
ستا د خماري شپې پیاله یم چې مې هېره نه کې

د وزرونو په نصیب دي یم ازل لیکلې
ژوندي پانوس کې دي لمبه یم چې مې هېره نه کې

تر دې منزله د پېریو پر اوږو راغلمه
زه د زاړه نکل کیسه یم چې مې هېره نه کې

زه دې د عمر له تنها کو تېرو کېدلې یمه
ستا د خیالونو آیینه یم چې مې هېره نه کې

ستا د جنون له کاڼو اوس هم لمن ډکه وړمه
زه د آشنا سنګسار کوڅه یم چې مې هېره نه کې
د عقل دام ته چا په غلا را رسولې یمه
د لېونتوب یوه شېبه یم چې مې هېره نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پسرلي کې نسيم نه کړمه له خوبه ويښه
نن د خزان د غېږ غونچه يم چې مې هېره نه کې

د ښکليو ښار کې دي ګمراه د ځوانۍ ورځې نه سي
ستا د خوبونو ښايسته يم چې مې هېره نه کې

تا چې مغروره ککرۍ صنم ته نه ټيټول
ياغی تندي ته دي سجده يم چې مې هېره نه کې

جهاني خيال مې د بوډۍ په ټال کې وزنګوه
هم دي غزل هم قصيده يم چې مې هېره نه کې
۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

داسي نسيم تازه ګلونه کله کله راځي
خواږه ياران ترخه جامونه کله کله راځي

موږ يې عمرونه زنګولي دي له زلفو سره
دې زولنو ته تعبيرونه کله کله راځي

راته ازل په خپل قلم پر تندي رنګ وهلی
شيخه توبې ته خلوتونه کله کله راځي

نصيب راوړي د جنون له کاڼو ډکه لمن
تر دې سنګسار پوري سرونه کله کله راځي

ما يې ليدلي د پېرېو پر ساحل خوبونه
دې سمندر ته توپانونه کله کله راځي
چي له پيغام ځخه يې وتورېږي شپې د هجر
رويباره داسي سلامونه کله کله راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس مرغلري د ښو پر ګودر نه تمېږي
د اوښکو سيل ته ګرېوانو نه کله راځي

دا يوه شپه به له زلميو شپېو وتښتوو
سپيني سپوږمۍ ته ديدنو نه کله راځي

زاهده نن به په خلوت کي توبې ونځوي
زموږ تر مانښامه شهبازو نه کله راځي

پانوسه پرېږده جهاني چي لمبې ولوبوي
ستا تر درشله وزرونه کله راځي

ويرجينيا
۱۱/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

چي سر پر سر مي پيالې ډكي لـه جانانه راځي
خدايه توبه مي پر توبه باندي پښيمانه راځي

رنځور نظر تـه آيينې د سكندر مـه راولـه
د قـدم خـاوري يـې د صـبر تـر كنعانـه راځـي

زه يې د زلفو لـه خيالونو سره شپې سپينوم
د هيلو ګور تـه مي ډېوې لـه شبستانه راځي

تـږى جنـون مـي د پېريـو پـه وعـدو بيـدوم
چي مي نصيب تـه سرابونه لـه اسمانه راځي

د بـې هنـرو پـاچهي ده هنـر مـه ځلـوئ
چي لـه نښان سره پيدا وه بې نښانه راځي
لا د بـدريو د وطـن جنـازې ختمـي نـه دي
دې كـوه قـاف تـه لا لـښكر لـه ترابانـه راځـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نــن ســکون بــه د ســبا د توپــانو نخــښه وي
زمــوږ د بېــړۍ د امــن زېــرى لــه توپانــه راځــي

نــور د خلــوت پــه الاهــو کــي ريــا مــه زنګــوه
زاهــده نــن دي د خرقــې بــوى لــه مغانــه راځــي

شيخه دا ستا له تنګ جهانه جهاني غوندي ځم
يــوه شــېبه مــي د جنــون لــه لامکانــه راځــي

ويرجينيا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي او آزاد نظمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند او مرگ

چې دې شاته وې پرې ايښې د زلمو کلنو ورځې
چې دې نه اورې پر ځانګو د ځوانۍ د سپرلي وريځې
چې پر مخ دې ګونجې کرښې د مرګي شاهد ښکاريږي
چې نظر دې د هينداري له تصوير څخه تورېږي
چې دې هره شپه له سترګو د لحد خوبونه پاڅي
چې دې هره ورځ په مخ کې د مرګي يادونه ناڅي
چې د خيال په سور او تال کې دې نغمه نغمه ګونګۍ سي
د ځوانۍ له شيش محله دې زلمۍ مستي پردۍ سي
د هينداری په سپين مخ کې در ښکاره ځواني بوډۍ سي
او له شپو دې مسافري د ساقي پيالې زلمۍ سي
نه زنګيږي دې پر سترګو د ځوانۍ درانه خوبونه
نه دې خوب کې هره شپه وي نوي نوي تصويرونه
نه په خيال کې دې زاهد وي نه ريا نه خلوتونه
نه ياران وي درته پاته نه رندي نه محفلونه
نه دې هيلې کړي در مستي د پرون زاړه يادونه
نه په نوم د سباوون دې را ويښيږي مړه رګونه
نه په زړه کې دې د شونډو سور تصوير لمبه لمبه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه د ښکليو له يادونو دي زړګی تغمه تغمه سي
نه دي مينه پر چا راسي نه مين وي څوک دربانـدي
نه د نه راتلو له زوره په اور سوځې لاندي باندي
وايه څنګه به تېرېږي نا کراري ورځي توري
وايه څنګه سبا کېږی دا په شپو پسي شپې نوري
تر غوږونو به دي ګرځي هره ورځ د کوچ ږغونه
هره شپه به درياديږي د لحد زيمناکه خونه
ژوند به نه سي درکولای څرک د نويو اشنايانو
کال په کال به جنازې وي د خوږو زړو يارانو
نه په درد دي څوک خبر وي نه په زخم دي پوهېږي
نه زګېروی دي تر غوږونو د خواخوږو ور رسېږي
د دې عمر به څه خوند وي له دې ژونده څه جوړېږي
له دردونو سره شپې دي چي اوږدېږي لا غمېږي
مګر ژونده زړه مي غواړي چي دا شپې مي نذارنه کړم
د هستۍ په مستو پښو کي دا يو هار دانه دانه کړم
دا يو ږغ له ستوني پورته دا يوه نغمه لا سره کړم
د شهباز له ژوندۍ ژبي يوه پورته ترانه کړم
پرون هېر کړم له يادونو لکه زرکلونه شاته
نن د مرګ جنازه واخلم پر اوږو يې کړم سبا ته
چي له مرګه سره سيال دی هغه قبر د پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د ژوندون سره ښايي هغه نوم د سباوون دی
زر پېرۍ دې ښځې سوې زر په مخ کې دي يارانو
څه دې خپله راسره وي څه يادونه د دوستانو
نه ژوندون په آيينو کې د تصوير ترجماني ده
نه له ښکليو سره مينه نه مستي ده نه ځواني ده
يو قدم دی په کاروان کې د بې حدو سفرونو
د پېړيو په کوګل کې دوې شېبې دي د کلونو
نه هستي په ژوند خبرېږي نه نيستي په مرګ مرېږي
له تياري څخه تياري ته د رڼا کډه بارېږي

ويرجينيا
۲۴/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان

دا زمان لکه برېښنا ځي او که موږ ځو په تلوار
لېوني سو مه خالقه راته وو ایه اسرار
نه جنت دی چا لیدلی نه دوږخ څوک سو ځولی
نه کوثر د چا تر شونډو نه څوک وسو په انګار
ورک داستان پټه کیسه ده نا پایانه افسانه ده
زر د ژمي شپې سوې تېرې زر کلونه د بهار
هغه لمر هغه سپوږمۍ ده هغه ورځي هغه شپې دي
له هغه ستورو ښایسته ده د اسمان سینه سینګار
نه یې سر چا ته معلوم دی نه په سور یې څوک
پوهېږي
ښوروي ورته سرونه په هر موړ کې صد هزار
له آدمه تر دې دمه سر پر سر پیالې تشېږي
دا خمار له نشې زېږي که نشه ده له خمار
چې د مینې نوم راغلی د بېلتون زړې کړلې
نه هجران له شپو وتلی نه څوک وصل سو د یار
نه په کلي د جانان کې د اغیار قدم سو ستړی
نه د ګلو له بستره زخم و تې د خار

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه لمبې د شمعې مړې سوې نه پانوس ووت له بزمه
نه پتن په لمبو سوړ سو نه محفل خپور سو د يار
دا کاروان به لا تر کومه سر پر سر وهي مزلونه
پای ته کله به رسيږي په اغزيو پټه لار
خبر نه دی چا راوړی د کاروان له سر منزله
ملا جانه راته وايه خلک تا بولي هوښيار

ويرجينيا
۲۰۰۴/۴/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپله

زه لکـه ګـل زه لکـه خـار زه لکـه پرخـه اشـنا
خلـګ مـي وينـي زه پـه خپـل وجـود خبـر نـه يمـه

پرېږده زره وجود مي ولاړ سي د تورتم ستوني ته
بنـه چـي د بـاز پـه وزرونـو کـي شـهپر نـه يمـه

هـر څـه وړوکـی چـي مـي وينـې زه پخپلـه يمـه
د هــر جــوګي د منترونــو قلنــدر نــه يمــه

جام به مي تش وي لاس مي تش دی ستونی وچ دی
مــــــــــــــنم
ښـه دی ملګـرو پـه سـراب کـي چـي کـوثر نـه يمـه

زه لکـه شـمع د محفـل پـه ژبـه پـوه نـه سـومه
پـر تـورو شـپو بانـدی خبـر پـه خپـل اثـر نـه يمـه
لکــه قــدم پــر ورکــه لار د منــزل نــښي لــيکم
پــه ړنــدو ســترګو کــاروانونو تــه رهبــر نــه يمــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لکه زخم له رنځونو سره شپې کړوم
زه لکه درد هسي له زړه ځخه بهر نه يمه

نه لکه سيوری کله لوی کله وړوکی سمه
زه خپل وجود يمه د لمر د نور نظر نه يمه

ويرجنيا
۱/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خپله لمبه پایم

زه د غم په شپه پیدا یم خدایه مه وژنې غمونه
زه د عمر بند پوان یم ته مې لنډ کې دا کلونه
چې دنیا ته یم راغلی په هیڅ نه یم پوهېدلی
لکه خوب د سرګردان یم رانه ورک دي تعبیرونه
نه سفر مي په اختیار دی نه منزل را معلومېږي
کښېوتلی په کاروان یم نابلده رباتونه
نه د ورځې څرک لګېږي نه ساحل راته ښکارېږي
را تېر سوی تر توپان یم لا په مخ کي مي موجونه
نه په ژبه یې پوهېږم نه په لار د همسفرو
سره ځو پر یوه لوري سره بېل مو هدفونه
له محفل سره خندېږم په زړه لپې لپې وینې
د غاټول په مذهب راغلم پر سینه باندي داغونه
زه نه یار یم نه اغیار یم نه د چا سره پر لار یم
نه خبر په خپل رفتار یم زما تر شا پاتېږي پلونه
زه په خپله لمبه پایم لکه شمع په پانوس کي
که مي غواړې په محفل کي چې مي مړه نه کې اورونه
له ښادیه غم پیدا دی که له غمه ښادي زیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرګردان پکښي لقمان دی له ما مه غواړه رازونه
چي يې بړغ نغمه نغمه و په ټولۍ کي د يارانو
نن په ساندو کي يادېږي په نازېږي لحدونه
نه پرون بيرته ستنېږي نه سبا چاته ښکارېږي
نه له نن سره جوړېږي اميدونه هوسونه
له ازله تر ابده زولني شرنګوي سيوری
نا اشنا يې دي ګامونه نا پيدا يې ځنځيرونه
جهاني څوک به پوښتمه د قلم له ګونګۍ ژبي
پيدا کړی يې باغوان يم نه اغزي سته نه ګلونه

ويرجينيا
۱۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او زما

چـــې ســـو فارغـــه لـــه کـــارو د جهـــان
خـدای د ملکـي پـه څېـر جـوړ کـړ انـسان
وروســته یــې خپلــه څېــره ورکــړه ورتــه
او لا یـې خپـل روح پکښې پـوه کـړ یـزدان
د هغـــه روح پـــه درنـــاوي ملکـــي
ســر پــر سـجده سـولې پـر مځکـه آسـمان
آدم یــې نــوم ورباندي کښېــښود خــالق
د جنتونـــو نعمتونـــو ســـلطان
چـــې دی رهـــي ســـو خـــالق ومـــسېدی
چـــې څـــومره ښــکلی دی پــر لاري روان
ویـــل د مځکـــي او د عـــرش ملکـــو
تـرې اخیـستلای سـئ اوس خپـل امتحـان
چې پـه اسمان کي لمر لـه سترګو سو پټ
تیـــارې لـــه ســـتوني کړلـــه تېـــره نـــړۍ
د آدم ســـترګي ســـوې لـــه خوبـــه درنـــې
شـــیطان را واخیـــستلې خپلـــي کـــړۍ
د زه او زمـــا پـــه نـــوم یـــې جـــوړي کړلـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو د لمبو څه د سکروټو بېړۍ
زړونو ارواح ته یې ور واچولې
له دوده جوړې د تیارو هټکړۍ

قابیل سبا ته د شیطان په لمسه
سره کړل لاسونه د خپل ورور په وینو
له هغې ورځې د آدم د بچو
سور دی ټټو بی رنګ دی کور په وینو
چې لا تر څو به وي د وینو ویالې
چې لا به څو رنګېږي نور په وینو

چې یې وهلی د انسان دی قلم
حق په ازل کې دي ویلي ریښتیا
چې مې اشرف د مخلوقاتو کې جوړ
تر ده به ټیټ نه وي پیدا په دنیا
شیطان یې ځاله ده په روح کې کړې
په زړه کې زه پر شونډو ذکر زما
او لا به زور اخلي لمبې د جنون
لا به زلمۍ د زه او زما وي لیلا
څنګه به سم سي د ازل بند یوان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې يې په وينو کې اخښلې خطا
چې له قلمه غلطي سوې ده
که شيطان لارې کړې بدلې د چا
چې سو ملګرى د ازل په سهار
دغه تور مخى د آدم او حوا
او لا تر ننه هنګامې د جنون
لمبې کړلې پر تيارې او رڼا

ويرجينيا
۲۹/٦/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ته يې که خيالونه

دا تــه راتــه راتلــې کــه دی خيالونــه را ليــږل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اوربــدل

دا تــه يــې پــه ګلونــو کــي قــدم قــدم روانــه
د وړانګــو قــافلې درســره درومــي لــه اســمانه
مغــروره لکــه بــازيــې بــې خبــره لــه جهانــه
د زړونــو پــه ښــکارونو دي ســره کــړي دي منګــل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اوربــدل

دا بيــا د ســمندر پرغــاړه ناســتيــو لاس ترغــاړه
د خيــال پــه خزانــو کــي پــاچهي کــوو مــوږ دواړه
پيــالې مــو دي پــه لاس کــي د رقيب خونه ويجاړه
را خپور دي پر تندي وي له وريښمو جوړ اوربل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اوربــدل

دا تــه يــې پــه ژړا زه دي ورو ورو پخــلا کومــه
تــه سترګګي کې راپورتــه زه دي اوښکي پاکومــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نــاز پــه ســوګندونو دي ســلګۍ کړارومــه
پــه سرو سترګو موسکۍ سې درنه هېرسي څه
ویـــل
پــرزړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اورېــدل

دا تــه یــې رالېږلــي دي لــه لیــري ســلامونه
لانده دي پــه سرو اوښکو دي د مینی پیغامونـه
نېمګړي دي پرې ایښې دي د نیمو شپو نکلونه
هــر لیــک دي راتــه وایی چي راځي راپسي بـل
پــرزړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اورېــدل

لــه مخــامخ کړکیــه را لوېــدلي د لمــر وړانګــي
بیــا نــوی پــسرلی دی غوړېــدلي دي ګلڅــانګي
لاړونــه د ګلونــو دي پــه تانــدو لــښتو زانګــي
تنهــا راتــه راپاتــه دی د تــریخ ژونــدون مــزل
پــرزړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اورېــدل

نــه لیــک ستــه نــه رویبــار د چا پیغــام راتــه راوړی
نــه هیلــي د سبا مــي د بېلتــون مــخ دی تــور کــړی
پــر کړوپــه مــلا مــي وړمــه د وصــال د وعــدې مــړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا نن یا به سبا وي د وروستۍ شپې یرغل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

د هغه سیند پر غاړه چې یادونه دې کرلي
زر نوري افسانې دې غوړېدلي زمولېدلي
زر ځله دې سپوږمیو باندې وړانګې اورولي
څوک رنګ وله مستیه چا په سرو سترګو ژړل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

هر وصل ته بېلتون دی زه به څه ګیله کومه
لا زه یمه نېکمرغه چې دې نوم پر شونډو وړمه
په زړه کې د خیالونو تاج محل درجوړومه
مرګ داسې پهلوان دی هیڅوک نه پرېږدي اتل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

دا ته راته راتلې که دې خیالونه رالېږل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

ویرجینیا
۲۰۰۴/۱۱/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اورغوي خطونه

ما په خدای قسم درکړی نجلۍ وایه یار دي څوک دی
ته د چا له میني سوځې خپل دي څوک اغیار دي څوک دی
دا پر مخ چي دي را توی سي سپیني اوښکي مرغلري
د ځوانۍ له مالګي جوړي دا خوږې له شکري
دا چی ژاړې په خندا کي چي موسکۍ سې په ژړا کي
د زلمیو وینو زور دی که جنون د وینو تا کي
ستا هم ورځي لېونۍ دي له تا هم تښتي خوبونه
ته هم سره لکه غاټول یې پر زړګي لرې زخمونه
د غوټۍ په څېر نازکي خدای که پوه سم چی د چا یې
ته مینه یې که نه یې سر تر نوکه معمی یې
هر ګړی مې د دردونو د زړګي پر کلي شپه وي
هره شپه د بېلتون وېره د ځوانۍ د خوب نشه وي
تا ته هم کله یادېږي د اغزو پر سر خوبونه
لېونتوب دي مېلمه سوی ورځي شپې میاشتي کلونه
ښکلي دومره خو مي پوه که چی مینه پر چا نه یې
تش خوبونه خو مي خپل دي که په برخه زما نه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د زړه پر مرمر جوړ کم ستا لوېدلي تصويرونه
چې په وينو مې اوبه کم لېوني تږي خوبونه
چې له خياله دې ژوندي کم تصوير کړي اندامونه
چې سجدې ته ازل راوړم په تندي کې محرابونه
چې دې مينه قواله کم د قسمت په کتابو کې
ستا د اوښکو تندى راوړم د فالونو په لاسو کې
بيا به نه وايې چې هېر سول د خوبونو تعبيرونه
د مرمرو پر اورغوي د ازل کښلي خطونه

ويرجينيا
۱۱/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خيالونو باران

لکـه بـاران د شـګوفې داسـي تـازه لګېـږې
ښايستې څنګه مې پر سترګو باندي ښه لګېږې

يـا خـو هينـداره دروا‌غ وايـي لا ځـواني پاتـه ده
لا د ځـوانۍ پـه زکنـدن کـي زنـدګي پاتـه ده
لا مـي د بنګـو پـه پيالـه کـي هوښـياري پاتـه ده
چـي پـر نظـر نظـر خمـاره او نـشه لګېـږې
ښايستې څنګه مې پر سترګو باندي ښه لګېږې

ښـکلي يرغـل دي لـه پخوا زمـا پـر خوبو کـړی دی
څه تـور جادو دي زمـا پـه ورځو زمـا پـه شپو کـړی
دی
دا څـه منتـر دي زمـا د اوښـکو پـه دانـو کـړی دی
چـي مـي پـر زړه کلـه مـرهم کلـه لـشه لګېـږې
ښايستې څنګه مې پر سترګو باندي ښه لګېږې

ښـکلي يـوازي پـر تـا نـه يـم پـر ښـکلا مـين يـم
قسم پـه خدای دی کـه پـوهېږم چي پـر چا مـين يـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله پخپله پر جنون کله لیلا مین یم
کله نسیم د سباوون کله لمبه لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

کله یوازي ستا ښکلا په ټول جهان کي وینم
کله دي سترګي په هر ستوري د اسمان کي وینم
ذره ذره دي په عالم کي هم په ځان کي وینم
ته لکه غشی د ازل سم پر سینه لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

کله دي اورم په کیږدۍ کي له شپېلیو سره
کله دي وینم په سپوږمۍ کي له پاولیو سره
د اسمانو له فرشتو له شاپېریو سره
یوازي ته مي پر تندي لکه سجده لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

سم دي له خیاله سره بزم د غزلو راځي
رنګ ته دي شور د تصویرونو د ایستلو راځي
زړه ته شکري د توبې د ماتولو راځي
کله صنم کله مغان کله کعبه لګېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ته لکه شور د مستي زرکي په صحرا کي ښه يې
ته لکه ستوری د صبا شپه د بيديا کي ښه يې
ته د پېرې توبه شکنه په مينا کي ښه يې
ته لکه زېری د ژوندون دا سي پر زړه لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ته لکه او ښکه تر ښو مي بې ګودره راځې
د زړه تر ښاره بې آوازه بې خبره راځې
لکه ښايسته غزل تر خياله د شاعره راځې
د زړه محراب کي مي کافري بتخانه لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

په هر کاروان کي له دې سيوری سره پلونه وينم
له افسانو دې زنګېدلي شپې کلونه وينم
له تا ښايسته د جهاني خواږه شعرونه وينم
لکه مستي لکه شراب لکه پياله لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲/۳/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو سفر

ما د ځوانۍ ما د مستۍ په بیه
ما د هستۍ په بیه
د ماشومتوب د طلایي ورځو په بیه
اوښکې واخیستلې
څومره چلبازه سوداګر دی آسمان
زما یې د ژوند خمیر په اوښکو کاوه
ما ته مې ژوند ما ته ځوانۍ ژړله
زما زلمیتوب ما ته مستۍ ژړله
په هر منزل کې مې هستۍ ژړله
او ده په ویره خوله خندله راته
ویل یې لنډې د خندا ورځې دي
او نا پایانه دی د اوښکو سفر
ویل یې ژوند مې ابدي در کړی
عمر مې ټوله جنتي درکړی
قدم قدم مې کوثري درکړی
ستا په نیستۍ کې مې هستي وکړل
ستا مې په وینو کې مستي وکړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا ته به لاړ د مرغلرو درکم
زه به خرمن د جواهرو درکم
آب حیات به دي ځوانۍ ته د بخرو درکم
او ستا د اوښکو له تصویره به هستي څڅوم
ستا له آوازه به مستي ویښوم
ستا له شپیلیو به ځواني پاڅوم
خو ته ورځه اوښکي نیمګړي نه کې
زه له ځوانۍ له ماشومتوب زه له هستیو څخه
د زلمیتوب له بد مستیو څخه
د خوب او خیال پر نیلي سپور تېر سومه
ما ویل ځم په نا پایانه سفر
ما له سپین بږیري سوداګر سره سودا کړېده
پر ما یې لاړ د مرغلرو دی ارزان پلورلی
پر ما خرمن د جواهرو دی اسمان پلورلی
آب حیات یې یو په سله په تاوان پلورلی
ځم چې بخري د حیات له اوبو وپاڅوم
خو چې له ښاره د هستۍ وتلم
چې زه منزل ته د نېستۍ ورتللم
چې مې په اوښکو د سلګیو سفر ولمباوه
چې مې په وینو د اغزیو ګودر ورنګاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ناخبر مي نيلی پر هستۍ وځغلاوه
هغه چلبازه سوداګر په کټ کټ وخندله
او زه د اوښکو په ګامونو روان
زه د خيالونو له سفره ستومان
لا پوروړی وم ځوانۍ د اسمان
د ژوند وروستي پړاو ته ورسېدم
ما يې نه لاړ د مرغلرو وليد
نه مي خرمن د جواهرو وليد
او نه مي تنده د حيات په اوبو ماته سوله

کابل انټرکانټينينټال
۵/٦/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شونډو تصویر

زه د رود پرغاړه تلم را یادېدلې
هغه شونډې چې وعدې به یې کولې
هغه شونډې چې د ګل په شانې سرې وې
چې شېرینې د سبا باندې وعدې وې
د ګلاب د ګل تر پاڼو وې نازکې
چې به تل باندې خېرې خوږې پلمې وې
هغه شونډې دې نن هېرې له کلونو
پردې، سوې له نخرو دې له نازونو
نه وعدې سې نه پلمې پر ګرځېدلای
نه غونچې د ګلو ځانته سې بللای
نه موسکا یې له سینو سې زړونه کښلای
نه خندا یې نوې هیلې سې سپړلای
هغه شونډې دې له خاورو سره تللې
خاطرې یې له سینو څخه وتلې
د زلمیو له کیسو دې هېرې سوې
لکه نه وې چې دنیا لره راغلې
د مین سره نور نه کوې قولونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يې نه ښکاري د رود پرغاړه پلونه
اوس د سيند پر غاړه نوري ښکلې نجوني
له ساحل سره نژدې د کلي نجوني
زړونه کاږي د زلمو په سرو منګولو
په نازونو کرشمو منلې نجوني
د زلميو زړونو نوي افسانې دي
اوس پر نورو شونډو نوي ترانې دي
دا يو زه يم چې مې ښکلې را يادېږي
د ښکالو بږغ مې غوږونو ته رسېږي
وايم اوس به ژړي پاڼې کړي پايمالي
لکه لښته پر نرۍ ملا به غبرګېږي
پر نرۍ شونډو به نوي کړي قولونه
رغوي به مې د زړه زاړه زخمونه
ځان پخپله په خيالونو غولومه
جوړوم د رود پر غاړه تصويرونه
زه له نورو سورکو شونډو په زړه سوړيم
نويو ښکليو لره جوړ نه يمه زوړيم

ويرجينيا
۱۶/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایمان سرحد

زه پوهېدم چې یوه شپه به مې په غېږ کې نیسې
ما دې د دغې شپې خوبونه لیدل
ته به مې شونډې ښکلوې زه به دې نه ښکلوم
ته به مې ځان ته کشوې زه به دې نه کشوم
ته به یاغې یې له ګناه او له عالمه څخه
ته به بېغمه یې د ژوند له هره غمه څخه
زه به بندي د خپل ایمان په زولنو کې یمه
زه زولانه به د پرهېز په اندېښنو کې یمه
زه به لا ورک د خیالي لارو په تیارو کې یمه
لاس به مې غاړې ته در تللای نه سي
سترګې به مخامخ کتلای نه سي
شونډې به شونډې مچولای نه سي
خو له ګناه به مې ایمان ایسارولای نه سم
لاس به دې غاړې څخه کښلای نه سم
له ګرمو شونډو به دې شونډې خپلولای نه سم
نازک زړګی به دې ټوپونه وهي
د زړه په ژبه به پوهېږو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرار کرار به نیژدې کیږو سره
زړه به مې اوري ستا د زړه ږغونه
د ګناهونو به سستېږي ملونه
له ټینګ ایمانه به سي مات بندونه
د پرهېزونو مقدس خطونه
ټول به رشتیا سي شیطاني خوبونه
زه به اوښتی یم په لڅو سترګو
د خپل ایمان له سرحدونو څخه

ویرجینیا
۲۷/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

که‌ته شهید نه‌وای

شهیده نجوني دي زيارت ته درځي
شهیده سر ته دي جنډې رپېږي
څوک دي خوبونه په جنت کي ګوري
چا ته دي نذر د ځوانۍ رسېږي
ښایستې د کلي چټې پېغلي نجوني
درته ګلونه امېلونه راوړي
د کونډو ورارو د سلګیو کوریې
ستړي بوډۍ درته نذرونه راوړي
لا دي د کلي د زلمو په شپه کي
کیسې د غرونو د جنګونو کېږي
لا يې دودونه د باروتو په ياد
لا دي سندري په نامه جوړېږي
نوم دي د کلي د پېغلوټو سره
کیسې دي توري اوږدې شپې سپینوي
هره لنډۍ دي له نامه ښایسته ده
هره سندره دي اتڼ مستوي
نوم دي په کلیو کي پر شونډو ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تو ده کیسه دي په کيږدیو کې ده
شپانه په دښته کې ستا نکل کوي
نغمه يې مسته په شپیلیو کې ده
وايي رستم وې د میدان د ورځو
وايي د پړانګ په دود حملې دې کړلې
زړونه دې کښله د غلیم له سینو
وايي د باز په شان غوټې دې کړلې
ستا له سنګره چې ګولۍ خوځېده
هم پر سرونو هم پر زړو لګېده
چې ستا په جنګ به درو تلې ټولۍ
د عزرائیل ورته پلمه جوړېده
چې پر غلیم به د یرغل شپه وه
ته به سردار وې د غازیانو د ټول
په الواتو تر سنګرونو تللې
لکه پاچا وې د بازانو د ټول
خور دي په سرو اوښکو کیسه ګډول
ویل یې ورور مې چا په شپه کې و ویشت
په سرو ګولیو یې سینه غلبېل وه
هم یې پر سر هم په سینه کې و ویشت
جشنونه جوړ کړل د دښمن عسکرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ختم سو ستا د یرغلونو داستان
د مړه زمري په څېر بې واکه پروت وې
په وینو لژند د بري په ارمان
څو ورځې وروسته بل زړه ور قومندان
سکنی ورور دې د میدان پهلوان
چې یې له ډزو رپېده زړونه
چې له غرومبې یې تښتېده زمریان
جنګ ته رهي سو له غازیانو سره
ستا د لښکرو د ځوانانو سره
سپه سالار سو میراثي قهرمان
مخکې رهي سو له زلمیانو سره
د غلیمانو یې کړه مځکه تبۍ
د خپلو کلي یې لمبه کړه الوۍ
ماته یې ګډه کړه په پوځ د دښمن
پر وران وطن یې اوس رپېږي جنډۍ
ستا ښایسته کونډه یې ځان ته وکړه
څو یې لا نوري په نکاح کړې نجونې
نه یې بګړۍ کې شمله پرېښوده
نه پر سرونو سپین او تور پوړنې
زخمي ښارونه دړې وړې پراته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي قوماندان پر تېر سو اور پاته سو
ځي بې هدفه لا لهانده کړې
تشي جونګړې کلی کور پاته سو
چېري چی ولاړې د غازيانو ټولۍ
هلته يې وکرله سره اورونه
نه يې زلمی نه يې بوډا پرېښودی
نه يې پيغلوټې د ناموس پر خونه
که ته شهيد نه وای تا څه کوله
ته به هم مل وای د غازيانو سره ؟
تا هم راوړلې د سرو وينو ځولۍ ؟
ته به هم تلای د دې خونيانو سره ؟
ښه دی شهيده په لحد کي ښه يې
چي پر سره قبر دي رپېږی جنډۍ
اوس به له تا سره هم ګډې تللای
د دې قاتلو لوټمارانو غدۍ
ستا له نامه سره به نه راتللای
په شنو دښتونو کي نغمې د شپيلۍ
خو کشکي وروردرڅخه نه وای وړې
شهيده ستا د ارمانونو ډولۍ
کشکي دي نه وي د غازي په کور کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سرو خپرو ښايسته‌ناوکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسته نېستي

زه په شپه کي د تیارې پر اوږو راغلم
بې آوازه د خوبونو په ګامونو
نه غوږونه مي له ږغ سره آشنا سول
نه مي ننبې چا لیدلي دي د پلونو
د شبنم په څیر د لمر سره پناه سوم
له نامه سره مي تن زرې زرې سو
آیینه مي سوه له ځانه سره ورکه
له نېستۍ مي نوم ښاغلی د شغلې سو
نه د نور نه د تیارې په مذهب پوه سوم
نه ملګری مي آواز د قافلې سو
لکه اوښکه د باڼو پر ګودر راغلم
څاڅکي تن مي نیمه خوا شومه د شپې سو
چي منلی نه زمان او نه مکان یم
زه به ولي پوروړی د آسمان یم
نه په لوري نه منزل یم پوهیدلی
لکه ژرنده په خپل ځان کي سرګردان یم
څه منت را باندی پاته د قلم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ازل یم که اجل یمه د ځان یم
ګوره چا په دې نامه یم نومولی
کم ازل تر دې ګرېوان یم را ایستلی
بې اختیاره یې راکړي څو شېبې دي
د قلم جبر په ژوند یمه منلی
لکه نه وم یوه ورځ به داسې نه یم
نه تیارو ته نه شغلو ته به په زړه یم

ویرجینیا
۴/٦/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شاعر مړ دی

هغه شاعر چې ستا د دوو سترګو ښایستو مین و
هغه چې هم دې د موسکا هم او ښکو سرو مین و
چې کری، ورځ دې لکه سیوری ګام په ګام ملګری
ستا د وجود ستا د تصویر او د خیالو مین و
زخمي زخمي به ستا تر سر بلا ګردان ګرځېدی
هم دې پر ګل هم دې پر پانو هم اغزو مین و
چې خپل نصیب یې ستا د حسن په قلم وهلی
ستا په اغزنو اندېښنو یې و قسمت لیکلی
هغه چې تېر یې تر خپل ځان او ټول جهان بللې
هغه چې تور یې ستا د مینې په ازل منلې
نور به یې پل ستا په کوڅو کې څوک لیدلای نه سي
څوک به یې ستا په نامه چیغې اورېدلای نه سي
د غزل سور به یې شهباز را ویښولای نه سي
د نظم رنګ به یې سورونه شرنګولای نه سي
له ګودرونو د کیږدیو تر ماښامه پوری
نغمه نغمه به دې پر شونډو ګرځېدلای نه سي
هغه د تل د پاره ستا له څنګه کوچ کړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور دي خوبونه په پيزوان کي زنګولای نه سي
هغه شاعر ستا له خيالونو سترګي پټې کړلې
اوس دي په لاره کي لېمه درته کړلای نه سي
اوس به دي څوک د زړه په کور کي تصويرونه کړي
اوس به دي څوک په تصويرونو کي رنګونه کړي
اوس به دي څوک د محفل شمع په وزر تودوي
څوک به پټې غوندي پر ځان ګونګي داغونه کړي
څوک به شيرين کي ستا نکلونه د تندي په وينو
اوس به دي څوک په افسانو کي کلنګونه کړي
اوس به د چا هنر دراړوي نظر د جهان
اوس به د چا له چيغو ولړزيږي مځکه اسمان
اوس به د چا له سترګو تور وخوري منتر د رقيب
د چا لېمه به کي خطا د سپېلنيو ايمان
هغه شاعر ستا له محفله وچې شونډې ستون سو
نوري يې د خضر ترکوثره اثر نه رسېږي
د بوډۍ تال ته دي يو رنګ ور خېژولای نه سي
ستا په تابلو کي يې بې رنګه جادو نه چلېږي
اوس يې ګونګۍ ده تر قيامته د زخمونو ژبه
د فريادونو له پايکو به يې څوک نه بېرېږي
هغه شاعر په زکندن کي اوښکي وګنډلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــه يــې د مينـــی د خــالق پــر لمــن وســپارلې
د حــال پــه ژبــه يــې څــو ځلــه دا پوښــتنه وکــړه
څنگــه يــې تــوري ورځــي خپــل پــر ازل ومنلــې؟

ويرجينيا
۱۵/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارغوان

دارغوان له سرو ګلونو سره مینه لرم
زه چي سره ګل د ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي یې ځان وینمه
لکه ښاخلې چي یې زما وینه لري
لا ارغوان چي زما په وینو کي وي
زما په رګو کي ارغوان بهیږي
لکه چي زړه مي وي له ده سره پیوند وهلی
لکه نفس چي مي له ده سره وي ژوند منلی
دی زما په ساه ژوندی دی
دی زما په وینه پایي
د ده له پاڼو سره
دا زما رګونه ښایي
روح مي د ده له میني
ناڅي سندري وایي
چي ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي یې ځان وینمه
کله مي ځان کله جانان وینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونچه غونچه وینم کړېږي راته
ښاخله ښاخله ګورم نڅېږي راته
د ارغوان د سرو ګلونو سره مینه لرم
د ارغوان په سرو ګلونو کي می وینه لرم
زه پر سره ګل د ارغوان مین یم
ما یې د سرو پاڼو تر سیوري لاندي
د سرو شرابو له جامونو سره
له ډکو ډکو ګیلاسونو سره
نیم له یارانو نیم له خپلو غزلونو سره
پر محتسب او پر زاهد خندلي
وچي رېښې مي د تقوا سوځلي
شونډي مي غبرګي د توبې ګنډلي
هیلي مي ټولي د کوثر وژلي
اوس مي شېبه شېبه یادېږي راته
اوس د ځوانیو شپې ژړېږي راته
ما یې د سرو پاڼو ترسیور لاندي
د سرو شرابو په مستي کي ځواني ورکه کړله
اوس مي په ورکه پسي
د لا لهاندو مرغکیو په څېر
کله ښاخلې کله ریښې د ارغوان لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ازل بندیوان

د پسرلي یوه ښایسته سهار کي
له شنه آسمانه پلوشې را اوري
زه په کوټه کي یم فکرونو وړی
پر کتابونو د لمر وړانګي ښوري
د کړکۍ شاته مي له ونو څخه
د مرغکیو آوازونه راځي
راته د تېر پسرلي یاد راولي
راته د تېر عمر خیالونه راځي
پر خپلو سپینو ویښتو لاس تېروم
زړه ته یو یو زلمي کلونه راځي
نامرادي ورځي مي پر زړه را اوري
لکه تیاره کي چي ږغونه راځي
ګوره چي څو پسرلي مخکي دلته
پر شنو ښاخونو مرغکۍ ناسته وه
لکه له قافه راوتلې پري
په ځان غره لکه بدرۍ ناسته وه
د فرشتو د نور له ګوتو جوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګ رنګينه ناوکۍ ناسته وه
پر شنو ښاخلو يې ترانې اوډلې
پر سرو ګلونو يې نغمې شيندلې
د حال په ژبه يې د لارې کيسې
دانه دانه راته په خوله پېيلې
څه د زړې ځالګۍ نکل په خوله
څه يې د نوي کور کيسې کولې
زه په هغه توره کوټه کې ناست يم
زه له هغې کړکۍ برګونه وينم
هغه د سرو ګلونو تاندې لښتې
هغه د ګلو امېلونه وينم
د کړکۍ شاته پسرلی تېرېږي
د مرغکيو کاروانونه وينم
په هر کاروان کې د مرګې هنګامه
د خزانونو يرغلونه وينم
هغه مرغۍ چې يې نغمې کړلې
چې ترانې چې يې کيسې پېيلې
ورک به يې چېرې وي وروستې بړغونه
پر کوم ولات به وي خزان وهلې
بل پسرلي به وي هم ځای ورکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي ځالې ته به وي هم راغلې
که به منګولو د خزان نیولې
یا به ژلې د پسرلي وژلې
اوس له هغې نغمې کلونه تېر دي
اوس پر هغې شېبې عمرونه تېر دي
پسرلي ښخ سول د خزان پر لمن
پر لحدونو یې وختونه تېر دي
زما د کړکې شاته تېرېږي زمان؟
که زه هم مل یم د همدغه کاروان
نه مي خپل سیوری نه مي پل ولیدی
نه په دې لار کي چا لیدلی روان
چا به د عمر قافله بللې
نه یې هی هی نه یې ښکارېږي ساروان
چي لا به څو نه برېښنا وپرکېږي
چي لا به څو نه وغړومبېږي آسمان
څو مره ګلونه به لا وینمه
څو نه به وینم لا د پرخي باران
څونه به واورمه اشنا بړغونه
څونه به وناځي بلبل ته ګلان
څو مره به یاد کم له زلمیو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانۍ خوب د مستۍ تللی داستان
چې لا به څونه پسرلي وشمېرم
لا څه باد و نه به راځي د خزان
لکه چي ماته را یادېږي تللي
ما به هم یاد کي پاته سوي یاران
خو دغه سر به راته نه سي معلوم
دا حقیقت به راته نه سي عیان
چي په لحد کي به بندي او سېږم
که په ژوندون یم د ازل بندیوان
راته ښکارېږي چي بندي پیدا دی
د مور له غېږي تر قیامته انسان

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراني جنډۍ

څو کلونه دي تېر سوي ختم سوي دي جنګونه
اوس نه بوی سته د باروتو نه غړومبېږي لوي توپونه

نه سکروټي را اورېږي نه په قار دي آسمانونه
نه ګولۍ اوري پر کليو نه تر هسکه ځي دودونه

نه د ټانګ له پښو لړزېږي سړکونه او کورونه
نه د توپ تر خولې راوزي سره د اوسپني اورونه

نه ماشومي سترګي ژاړي نه ورک سوي دي پلرونه
نه په کليو کي سپين ږيري ښخوي زلمي سرونه

نه لمبي پر پولو ګرځي نه بمونو سوځولي
نه پلټني د ماشومو سرو مرميو ډارولي
نه د ورارو نه د کونډو تر اسمانه ځي چيغاري
نه ملکي په سرو سترګو راليږي ورته کوکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ناویاني ځي سر توري نه ښایستې له بامو غورځي
نه توپک سته په اوږو کي نه قاتلي سترګي ګرځي

نه په غلا دي څوک راغلی پر اوږو د سرو لښکرو
نه ښایسته کابل دوږخ دی له وسلو د زورورو

اوس د جنګ له کلو پاته لویي لویي هدیرې دي
ځیني جوړي پر غونډیو څه هوارو کي پرتې دي

پر چا سرې جنډۍ رپیږي پر چا توري دي ولاړي
نه کیسې یې چا ته یاد دي نه په ویاړي نه پر ژاړي

نه په زړه یې چاته قبر نه یې نوم چاته یادیږي
په دعا یې وي لاس پورته مساپر چې ترې تېرېږي

تر دې هري جنډۍ لاندي سل او زر ښخ دي خوبونه
هر یوه ورسره وړي په زرګونو ارمانونه

له چا پاته سولې کونډې پر چا بوري سولې میندې
چا پرې ایښي یتیمان دي پر چا وکړېدې خویندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــر قبرونـــو يـــې جـــوړېږي کلـــه اتڼونـــه
هـم زلمـي ورتـه راوزي هـم سـرناوي هـم ډولونـه

جنـرالان پکـښې تېرېـږي ورسره وي مـست آسـونه
ترانـــې د آزادۍ وي جـــوړوي پکـــښې جـــشنونه

دا د دوی د وینــو زور دی ډک جامونـه چـې تـشېږي
دا د دوی د مــستۍ شــور دی اتڼونــه چــې مــستېږي

دا د دوی پـه نـوم جـوړېږي لـوی نومونـه منـصبونه
آیينې يې خلګو غلا کړې پکښې ښیی خپل مخونه

دا د وراني جنډۍ زور دی چې ترې جوړ قهرمانان دي
شخ برېتونه غوړ مخونه هم شهيد او هم غازيان دي

څوک خبر په هغې مور دي چې دا غونه يې خوړلي؟
چـا لـــښکري د ماشـــومو يتيمـــانو دي ليـــدلي؟

څوک خبر سوله چې څه سوې هغه کونډې هغه ښکلي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها په سرو خپرو پاته په سالو کي نازولي؟

ها له وهمه د مرمیو تر هېدلي توریدلي
چا له ملکه تښتولي چا پر بل باندي پلورلي

هغه لوټ چي يې پلو سو له لښکره د غازیانو
هغه داغ چي يې لمن سوه د جهاد له افسرانو

څه پردیو ته به وایو خپل داستان د لوټماریو
څو به وسپړو زړګوني افساني د بربادیو

څوک به یوسي احوالونه تر قبرو د شهیدانو؟
چي يې څه وکړل ملګرو په ناموس په یتیمانو؟

له ازله تر ابده یو داستان دی تکراریږي
هوښیاران يې ثمره خوري ساده ګان قرباني کیږي

ویرجینیا
۲۸/۱۰/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانه غرور

ما د خپل عمر د ازل پر تندي
پر هغه سپينه پاڼه
چي لا رنګونه د زمان ور رسېدلي نه وه
چي لا بادونه د آسمان پر غوړېدلي نه وه
چي لا ګردونه د جهان ورته ختلي نه وه
په خپلو ګوتو خپل قسمت وليکی
ما د تقدير د لامکان پر لمن
ما د خالق ما د يزدان پر لمن
په خپلو وينو قسمت ولمباوه
ما له محرابه ياغي سوی بنده
د خپل وجود په شمع
د خپل ژوندون په لمبه
په خپل تندي کي سجده وسوځول
راته ابليس په کټ کټ وخندله
راته قسمت په ساندو وژړله
او زما په سرو وينو لړلي ګوتي
د خپل جانان پر سپينه پاکه لمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانیمرګي پښتیمانۍ په لمبه وچې سولې

کابل انترکانتیننتال
۱٦/٦/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاره

ستاره يوه ښايسته پښتنه شاعره ده، چې عمر يې د اته لسو کالو په شاوخوا کې دی. ځګه نرۍ ونه خدای پخپله وربخښلې، توري غټې سترګې يې له هوسۍ پور کړي او نرۍ ښايسته غاړه يې له بتې ټښتولې ده.

د ستارې غوږونه د موسيقۍ له هر سور سره اشنا دي، پر ځکه لکه زرکه داسې ګرځي او چې کله يې په نڅا کې شرنګ پورته سي نو په محفل کې څوک سترګې بلې خوا ته ور څخه اړولای نه سي. لږ تر لږه ما په امريکا کې د هيڅ پښتنې نجلۍ دونه ښايسته نڅا نه ده ليدلې، او داسې پښتنه نه پېژنم چې په دومره کم عمر کې په انګليسي، اردو او پښتو ژبه دونه پاخه شعرونه وليکي.

ستاره زموږ مخې ته وړه لويه سوې او ما او زما مېرمنې ته بالکل د لور حيثيت لری. دا هم له ما څخه د پلرنې ناز انتظار لري او د يوه مهربان او ضمناً غمشريک مشر په سترګه راته ګوری.
کله چې زما سره يوازې کښېنې . ما ته خپل اردو او انګليسي شعرونه لولې. دا ښايي پوهېږي چې زه يې له زړه راځم او زه پوهېږم چې د هغې هر نظم د زړه خواله ده. د دې په نازک آواز کې د درد اثر نه ښکاري او څوک يې په ښايستو سترګو کې د زړه د زخم څرک نه سی لګولای خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي خپل نظم لولي ، ته به وايې چې له هر توري څخه يې او ښکې څاڅي. يو ماښام زما کتابخانې ته راغله. ما ته مخامخ کښېنستله او د خپلو شعرونو په لوستلو يې بنا وکړه. يو شعر يې تر لوستلو وروسته زما د ياداشتونو په کتاب کې راته وليکی، او ګوا کې د خپل پټ درد او زخم تصوير يې راته پريښود.

ستارې ښايي فکر کړی وي چې هيڅ يې نه دي ويلي. خو دا پوه سوې نه وه چې ښايستو او له سرو نازکو رګونو ډکو سترګو يې زما له سترګو سره بشپړه خواله کړېوه. او زما تر زړه پوري يې خپل هر درد جلا جلا را رسولی و، کله چې ستاره زما له کتابخانې څخه ووتله نو ما هغه شعر چې دې زما د ياداشتونو په کتاب کې ليکلی و، بېرته ولوست او دې ته مې يو شعر وليکی. څو شېبې وروسته مې کتابخانې ته راوبلله، مخامخ مې راته کښېنوله او د خپل شعر په لوستلو مې پيل وکړ. کله چې ما د خپل شعر په لوستلو خوله پوري کړه. د هغې د زړه ټولو زخمونو ته وا په يو ه وار خوله وکړه او ښايستو غټو سترګو څخه يې، چې دا ګړی يې سپين، سره او ښتی وه، د اوښکو سېل روان سو.

د ښايستې ستارې د سرو اوښکو هر څاڅکی مې پر زړه باندې د غشي په څېر و اوريدی. د خپل شعر د لوستلو توان را پکښې پاته نه سو. هر ګړی مې دې ته ويل چې مه ژاړه او په دې توګه مې غوښتل چې خپلې اوښکې د هغې له هوښيار نظره پټې وساتم. خو زه يقين لرم چې د هغې ښايستو ښکارې سترګو به هر څه ليدلي وي. شعر مې تر پايه ورته ونه لوست، او يا مې د لوستلو توان راته پاته نه و. دوې ورځې وروسته مې شعر ليکلی ورته ځکه ور کړ ځکه چې زه پوهېدم چې ستاره بيا پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مخامخ چوکۍ راته کښيني او بيا به نه زه د شعر د لوستلو او نه دا د اورېدلو توان ولري.

زما ښايستې ستارې

ښايستې نجلۍ په خمارو سترګو کې
د زړګي پټ راته رازونه وايې
چې په نظمونو راته خوله پورې کې
دانه دانه راته دردونه وايې
ته چې موسکۍ سې زه دې سرو شونډو کې
پټ له زړګي سره حالونه وايم
زه دې پوښتم له غټو سترګو کيسې
زه دې کتونکی داستانونه وايم
څه افسانه ده ستا له نظم سره
چې له بيتونو دې زخمونه اوري
دا څه رازونه دي په وينو کې دي
چې له رګونو دې اورونه اوري
ښايستې نجلۍ ستا سره نه ښايېږي
داسې غمجنې ګيله منې شونډې
دا له بهره له سره رنګه ښکلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا په دننه کي خوږمني شونډي
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه د ګلونو سره لوبي کوه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې
ته لا د شپو د ژړېدلو نه يې
تا لا زلمۍ ورځي خندلي نه دي
ته له ترخو څخه کلونه ليري
تا لا د ژوند خوا ږه څکلي نه دي
ځه د ګلونو په لمن کي نجلۍ
لکه ماشومه داسي ورغړېږه
لکه د غرونو د دښتونو هوسۍ
وځغله، ودرېږه، وتورېږه
ته چي په نظم راته خوله پوري کې
ته وا پر شونډو دي ترخه پاته دي
سترګي دي هر کله آسمان ته ګوري
ستا له آسمانه سره څه پاته دي
پر سورکۍ شونډو دي خندا خپره که
پرېږده د خوب د ناکامۍ خبري
راسه کيسې د شاپېريو وکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا سره نه ښايي بوډۍ خبري
ورځه خپرې څونې په تال کي کښينه
له رنګينيو سره و زنګېږه
د کوه قاف خوبونه وتخنوه
له شاپېريو سره ونڅېږه
ورځه د نجونو په ټولۍ ګډه سه
چي پيغلتوب درسره ورقصېږي
له پايزېبونو داسي شرنګ پورته که
چي له مستۍ دي مځکه ولړزېږي
درڅخه تښتي دا ناځوانه ځواني
دا بې وفا عمر وفا نه لري
دا د يوې شېبې ميلمه دی ښايست
لکه برېښنا ځغلي بقا نه لري
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه له ګلونو سره لوبې وکه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې

ويرجينيا
۲٦/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

درڅخه ولاړم

ستا دپاره يې زه نه ليکم نظمونه
اې په خپل حسن مغروري نازولي
ستا له ياده مې تورېلي دي خوبونه
رانه مه تښتوه وه شپې مي غلي غلي
پر اشنا لار مي شهيد کړله ګامونه
له سينې مي ستا سندري دي شړلي
راته مه يادوه تللي پيمانونه
پر دې لاره داسي ډېر مړي وتلي
زه هوښيار يمه د غرو لېوني نه يم
په تندي کي مي تېښتې نه دي ليکلي
چي وفا کوم وفا درڅخه غواړم
چي جفا کوې له شپو څه دي ولاړم
نه به ځواني شپې لمبه کم ستا دپاره
نه تنهاکي پر سکروټو درته ژاړم
نه جنون به افسانه کم ستا د ميني
نه د ګور کاڼي مي ستا په نامه وياړم
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګي

پرون مې نابېره
پسله کلونو ستا پر لور سترګي در واوښتلې
او د عينکو شاته
يوازې ستا د خمارو سترګو کيسه پاته وه
نه له اوبو ډکې وې
نه له رمزو ډکې وې
نه له نخرو ډکې وې
پکښې مې ونه ليدل
د مستۍ ډک سره اونري رګونه
نه يې رازونه ويل
نه يې نازونه کول
نه يې باڼو پيره دار
نه يې وارونه کول
نه يې ښکارونه کول
نه يې د زړونو امېلونه پېيل
نه يې وعدې د سباوون کولې
نه يې کيسې د مستو شپو نه د پرون کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه يې کاږه باڼو حملې د شوا خون کولې
نه يې پر زړونو اورول نوی تازه وارونه
نه يې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نا ببره
پسله کلونو ستا پر لور سترګي در واوښتلې
درته کتل مي چي ښايستې سترګي دي
هغه د ميو پيمانې سترګي دي
له بيخوبيه له مستيه تکي سرې سترګي دي
د غزلونو افسانې سترګي دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د وريښمني ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پيرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلی غلی
د بلی مستی غنم رنګی نازولي نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوده د اودلي نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسي کرار کرار مزلونه وهي
چي خپلي شپې به يې يادېږي کنه
چي خاطرې به يې پارېږي کنه
پټې له ځان سره ژړېږي کنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
١٧/٣/٢٠٠١

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی ماښام

یوه شپه چي شین آسمان له ستورو ډک و
د هر ستوري زما او ستا خوا ته سترګک و
د ډېوې په څېر انګړ کي بلېدلې
د سپرلي نسیم دي څڼې نازولې
تا د میني کیسې یو په یو ویلې
ما دي ډکي د اوبو سترګي کتلې
پر نری غاړه دي لاړ د مرغلرو
په ګرېوان کي دي داني د جواهرو
تور پیکی به دي پر ښکلي مخ را خپور سو
سپین تندی به دي د تورو زلفو کور سو
نه د میني د خبرو مړېدلو
نه یو بل ته په کتو سترړي کولو
چي د کلي په بر سر کي شور د سپو سو
وروسته زموږ کور ته نژدې چي ږغ د پښو سو
چي په زوره مو ځنځیر په شرنګېدو سو
په سینه کي دي زړګی په درېدو سو
هغه تور او بدهیبته قوماندان و

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د میني عزراییل بلا د ځان و
چي نفرت يې و په سیمه کي کرلی
د هر چا د سترګو خار پر امیر ګران و
رغږولي يې سرونه د زلمو وه
په لړزه ورنه وړوکی زوړ او ځوان و
ها بیباکه د لېوه په شان زلخوړی
د لړم په څېر مضر په زړه شیطان و
په زړه تور په کړه ظالم لکه نمرود و
په جامه کي هم غازي هم مسلمان و
سل پوړني يې د نجونو وه لوټلي
سل زلمی يې وه وژلي پهلوان و
ته يې پرېښود ې یوازی زه يې بوتلم
کری شپه له خپل جلاد سره پر پښو تلم
هر ګړی پر مخ لوېدم پورته کېدلم
لڅي پښې پر تېرو تېزو اغزو تلم
ګراني نه سو مه خبر ګناه مو څه وه
هغه شپه مو د بېلتون د ژوندانه وه
ستا په برخه به ازل وه څه لیکلي
زما په برخه د کلنو زولانه وه
نن دي سرې سترګي د قبر سر ته ژاړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس په خوب کي دي دیدن له خدایه غواړم
هغه شپه به مي تر مرګه هېره نه سي
ته مې پرې ښودې تنها زه درنه ولاړم
چي لو تمار ته د پلو دي وه راغلي
چي پرون وه هسي نن هم دي ښاغلي
چي خدای زور د انتقام نه دی راکړی
په نصیب مي مه وای ستا په شاني ښکلې
خدای دي مه وای قلم زما سره وهلی
ما دي توري سترګي هېڅ نه وای لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خزانه

دا یوه لار ده تورو غرو ته پر دښتونو تللې
دښتونه ټول دي په اغزو پوښلي
تش سرابونه ښکاري
او هر سراب د اغزو ژبه لري
او هر اغزی د لمبو ژبه لري
هره لمبه له دوږخونو راځي
او په لمبو کې د دوږخ لړمان
هغه بدرنګه تور په رنګ د شیطان
هر یو بلا د لارویو په ځان
لکه خروړي ځناور پراته دي
د دې دښتونو شاته غرونه غرونه
د غرونو منځ کې دي هوار دښتونه
بیا سرابونه لړمان پوځونه
د مرګي غشي یې تېره نېښونه
لکه لېوان په ډلو ډلو ګرځي
خو څوک پخوا او ډیر پخوا دي تللي
او څوک پخوا او ډیر پخوا راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا يې کيسې د افسانو راوړي
وايي د غرو شاته روښان سيندونه
هغه په رنګ د شنه آسمان سيندونه
له جنتونو را روان سيندونه
پر خپلو څنډو د ګلونو امېلونه کړي
پېغلې په څپو کې رنګونه ټومبي
ونې د ګلو له ګېډيو ډکې
لارې له ښکليو ناوکيو ډکې
ورځې له لمر شپې له سپوږميو ډکې
د شپې کيسې دي له ورورېو ډکې
کوڅې باندې يې له زلميو ډکې
جنګ او نفرت بولي زامن د شيطان
منګول يې نه ورځي تر زړه د انسان
د ورځې شين په شپه ځلېږي اسمان
مځکې ته نه راځي څپې د توپان
سجدو ته نه بولي د ختو خدايان
خلک پر ګوتو د کلو پر ځای پېړۍ اړوي
عمر په سل په دوه څلورو شمېري
هلته پلرونه زامن نه ښخوي
پېغلې زلمي د اوښيو له زخمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارمانو په ښارکي نه او سيږي
خو څوک پخوا او ډېر پخوا دي تللي
او څوک پخوا او ډېر پخوا راغلي
موږ ته کيسې د جنتونو کوي
راته نکلونه د ګلونو کوي
موږ د دښتونو، سرابونو، د اغزو پر لمن
موږ د لمبو پر لمن
د لړمانو په فصلونو کي کلونه ليري
دښتي، غرمې او سرابونه ليري
غونډۍ او غرونه ليري
د زمانې او حوادثو پر واټ
حيران ولاړ لکه خوبونو وړي
د کوه قاف د شاپېريو کيسې
د بېګانه او د پرديو کيسې
د بل د پېغلو او زلميو کيسې
دانه دانه خپلوو
او د پېړيو د تاريخ پر تندي
په بې هنرو ګوتو
ځان ته کاږه واږه شکلونه جوړ کو
موږ چې زلمي و موږ د جم په جام کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یزداني شرابو
له جنتي سیندونو
له کوثري حوضونو
له حیاتي سوما خمونه تش کړل
نن که سبا وي د پېریو پر لار
د لړمانو، د اغزیو په وار
د هغه ښارتر واته ځان رسوو
چي د ازل کاتب ده موږ ته خزانه لیکلې
چي د تقسیم امیر ده موږ ته پیمانه لیکلې
خو هغه ورځ به د دښتونو په مزلونو ورځو
د لړمانو په جنګونو ورځو
د سرو لمبو او د اغزو په سفرونو ورځو
چي رغړولي مو وي سیال سرونه
چی د تربور مو وي سوځلې خونه
چي ورور ته پاته نه وي روغ هډونه
بیا به په جنګ د لړمانو ورځو
پر سخته لار به بې سیالانو ورځو
موږ ته ازل ده خزانه لیکلې
زموږ یې په برخه زمانه لیکلې
موږ ته چی زین نه کئ د جنګ آسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته رانه وړئ د هنر لاسونه
موږ ته په کار نه دي پاخه فکرونه
له موږ دي ليري ګرځي سيال ميړونه
راته ليکلي دي قسمت ښارونه
جلا جلا به جوړوو ملکونه

ويرجينيا
۱۷/۵/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځلي يادونه

زه خو منکر نه يم پرخپله مينه
ما ته به نوم د وفا نه يادوې
ما مي دا بول دی تر مرګی وهلی
زاړه قولونه به بيا نه يادوې
ما ته د اوښکو حساب مه غوړوه
ما ته نيمګړی کتاب مه غوړوه
اوس خو نه وصل نه هجران پاته دی
زړه کيسه د سراب مه غوړوه
د هېر ساحل پر غاړه ښخي سولې
زما د څپو ستا د سپوږمۍ خبري
په کوه قاف کي د مزلونو داستان
د لېونتوب د هوښيارۍ خبري
نه مي ترخو د انتظار شپېو ته شپه پاته ده
نه مي د چا د اورېدلو افسانه پاته ده
ما چي سکروټو کي مزلونه کول
ستا تر قدمه مي سجدې در وړلې
ما چي دي لاره په ښو پاکول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په وفا کي مې اسرې لرلې
چي ستا بلا ته مې سينه سپرول
ما دي په خپل قسمت کي شپې ليکلې
ما دي په وينو ترانې ليکلې
ما په سکروټو قصيدې ليکلې
ما چي تورونه پر تندي چلول
د خپل ازل څخه پردی خو نه وم
چي ستا په نوم به مې سجده لګول
څه سودايي څه لېوني خو نه وم
چي مې ځواني لمبه کوله درته
څه نذرانه څه سپيلنی خو نه وم
ما دي يو ازې د خپل ځان د پاره شپې غوښتلې
ما پر خوبونو باندی ستا زلفي خورې غوښتلې
پر هغه لار چي مې ځواني سوځول
د رقيبانو چپاوونه وينم
شپې دي له تورو سره وتړلې
اوس د مرګي پکښې خوبونه وينم
د شاپېريو اتڼ وتوربدی
د ښار کوڅې سوې د دېوانو شومه
پر خزانو د اغيار سيوری وسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نصیب لال د ښامارانو شومه
چا له بلاله منبر وتښتاوه
اوس ابو جهل آذانونه کوي
اوس له فرعون سره راغلی جلاد
زمونږ د خوبونو تعبیرونه کوي
زما دې د هیلو په ټاټوبي کې اغزي کرلي
زما د خوبونو په قسمت کې دې زخمونه کښلي
ما د خوبونو لارې وتړلې
شپې مې له سترګو تښتولای نه سې
د پردۍ میني په خوږو اسرو مې
ماشومې هیلې غولولای نه سې
ما له غونچو سره دوستي وکړله
نور د اغزیو د مزلونو نه یم
ما مې له زړه دردونه وشړله
نور د پردیو پرهارونو نه یم
له هغو ګوتو نه رنګونه تښتي
چې ستا د خیال یې تصویرونه ایستل
هغه آذر په خپل ګرېوان کې ښخ سو
چې پر تېشه یې معبدونه لیکل
هغه زلمۍ خبرې مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ويل غرونه په يرغل نړوم
ما له فرهاده تېشه وتښتول
ځم د خيالونو تاج محل نړوم
ما مي د خپل زړه په محراب کي سجدې وتراشلې
ستا د يادونو په لمبو مې ذهوې بلي کړلې

ويرجينيا
۱٦/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به يې او زه به نه يم

دا ته ځوک يې چې دې ښار زما د خوبونو
د يادونو پر لښکرو دی نيولی
پل پر پل مې لکه سيوری راسره يې
لکه وهم زما تر زړه دې تيغ ايستلی
کله ډار غوندې د زړه په کليو ګډ سې
د سينې په قفسچه کې مې زړه ريږدي
آيينې مې کړې راماتې په کوګل کې
له زړګي مې ټول زلمي يادونه لېږدي
په تيارو کې مې روح داسې تلولی سي
وايم اوس به دا د خاورو کورګی پرېږدي
کله ليرې د بوډۍ په ټال کې زانګې
لمنډ که راته راوړې د رنګونو
د شبنم هره دانه دې آيينه سي
پکښې ناځي دې ځپې د تصويرونو
رنګ او بوی دې وي له خيال سره ملګری
په شيبو کې مې کښېنت وکې د ګلونو
لکه سيوری د سپرلي داسې تازه يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه لاړ یې د زلمیو امیدونو
کله خوږ لکه رباب نغمه نغمه سې
کله ږغ د عزراییل پر زړه مېلمه سې
کله اوښکه د لېمو پر وطن ګرځي
کله ښار د ژوندانه لره پلمه سې
تار و پود مي ستا له خیال سره اودلی
نه دي نوم نه دي وجود مخ ته راغلی
نه دي ورځ زما له لېمو سره یوه کړه
نه مي خوب ستا له دیدنه نازېدلی
زما پر نظم پاچهي کوې بې تخته
د غزل پر هر پیوند می یې اوډلی
دومره پوه یم ته به یې او زه به نه یم
ستا لمبې به آسماني زه به به ایره یم
ته باقي یې زه شېبه غوندي تېرېږم
د بریښنا په څېر پړکېږمه ورکېږم
که می زړه ته ستا آواز نه وای لوېدلی
زه به څنګه وای په مینه پوهېدلی
د جنون تر ښاره تا یم رسولی
چی پر مېنه د لیلا یمه ښاغلی
ته به پاته یې پر پاڼه د شعرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به رنګ يې تر قيامته د نظمونو
الهامونه د ښکلا به دي اورېږي
له قلمه به دي حسن راتوېږي
څوک به پوه نه سي په راز د تصويرونو
له آدمه تر آذره تر عمرونو

واشنګټن ډي سي
۲۰۰۴/۷/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر

منظومي کرښي دي چي کله په لوستلو ارزي
 څو ورکي چيغي دي يو وخت په اورېدلو ارزي
پر باڼو اوښکي دي يو ځلي په ليدلو ارزي
د سترګو لوري ته يې مخ په اړولو ارزي
کله لمن د پسرلي له رنګينيو ډکه
کله شبنم غوندي پر پاڼو د ګلونو اوري
کله يې غېږ کي وي اخيستي پلوشې د غروب
د زمانې د سترګو نم پر ګرېوانونو اوري
کله پانوس غوندي بلېږي له يارانو سره
خوله له خندا سينه يې ټوله وي له اوره ډکه
کله پتڼ غوندي پخپله په لمبه کي سوځي
د افسانې هره ورقه يې له شوره ډکه
کله په لار د ګمراهانو کی مشال بلوي
لاپي د عقل يې تر کور د افلاطونه ورځي
کله يې ځای په ځنځيرونو زولنو کي نه وي
چي هره پاڼه يې را اخلې تر جنونه ورځي
شعر جلوه ده، د ګلونو له ښکلا سره ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو پټ آواز دی د سازونو له نوا سره ځي
کله نقاش کله تصویر سي کله رنګ د تصویر
کله جنون کله مجنون وي له بېدیا سره ځي
کله موسکی سي سل کلني توبې ونڅوي
کله د اوښکو سره رغړي له ژړا سره ځي
شعر د انسان له خولې راځي د فرشتو ژبه ده
شعر له آدم سره پیدا د اسمانو ژبه ده
د زړه آواز دی له خلیله تر منصوره پوري
شعر له قلم سره پیدا د زولنو ژبه ده
هم له کعبې هم کلیسا هم له صنمه راځي
د خدای جلوه د خدای آواز دی او د زړو ژبه ده

ویرجینیا
۲۴/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښتني نجلۍ

واه ښتني نجلۍ نظر دي نه كم
په دې جامو كې ځومره ښكلې ښكارې
په تورو سرو او زرغونو رنګو كې
ځومره ښايسته ځومره منلې ښكارې

څه د كېږدېو په قدم روانه
څونه نازكه نازولې ښكارې
په دې بتكيو دې پاوليو كې نن
ښتني پېغلې څه ښاغلې ښكارې
لكه زهيره ښايسته مرغكۍ
له خپله سيله راوتلې ښكارې

ستا له پاوليو له شرنګې سره مې
خيال ته د خپل وطن د ښتونه راځي
تر پلو لاندې شرمېدونكې نجونې
له قافلو سره ګامونه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته شپانه پر شپېلۍ ګوتې ایښې
پاس له کمره یې ږغونه راځي
سپي ورته سر وي په څپرو ایښي
ورته زاړه آشنا سورونه راځي

د غره لمنه کې رمې پنډې وي
د سترو وریو آوازونه راځي
د دنګو پېغلو پر اوږو منګوټي
د ښکلیو نجونو کتارونه راځي
د ښت ګلونه په لمنو وهي
لکه ښایستې زرکې سېلونه راځي
پاس له آسمانه پرې شیندلی تخم
چېرته اغزي چېرته ګلونه راځي
خیال مې د ناوي په قدم رهی سي
ږغ د سورنا او د ډولونو راځي
غواړم چې یو ځل دې له څنګه سره
د خیال پر ښته کېږدې و دروم
تر پلو لاندې دې نغمه نغمه سم
درته پر دېسه شپېلۍ وږغوم
درته غزل درته سندره سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سم دي ګودر او پاولي وشرنګوم
څه د منصور څه د خيام په ژبه
ستا د لنډيو اتڼ ونڅوم

ته درخانۍ سې زه رباب درولم
چندنۍ او ښکو ته دي وژړوم
د کيږدۍ شپې ته دي لمبه لمبه سم
خيالي پېزوان دي پرا ور وسولوم

تاته دي خپل ابا کيسه کړېده
تاته بوډۍ کله نکلونه کړي
زموږ د اتڼ د مستو نجونو کيسې
سرې په نکريزو ښايستې خپړې
يا ته پخپله تر ګودره تللې
يا دي اورېږي له منګو ټيو سترې
لمبه بلېږۍ نيکه نکل کوي
نيم کښې سترګې دي خوبونو وړي
چا درته کله د سپرلي له غبرې
د ژړو ګلو غاړګۍ راوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا ته دي خپلی مورکۍ نکل کړی
چي زموږ کېږديو کي اورونه نسته
پر ګودرونو پاولي نه شرنګېږي
د منګوټيو کتارونه نسته
اوس د شپېلۍ ستونی سندري ژاړي
نور له شپانه سره سورونه نسته
اوس به په دښتو کي اورونه اوري
د ژړو ګلو امېلونه نسته

ته اوس خبره يې چي ستا پر دښتو
اوس رمې نه ګرځي چمن نه لري
پېغلي له زرکو سره نه ګډېږي
غاړګۍ نه لري لمن نه لري
اوس په پرديو کي پلو ګرځوي
مېنه يې هېره ده وطن نه لري
اوتري سترګي يې له اوښکو سترې
ژوندي ته کور مړه ته کفن نه لري
د نيکه ستوني کي نکلونه وچ دي
د لمبې ثنګ ته ماخوستن نه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـــا مرغلـــري ښايـــستې پـــښتنې
اوس بـه لـه چـا سـره نکلونـه يـاد کـو
اوس بـه د چـا لمبـو تـه شـپې سـپينوو
پـر کـوم اورغـوي بـه فالونـه يـاد کـو
اوس بـه لـه چـا سـره شـپېلۍ ږغـوو
د چـا غوږوتـه بـه د ښـتونه يـاد کـو
چېـري بـه سـيل د چتهـو پيغلـو راځـي
چې موږ يې بيا ښکلي ګامونه ياد کو
اوس بـه د کـومي درخـانۍ پـر مـزار
شـــرنګ د آدم د ربـــابونو يـــاد کـــو

راځـه راځـه پـه او ښـکو نـه ده جـوړه
لا بـه تـر څـو دلتـه جنـډۍ زنګـوو
دلتـه بـه څـو لـه خيـالي بنګـو سـره
سـر د خوبونـو پـه مـستۍ زنګـوو
لا بـه ترڅـو پـه ورکـو پـانهو پـسي
تيـاره نکلونـه د پېـړۍ زنګـوو
لا بـه تـر کلـه پـر خيـالي د ښـتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي خوبونه د کيږدۍ زنګوو

راځه راووزه چې ميدان ته وزو
راځه راځه چې ګرېوانونه نيسو
ته ملالۍ سه زه به توره راوړم
په سره اهار کې ميوندونه نيسو
ته له غيرته راته سره لمبه سه
موږ به باروتو ته سرونه نيسو
لا د نيکه پلونه له ورايه ښکاري
بيا به مغول ته خيبرونه نيسو

زما مرغلري ښايستې پښتنې
شرنګ د پايزيب دې په کيږدۍ کې
وينم
بيا دې د نجونو له سيلونو سره
هم دې په ورا هم په ډولۍ کې وينم
چې پر خاتول دې لمن پلنه ګرځي
د ميني خيال دې په شپېلۍ کې وينم
ما تعبير کړي دي دا خپل خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیـا دي د ګلـو پـه ګېـډۍ کـې ویـنم

راځـه شـنوا کـړو دا کاڼـه غوږونـه
مـستانه چیغـه پـر پـامیر پورتـه کـو
زمـوږ پـر د ښـتونو چـې اورونـه کـري
نـن یـې لـه کوره ږغ د ویـر پورتـه کـو
دا زمـا او سـتا لـه لېونیـو وینـو
شور د زندان شرنګ د ځنځیر پورته کو
راځـه دا خپلـه سـاه بـه ورکـو ورتـه
رنځـور اولـس بـه لـه سریر پورتـه کـو

تـه بـه راځـې لـه منګوټیـو سـره
زه بـه ګـودر تـه غزلونـه لـیکم
تـه بـه بتکـۍ، تـه بـه پـاولي شـرنګوې
زه بـه دي حسن تـه شـعرونه لـیکم

تـه بـه لمبـو تـه د کیـږدۍ ویـده یـې
زه بـه دی خـوب تـه تعبیرونـه لـیکم

ویرجینیا
۱۱/۱۱/۲۰۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه

درته به څه وایم له میني چی د چا کیسه ده
د زرو کالو په تورتم کي د رڼا کیسه ده

مینه یو تور دی، د مریمی د عصمت پر لمن
مینه صلیب دی، غرغره ده د عیسی کیسه ده

مینه یو راز دی خدای ساتلی د لمبې په زړه
کـــــــــــــــــــي
مینه په شپه د کوه طور کي د موسی کیسه ده

مینه تعبیر دی د یعقوب د سرو بوډیو اوښکو
تر زندانونو د یوسف او زلیخا کیسه ده

مینه معشوق ته د ورتلو او د راتلو خبري
په رباتونو کي د خدای او د رابیا کیسه ده
مینه جنون دی د محبوب د ورکو لارو مزل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د کعبې، هم د مغان هم د کريشنا کيسه ده

مينه د عرش په کنګرو کې د خالق زمزمه
مينه په کومې د صنم کې د الله کيسه ده

کله له خال کله له خط کله له جام سره ځي
کله جنون کله سندرو د خيام سره ځي

مينه ازل په قلم کښلې ده ماشومه کيسه
د زمانې په تور بدنامه ده معصومه کيسه
۲۱/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته تیارې راوله

ما ته مه وایه چي شپه څونه اوږده سوه
ماته مه وایه چي کله به سبا سي
وایم شپه دي وي آرام یم په تیارو کي
هسي نه چی دا تیاره شپې مو رڼا سي
نه مي څوک په انتظار نه ورځي شماري
نه د چا سترګي پر لاریم چي به راسي
زه په ویښه له ژوندیو شپېو موړیم
زه د ورځي له ښایسته په زړه سوړیم
که پېرزو دي لا پر ما یو څو شېبې دي
ماته جوړي که تیارې چی زه ویدیږم
د هستیو له جهانه بېخبره
د خیالو نو په ټالونو کي زنګېږم
په تیاره کي ابدي سکون ته ځمه
زه د شپې غوندي له وړانګو فنا کېږم
زما هستۍ ته وړانګي مه راوله نوري
پر ما جوړي که د مرګ د وزر سیوري
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹/۹/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنګ برخه

خدایه کشکي مې د عرش په کنګرو کې
لوړ له ستورو پاس په جګو آسمانو کې
پاس له ټولو جنتونو دوږخونو
ستا د شان ستا د قدرت په آیینو کې
د الهام د فرشتو تر وزر پورته
د اسرارو د پردو په کرشمو کې
ستا له څنګه ستا له تخت سره مې ځای وای
ستر ګور او زورور لکه همای وای
له هغه ځایه مې ټول جهان لیدلای
یو په یو مې د سینو پټې سپړلای
دوه رنګي مې له رنګونو بېلولای
پر بڼو مې د تزویر او ښکي ښودلای
د شیطان له وزرونو مې لښکري
د ریا سپینو جامو کې را ایستلای
چیغې پورته وای د حق له منبرونو
د منصور په نوم خطبه ویل کېدلای
نه خپلوي به له شیطانه وای د سترګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به ژبي په دروغو ګړېدلای
نه به ډکي وای کوڅې له غمازانو
نه لستوڼو کي ماران به پټېدلای
پاکول او بېلول مي سپین له توره
خبرول مي تول وګړي ستا له زوره
یوه ورځ به مي لیدای له آسمانونو
چي سپېرې تشي کوڅې دي د ښارونو
نه په خولو کي به ګرېږي د چا ژبي
نه به ویني د چا سترګي د سرونو
له تیرو تورو به سرې ویني څڅېږي
سره او رونه به وي بل د کساتونو
دا جهان دی تا له رنګه پیدا کړی
هم ژوندی دی هم پایېږي په رنګونو
لېوني دي چي بېرنګه پیدا کېږي
بېرنګي په هېڅ قانون کي نه ځایېږي
ته په عرش کي پاچهي کوه سلطانه
مور له رنګ سره پخلا ښه یو یزدانه
د وګړي ځای جهان د خدای آسمان دی
رنګ په برخه رسېدلی د انسان دی
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵/۴/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید شمع

ما د شپې په تور ګرېوان کې
ګوره څومره بېحسابه اوښکې توی کړې
ما مې سترګې لکه شمعې
ستا پر لار وې لګولې
او نظر کې لکه شمع
خپلو اوښکو له تیاره مرګې ساتلې
خو د شپې په تور ګرېوان کې
نا اشنا چې هم له زړه هم له زړه سوې دی
هره شپه ترې تم کېږي
په زرګونو بېحسابه روڼې اوښکې
ما هم دلته د پېریو په کوګل کې
د زمان د تورو لارو په کوتل کې
د خپل عقل افلاطون و زینده کړی
په لوی لاس مې د جنون شپې سپینولې
پر سراب مې خپلې سترګې غولولې
روڼې اوښکې مې دانه دانه شمېرلې
سل سوې زر سوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په میلیون تر حساب تېري
شپې لا توري وې
خو تور وېښته مي سپین سول
ته را نه غلې
خو زه اوس هم
د مړژواندي عمر کور ته
ورلېږم سلګۍ د اوښکو
تا ته لار د انتظار کي
بلو مه داسي شمعي
چي سېلیو د زمان ته مخامخ دي

ویرجینیا
۲۴/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګونګی مساپر

زه لکه او ښکه له خپل کور سره اشنا نه سومه
چي د باڼو او د ګرېوان په تکل
په بې اختیاره سفر وخوځېدم
زما په شبنم غوندي واړه زما په ښیښه وجود کي
زما په لنډي زما په شېبه وجود کي
زما په بې رنګه په ساده وجود کي
د هغه کور ټوله رازونه پټ دي
د هغه ښار تیاره کونجونه پټ دي
چي یې پخپله پېژندلی نه یم
چي یې یوه شېبه خپل کړی نه یم
نه په سفر ورته راغلی ومه
نه مي په خوښه چا منلی ومه
نه په اختیار مي هستېدلی ومه
نه له آواز نه له فریاده آشنا
له زرو ژبو سره
د نورو تللیو په څېر ورغړېدم
زه لکه او ښکه په شبنم غوندي واړه بدن کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل بېرنګه په ښيښنه بدن کي
د هغه کور ټوله رازونه لرم
چي يې يوه شېبه خپل کړی نه يم
لا تر ګرېوانه رسېدلی نه وم
لا مي لنډی لاره پی کړې نه وه
چي مي بې پېښو وجود دانه دانه سو
د سترګورو د هوښيارو مخته وځلېدم
هم مي په ژبه هم په رازپوهېدل
مګر په سل ژبو ګونګي پاته سول
د يوه بل پر لوريې وکتله
يوه شېبه يې پر شونډانو موسکا وغوړېده
او زما شبنم غوندي بې رنګه وجود
له زرو ژبو سره
پر بې اختيارو لارو ورغړېدی
له هري سترګي هري ژبي بېګانه پاته سو
او د نېستی په څېر له ياده ووت

پېښور
۱٦/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هجرت څخه لس کاله وروسته په کال ٦۳۲ میلادي کي حضرت رسول اکرم صلي الله علیه وسلم د وروستي ځل دپاره د حج فریضه ادا کړه او د حج د فریضې له ادا کولو څخه وروسته یې خلګو ته په وینا کي وویل چی ښایی زه د ډیر وخت دپاره ستاسي په منځ کي پاته نه سم. نو که د دین او دنیا نېکمرغي مو خوښه وي زما وروستیو وصیتونو ته ښه غوږ ونیسئ. د هغه دغه وینا په حجه لوداع مشهوره ده او ما یې په شعر کي خلص مفهوم را اخیستی دی.

حجة الوداع

په سره اهاړ کي د غونډۍ پر څوکه
چیرته ولاړ و نازولی د خدای
ورته راټول وه بېحسابه خلګ
چی وا وري څه وایي ښاغلی د خدای
هغه د نور د دریابونو څښتن
چي ورسره وې آیینې د جانان
هغه د سولي او وروروۍ پیغمبر
هغه د تورو د میدان پهلوان
چي یې تندي یوه سجده منله
چي را نسکور یې کړل د خټو خدایان
چي یې د جهل پر تیارو خپره کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا د عقل پلوشه د ایمان
هغه د حق د سپینو تورو ژبي
تندر په کور کي د باطل او شیطان
سترګي او لاس یې کړل آسمان ته پورته
هغه د عدل او انصاف قهرمان

ویل یې وا ورئ زه به تل نه یمه
ستاسي له منځه بل جهان ته ځمه
ما مي کتاب درکړ د لاري مشال
پر هغه لاره خپل جانان ته ځمه

مقدس وګڼئ د بل مالونه
درته حرام دی مال د هر مسلمان
پام کوئ ویني چی د چا توی نه کئ
چي په غوسه به سي خالق د جهان
د ژوند مالک د آسمانونو ښتن
خرابه نه کړي څوک بناء د یزدان
پکښي پیدا کئ د حق سپیني لاري
درته پرې ایښی مي کتاب دی قران
په امانت کي خیانت و نه کئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي څوک آزار نه کړئ د خدای بندګان

د ابل وصیت مي دی د ښځي په نوم
دا ښایسته رنګین مخلوق د سبحان
ښځه د کور ښځه د ژوند زینت ده
ښځه ناموس دی ښځه مور د انسان
ښځه ښایسته لکه د ګلو ګېډۍ
ورکړی رنګ د جنتونو باغبان
ښځي له غیږي دي تر ګور ملګري
د غم ښادۍ د کور او اور ملګري

د حق مشال ویله خلګو واورئ
د حق په مخ کی انسانان دي یو شان
عرب، عجم که په رنګ تور که سپین دي
په ترازو کي د یزدان دي یو شان
هلته عمل دی د هر چا ملګری
صاحب، غلام او سلطانان دي یو شان
ټول له په امر د سبحان رهي سئ
نه چي پر لاري د شیطان رهي سئ
هغه دښمن دی د آدم د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم به مو دین او هم دنیا کي برباد
که وصیتونه مي د چا وي په یاد
په دوارو کونو به یې زړونه وي ښاد

د حق مشال وکړې وروستۍ خبري
چې لګیدې لکه خوږې شکري
ځو ورځي وروسته خپل جانان ته ستون سو
له فاني کوره بل جهان ته ستون سو
سوه دا نړۍ په اجاره د شیطان
زړونو ته ولاړه وسوسه د شیطان
لاري د حق سوې په تیارو کي پټي
پر وینو وسوه غلبه د شیطان
د خلګو هېري سوې وروستۍ خبري
له زړونو ولاړې د وروري خبري
له هغه دمه تر دې دمه پوري
له آسمانو د غضب کاڼي اوري
د ځمکي مخ د وینو رنګ اخیستی
لا یې پخوا دي ورځي سختي نوري

هغه د عدل او انصاف قهرمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وروستۍ ورځ یو حقیقت کړ بیان
چي زه پر مځکه یم وروستی پیغمبر
بل درته نه راځي د خدایه رهبر
ما درته راووړ له آسمانه کتاب
له خپل خالق له خپل جانانه کتاب
پکښي څرګندي د جهان لاري دي
هم د رحمن هم د شیطان لاري دی

ویرجینیا – ۳۱/۱۰/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي بي رابيا

بي بي رابيا هغه د عرش ملكه
ها نازولې د خالق لا مكان
چي يې له ژونده و شيطان شړلی
چي يې په زړه كي ځای نيولی يزدان
چي يې پيوند و د احتياج شلولی
لار ور ښرګنده وه د كور د رحمان
چي د دنيا له نعمتونو ګوښه
چي په خلوت كي يې جوړ كړی جهان
هم يې كوثر هم يې دلبر ور سره
هغه سېرابه له وصال د جانان
د پسرلي په يوه ښكلي ماښام
چي د نسيم له نازه مست وه ګلان
سپوږمۍ څيرلی و نقاب د وريځو
ځلېدل ستوري پر سينه د آسمان
له شاه زلميو وه رنګين باغونه
په ميخانو كي نڅېدله مستان
د جام پر شونډو تشېدل خمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر آسمانو تللې نارې د مغان
نغمه، رباب، شهباز، مطرب نڅېدل
په پنجرو کې ژړېدل بلبلان
مينځې ور ناري کړل بي بي را ووزه
چې قدرتونه د سبحان ووينې
سپيني سپوږمۍ سره د ستورو اتڼ
پرشنه کمبله د آسمان ووېنې
د پسرلي له نشې مستي پاڼې
چې کرشمې د خپل جانان ووينې

بي بي ور بږغ کړله د ننه راسه
چې په خلوت کې دې يزدان ووينې
په دې تياره کې له جهانه ګوښه
پخپله نور د لامکان ووينې
چګې بې ګلونو بلبلان ووينې
چې بې له شمعې پتنګان ووينې

بي بي رابيا هغه د عرش ملکه
په خپل خلوت کې لا مکان ته تلله
هغې په زړه کې و خپل عرش جو کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سترګو رپ کې خپل جانان ته تلله
په قناعت يې بل پيوند شلولی
لکه شغله او وم آسمان ته تلله
د هغې ټول وجود له مينې جوړ وو
خو په سينه کې يې يوه مينه وه
هغې يو ازي يو جانان پېژندی
دغه يوه دغه پخه مينه وه
که يې له غيرو وو پيوند شلولی
هغې له زړه و هر نفرت شړلی
لکه لمبه له هره عيبه پاکه
زړه کې يې مکر د شيطان وژلی
هغې ويل د لامکان خالقه
د کايناتو او جهان خالقه
چې دې دنيا کې زما نصيب کړی دی
هغه دې ورکړه د ښمنانو لره
خپل جنتونه نعمتونه کوثر
ورکړه پېرزو يې که دوستانو لره
ما لره بس جانانه ستا مينه ده
د زړه په کور کې مې تنها مينه ده
بي بي رابيا هغې د نور مېرمنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې د هر انسان په درد خوږمني
په يوه لاس کې يې ډک جام نيولی
او په بل لاس کې يې وه سره اورونه
تلله د غرونو او دښتونو پر لور
لا يې په مخ کې وه ياغی سيندونه
ويل يې اور د دوږخونو وژنم
چې نه انګار نه يې لمبې پاته سي
ورځمه اور يې په فردوس ګډوم
چې نه کوثر نه يې ويالې پاته سي
چې نه انسان جنت ته ومسېږي
چې نه لمبې د دوږخ وغورېږي
چې نه په زړه کې يې د حورو طمع
نه د سقر له خوبه ولړېږي
غواړم بې طمع بېله ډاره انسان
د زړه په کور کې ځای کړي نوم د يزدان
پريوزي سجدې ته د خالق لامکان
په شپه او ورځ يې وي په زړه کې جانان
بي بي رابيا هغې د نور مېرمنې
هغې د هر انسان په درد خوږمنې
د نفرت زنې له سينې ايستلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ريښې د مينې يې په زړه کې پلنې
چې يې سوځلي وې د زړه پر غولې
د عشق له اوره د شيطان څرمنې
ځکه يې عرش کړی خلوت کې و ځای
او نازولې وه د مينې د خدای

ويرجينيا
۲۰۰۴/۹/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلګو خولې نه تړل کېږي

یــو ســـړی و خپلـــه ښـــځه ورســـره وه
دی پیـاده ښـځه پـر خـره بانـدي سـپره وه
د مېـــــړه او د مېرمنـــــي مرکــــــه وه
څـه غیبـت و څـه صـفت کیـسه تـوده وه
څـه لـه یوښـو څـه لـه خواښـي پـه ګیلـه وه
څـه یـې نـوري کیـسې کـړې لاره اوږده وه
پـر سـړي بانـدي مېـرمن وه ډېـره ګرانـه
یـوه ورځ یـې سـتړی نـه سـو لـه بیانـه
چیرتـــه ناســـته وه ټـــولی د بیکـــارانو
مـــسافر تـــه یـــې ســـو پـــام د ظالمـــانو
ویـــل ګـــورئ دا بـــې شـــرمه بـــې غیرتـــه
دی پیـاده ځـي پـر خـره ناسـته ده عورتـه
دا وطـــن بـــه لـــه بـــې ننګـــو خرابېـــږي
نـه لـه خلګـو نـه لـه قـوم څخـه شـرمېږي
نـــه معلـــوم دی ورتـــه قـــدر د مېړونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــــه بېرېـــږي د عـــالم لـــه پېغورونـــو
د مېـــړه مقـــام کتـــاب دی ذکـــر کـــړی
خــدای پخپلــه پــه قــران کــي پېژنــدلی
کمـــوي د مـــړو قـــدر بـــې ننگـــان دي
دا بــې قومــه دا بــې پــلاره ناکــسان دي
ســړي واوریــدې د ډلــي ســپکي ســپوري
لا تــر غــوږیــې ســوې یــو څــو خبــري نــوري
ویـــل ښــځي تــه پیــاده ســه زه ســپرېږم
د دې خلکــو لـــه پېغــور څخـــه بېریـــږم
چـــي لـــه کلـــي څخـــه ووتـــو دبانـــدي
زه پیــاده ځــم تــه ســپره لــه مــا د وړانــدي
چـي پيــاده ښـځه روانــه سـړی سـپور سـو
پــه یــوه گــړي کــي جــوړ ورتــه پېغــور سـو
ویـل وگـورئ ظـالم چـي پـر خـره سـپور دی
پـه مزلـو یـې ښـځه مړه کړه مخ یـې تـور دی
جگــه ونــه ســور یــې مــخ دی اوږې پلنــي
پـــه مړانـــه کـــي کمـــزوری تـــر مېرمنـــي
مـــوراو پـــلار دا خپتـــور دی نـــازولی
پــه خــواري یــې د لمــر مــخ نــه دی لیــدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا لــه خدایــه نــه شــرمېږی ظالمــان دي
پــه بیابــان کــي ګیــدړان د کــور زمریــان دي
چــي پــه کــور کــي وي لــوی ســوي نــازولي
دوی ســپاره ښــځي پیــاده ورســره ځغلــي
همېــشه د بــل پــه لاس پــه نــس مــاړه دي
نــه د جنــګ دي نــه د ننــګ تیــار خــواره دي
چــي ســړي خبــري واوریــدې حیــران ســو
سمدســتي لــه خــره راکښته ســو روان ســو
خــر دمخــه دوی تــر شــا وهــل مزلونــه
ویــل ګونــدي اوس بــه کــم ســی پېغورونــه
لا یــــې شــــل قدمــــه نــــه وه اخیــــستلي
لا د کلــــی مــــنځ تــــه نــــه وه رســــېدلي
چــي تــر غــوږ یــې ســول د خلګــو آوازونــه
د هلکــــانو د لویــــانو ریــــشخندونه
دا ســــړی او ښــــځه دواړه لېونیــــان دي
خــر دمخــه دوی پیــاده پــسي روان دي
کــه پــر پــښو یــې دی دا اوږد مــزل وهلــی
نــو یــې خــر د څــه دپــاره رانیــولی
پــه خنــدا یــوه را ږغ کړلــه ځوانــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـــه عالمـــه بـــې خبـــره هلکـــانو
دغــه خــريــې هــم ملګــری هــم رهبــر دی
پــه دښــتو کــې لار ښــوونکی د ســفر دی
دوی لــه خــره ســره روان ورســره ملــه دي
کــه دا خــر ورســره نــه وي دوی ړانــده دي
هــم مېــږه هــم يــې مېــرمن پــر دې ســلا ســول
لــه ناکــام څخــه ســپاره د خــره پــر شــا ســول
بيا لــه سره يــې شــروع خپلــي کيســې کــړې
ورپــه زړه يــې تېــري تېــري خــاطرې کــړې
ورپــه يــاد يــې کــړل د خلګــو ريــشخندونه
پــر هــر مــوړ بانــدی ښــکنځل او پېغورونــه
چـــي ناڅاپـــه يـــوې ډلـــي د ځوانـــانو
لـــه عالمـــه بـــې خبـــره بـــې کـــارانو
ويـــل وګـــورئ دا څونـــه ظالمـــان دي
پـــر يـــوه خـــره ســـپاره دوه تنـــه لويـــان دي
نــه زړه ســوی لــري دا خلــک نــه زورېــږي
نــه لــه خدای نــه لــه عــذاب څخــه بېريــږي
نـــه يـــې شـــرم لـــه مخلوقـــه د دنيـــا ســـته
نــه پــه زړه کــي يــې څــه ويــره د عقبــی ســته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هر څو يې ځان له موړ څخه پردی دی
که حیوان دی ژبه نه لري ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بېره په کار ده
یوه ورځ د ټولو خلګو ګور ته لار ده
پر حیوان باندې چا ایښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ یو څه انصاف په کار دی
په قیامت به را ژوندی دغه حیوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندې سپور
وي
په اوږو به ساه شړی مخ به یې تور وي
له مېږه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم له سفره سوه بېزاره
مېړه بیا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بیا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازی د ښار بندېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ويرجينيا

۲۰۰۲/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مومږکانو جرګه

د لوی ښار څخه د باندی یو لوی کورو
چې یو وخت د خپل څښتن په زور سمسورو
د پېرش، څلوېښت پکښې آبادي لويي خوني
ګرځيدې پکښې ښايستې د کار مېرمنې
شا و خوا باندې ولاړ جګ دېوالونه
د قلا په شان لرله یې برجونه
شپه او ورځ يې او سېدونکي په قرار وه
نه د غلو نه د رهزنو ورته لار وه
څو يې سروي په مابين کې وې ولاړې
اوږدې کړې يې له کور څخه وې غاړې
وخت په وخت به پکښې جوړه مهماني وه
د څښتن له برکته پرېماني وه
پکښې جوړه د غنمو ګدامونه
ذخيره وې پکښې وريجې خوارونه
چې څښتن له دې دنيا کړی رحلت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــه خپــل ځــان ســره يــې وړی برکــت و
نــه هوښــيار پکــښې معلــوم و نــه يــې مــشر
نـــه بـــاور مـــشر تـــه پاتـــه و پـــه کـــشر
هـــر يـــوه ځانتـــه ويلـــه چـــي زه مـــن يـــم
هــر هلــک ويــل څــښتن يمــه واکمــن يــم
په لږ وخت کي کور ويجاړ له خلګو هېر سو
خوشــالي يــې کلــه کلــه غــم يــې ډېــر ســو
چــا يــې شــا وخوا تــه مځکــي کړلــې لانــدي
چــا زرې دعــوې قاضــي تــه کړلــې وړانــدي
اخيــستو تــه يــې چــم جــوړ کــړ بــدۀ ايانو
ورتـــه ســـترګي کړلـــې خـــړی ګاونـــدۀيانو
د کالــه مــشر چــی ولاړی غــم پــر کــور ســو
د هــستۍ ســوه ورتــه شــا د نيــستۍ زور ســو
نــه پــه کــور کــي مهمــاني وه نــه خــاني وه
نـــه د هـــر څـــه پرېمـــاني وه ارزانـــي وه
لـــويي خـــوني وې ولاړي تـــشي تـــوري
پـــرې لوېـــدلي وه د غـــم او تيـــارې ســـيوري
کارخـــانې يـــې وې نيـــولي موږکـــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دانو او د غلو داړه مارانو
هره ورځ به يې پر کور وه اخترونه
نوي نوي اتڼونه وه جشنونه
ورځ تر بلې ډېر پېدل په زړونو ښاد وه
په نسونو وه ماړه په تن آباد وه
خو پيشو په دې کاله کې اوسېدله
هره ورځ په هره خونه گرځېدله
پر کاله د موږکانو لوی ماتم و
د پيشو د لاسه نوی نوی غم و
هره ورځ د موږکانو جنازې وې
څوک به کم وه او د چا په سترگې سرې وې
يوه ورځ سره را جمع موږکان سول
په جرگه کې سره غونډ هوښيار لويان سول
ويل موږ توري پيشو يو کړولي
څوک تر مرگه ډارولي څوک وژلي
د پيشو د لاسه مخ د مځکې اوردی
هره ورځ مو نوی نوی غم پر کور دی
دې غضب ته اساسي چاره په کار ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر که هر څونه دی جګ پر سر یې لار ده
یوه بڼغ کړه چي په موږ کي جاسوسان دي
له پیشو سره جوړ سوي موږکان دي
په هر ځای کي چی موږ جوړ کړو اتڼونه
د پیشو تر غوږو یو سي احوالونه
او چي کله د کندو خواته تېرېږو
نا بېره پر پیشو باندی پېښېږو
زما یقین دی څوک احوال ورورړی پیشو ته
ښکېنوي یې زموږ په لارو کي حملو ته
بل موږک چي هم خوله ورو هم هوښیارو
هم تر نورو یو څه پوخ د غلا په کارو
ویل دا له ناچاری بدګوماني ده
بدګومان لره په پای کي پښېماني ده
نه موږک د جاسوسی سي زړه کولای
نه پیشو سي د موږک خبر منلای
زه بېرېږم چي تر منځ به مو بدي سي
را نازل به مو غمونه پر ښادي سي
شور به ګډ د موږکانو په وطن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل به وژنو رانه پاته به دښمن وي
بل موږ که چې زمانو و ازمېيلې
په څو واره له پیښو و تښتېدلی
تر کندو په پټو لارو ښه خبر و
هم چالاکه و تر نورو هم زړه ور و
هغه غاړي کړي تازه وينا ته سم سو
ويل سترې مي سوه خوله زړه مې قلم سو
لا تر څو به د پيښو څخه ډارېږو
لا تر څو به په غارونو کي پټېږو
لا تر څو به د پشو غوړي چمبې وي
زموږ به بوري ميندې ژاړي سترګي سرې وي
دا يو موږ په سلګونو مړکان يو
نو بيا ولي په چاره پوري حيران يو
ځئ په لټه د پيشو په لوري ورسو
دوه يا دري د ټول ټبر د بلا سپر سو
که پيشو لري تېري تېري منګولي
موږ هم نه يو څه درنې بلا وهلي
جوړوو چي په کندوانو کي غارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیشو تر زړه ایستلای سو غابښونه
"په دنیا کي چي یې نوم لوړ پر آفاق دی
اتفاق دی، اتفاق دی، اتفاق دی"
خو هر ګوره موږکان ټوله بې زړه وه
د پیشو سره د جنګ پر طرف نه وه
د جګړې او اتفاق خبر سوه پاته
په جرګه کي بل موږک جوړ سو وینا ته
هم خوله ور و هم زړه ور و هم هوښیار و
په ټبر کي یې ګټلی اعتبار و
دا څو میاشتي د غنمو تحویلدار و
ځکه دی تر هر موږک په غوښو بار و
ویل لوی مصیب زموږ بېخبري ده
ځکه موږ ته له پیشو پېښه خواري ده
راسئ ټول پر دې یوه خبر سلا سو
هر یو تېر له بېلي بېلي مدعا سو
زنګوله به د پیشو کوو رپه غاړه
په خبر به یو چي راغله او که ولاړه
په جرګه کي سوې چکچکي آوازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا لکياني ښورولې چا غوړونه
د تحسين ورباندي جوړ سول بارانونه
تحويلدار ته يې ويل آفرينونه
په دا منځ کې يوه ږغ کړله يارانو
زه يو سوال کوم دوستانو موږکانو
خداى مو سم که آخرت او دنيا دواړه
زنګوله به د پيشو څوک کي په غاړه؟
سره وکتل هوښيارو موږکانو
ښوروله شخ بريتونه مشرانو
په يوه پوښتنه ختمه هنګامه سوه
د پيشو د زنګولې خبر سره سوه
د غار خوله کي چي پيشو و غوږ نيولى
له خندا يې پښتورګى وو چاودلى

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاچا نوی کالي

پخوانيو زمانو کې يو سلطان و
ډېر شوقي و د جامو مين پر ځان و
هر سهار يې نوي نوي اغوستلې
د پرون جامې يې لېري غور ځولې
په دربار کې ورته جمع خياطان وه
په سکښتلو په ګنډلو هر زمان وه
سوداګرو به جامې ورته راوړلې
چا په چين کې چا په هند کې ور ګنډلې
په هر ځای کې چې به ښه ټوکر پيدا سو
سمدستي به تر لباسه د پاچا سو
په خبر په يوه ملک کې دوه ټګان سول
د پاچا د قصر خواته ور روان سول
ويل موږ د پاچهانو خياطان يو
په دې کسب کې اووه پښته نسليان يو
را سره د حکمتونو ډک ټوکران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قیمت کې د طلا په تول دي ګران دي
دا یــــوازې دی لبـــاس د پاچهـــانو
د دنیـــا د لویـــو لویـــو ســــلطانانو
مــوږ تــر چینــه تــر ماچینــه پــورې وړې
پاچهـــانو پـــر ځـــانونو ازمېیلـــې
دې ټوکرانــو کــې حکمــت دی د جوګیــانو
پــــه منتــــر یــــې دي راوړې لـــه دېوانـــو
نــه احمــق او نــه خــایق یــې سې لیــدلای
د جاهــل ســترګې یــې نــه سې پیژنــدلای
چې باچـا پـه هغـه ورځ لبـاس پـه تـن کـې
یــو پــه یــو بــه ورمعلــوم جاهــل خـاین کـې
پــه وطــن کــې چې هوښیار او صادقان وي
هغـــه تـــول بـــه وزیـــران او جنـــرالان وي
یــو خــاین بــه پــه دربــار کــې وزیــر نــه وي
یــو جاهــل بــه پــه وطــن کــې امیــر نــه وي
پاچـــا خوښـــه کـــړه ســـلا د خیاطـــانو
ویـــل ژر لبـــاس راجـــوړ کـــئ هوښـــیارانو
چې معلوم په خپـل وطـن کـې خاینـان کـړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بر طرفه وزیران او جنرالان کړم
دوه ټګان سول په دربار کي نازولي
هم پاچا هم درباریانو ته منلي
په دربار کي یې شروع کړله کارونه
پاچا ورکړه په قلا کي لویه خونه
حواله یې زر طلاوي خپل قیمت کړ
لا یې بار پر درباریانو نور منت کړ
چي پاچا د خدای سایه خدمت یې پور دی
د ټوکر قیمت په سل چنده لا نور دی
ذخیره یې په زرګونو کړې طلاوي
دوه ټګان وه یو تر بل توري بلاوي
له سهاره تر ماښامه به لګیا وه
پر تندي خولې راماتې په غوغا وه
ټګان ستړي کړی ورځ وه په کارونو
هم شرنګی و د قیچي هم ماشینونو
پاچا واستاوه سردار د وزیرانو
چي معلوم کي څانته کار د خیاطانو
چي کوټې ته ورداخل صدر اعظم سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

له حیرته یې زړګی قلم سو
نه پر مېز باندی لباس و نه ټوکران وه
خو لګیا له کاره سترې خیاطان وه
یو خیاط سو په ادب ورته را وړاندې
دواړه لاسه یې نیولي لاندې باندې
ویل مړه سولو سرداره له کارونو
شپه او ورځ مو یوه کړې پر ځانونو
دې ټوکر پسې مو پی کړل وطنونه
له پاچا سره ښایېږي دا رنګونه
دا زرینې لیکې ټولې د طلا دي
سره رنګونه یې یاقوت لکه کیمیا دي
هر یو رنګ یې دی د بېلو جواهرو
له هر رنګ سره تارونه دي د زرو
چې جامې یو ځلې جوړې د سلطان سي
زموږ کمال ته عالمونه به حیران سي
موږ کانو غوندې پټ به خاینان سي
په غارونو به دننه احمقان سي
چې په ځیر صدراعظم په ننداره سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان خاین او هم احمق ورته ښکاره سو
له هیبته یې زړګی اره اره سو
له غیرته یې بدن خوله خوله سو
له ناکامه یې وروړاندي کړه لاسونه
د خیالي ټوکریې وکړل صفتونه
لاس یې جیب ته کی پیسې یې رابهر کړې
خیاطانو ته یې سل طلاوی ورکړې
ویل ارزي دا ټوکر په انعامونو
آفرین دی ستاسي دوو پر هنرونو
پټ په زړه کي پر خندله دوو ټګانو
چي پیدا مو کړ وطن د جاهلانو
له سلطان تر وزیرانو احمقان دي
خاینان په دې وطن کي حاکمان دي
له قلا څخه بهر صدر اعظم سو
له ژوندونه یې زړه مات قلم سو
په دربار چي د سلطان سو ور دننه
ویل زما د سر امان دي وي څښتنه
چي وطن ته دي بللي خیاطان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل هنره ور بخښلي پاک سبحان دي
عجايب يې دي رنگونه د ټوکرانو
چې يوازي دي لايق د پاچاهانو
وروسته وار سو د قاضي د وزيرانو
ورپسې د لويو لويو جنرالانو
چې هر يو به سو راستون له خياطانو
په صفت مړيده نه وه د ټوکرانو
يو وزير به يې مين و پر رنگونو
هغه بل پر جواهرو هنرونو
يوه ورځ نوبت پخپله د سلطان سو
په يوازي ځان قلا ته ورروان سو
چې کوټې ته سو د ننه د ټګانو
توره شپه يې سوله جوړه پر چشمانو
په حيرت حيرت يې وکتل مېزونه
تر نظر يې تېرو له ټول کونجونه
نه درک و په ميدان کې د ټوکرانو
نه په لاس کې و اثر د خياطانو
په موسکا او په تعظيم ورته ټګان سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـر قدمـه يـې پـه زر ځلـه قربـان سـول
ويـل زمـوږ د سـر امـان دي وې سـلطانه
اې د مځکـې پـر مـخ سـيورې د يزدانـه
ستاسې ذات باندي جامې مو چې ګنډلي
پـر وجـود بانـدي مـو نـه دي ازمېيلـي
چي په ځان کې دا جامې د لوی سلطان سي
زمـوږ يقـين دی عالمونـه بـه حيـران سي
پاچـا و ايـستل لـه ځانـه لباسـونه
يـو پـه يـو يـې لوڅېدلـه اندامونـه
لـوڅ لپـړ و پـه کوټـه کـې درېـدلی
هـر انـدام يـې دوو ټګـانو ليـدلی
چې هغوی خيـالي ټـوکران پـرې ازمېيلـه
پـه حيـرت حيـرت پاچـا ځـان تـه کتلـه
چي يقين يې د خپل ځان پر حماقت سو
خپل ګرېوان او خپل وجدان ته ملامت سو
لـه ناکامـه يـې ويـل پـرې تحـسينونه
د واه ، واه يـې بانـدي جـوړ کـړل بارانونـه
ده هـم ورکـړل انعامونـه د ټګـانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو چنده له قیمته د ټوکرانو
شهادت د حماقت یې پر خپل ځان کړ
پر ټګانو چې یې جوړ طلا باران کړ
لس پنځلس ورځې وروسته وه جشنونه
تېرېدل د سلطان مخې ته پوځونه
د لباس کیسې عالم وې اورېدلي
تر ملکونو تر ښارونو رسیدلي
په زرګونو حاضر سوي وه پوځونه
په لکونو وه راغلي عالمونه
د غرمې پر مهال بږغ د نغارو سو
غږو مبهاري د ټوپکو د توپو سو
پاچا مخکې ورپسې سل نوکران وه
د پاچا لمن لاسونو کې روان وه
په نارو سول په تحسین سول اولسونه
د پاچا یې د جامو کړل صفتونه
عالمونو زنده باد ناري وهلې
پر سلطان باندې دعاوې اورېدلې
خو احمق سلطان جامې نه وې لیدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـوڅ بـدن تـه خـړي سـترګي يـې نيـولي
تـاج پـر سـر څپلۍ پـه پـښو تـوره تـر مـلا وه
لـــوڅ لپـــړ پاچـــا روان لکـــه اشـــا وه
ټول عـالم ليـدل چي لوڅ سلطان روان دی
هر سـړی پـر ځـان شکمن سو چی نادان دی
چـا لـه بېـري هلتـه سـپوږ نـه سـو وهـلای
د احمـق نـوم يـې پـر ځـان نـه سـو مـنلای
چـي يـو ځـل يـوه ماشـوم بږغ کـړه پـه زوره
ويـــل پـــلاره پاچـــا لـــوڅ روان دی ګـــوره
پـه يـوه ګـړي کـي جـوړه هنګامـه سـوه
د پاچـــا د لـــوڅ بـــدن خبـــره ســـره ســـوه
نـه پـه مـنځ کـي خياطـان وه نـه ټـوکران وه
شـــرمنده ټـــول وزيـــران او جنـــرالان وه
ټګـــان تللـــي وه د وختـــه پـــر آســـونو
اړولـــي يـــې پيـــسې وې تـــر ملکونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلط آدرس

یــو غریــب ســهار لــه خوبــه ســو راپورتــه
مــخ یــې ونیــوی د ښــار د کوڅــو لــورتــه
بیــا پــرون غونــدي پــه کــار پســې روان ســو
بیــا د ښــار پــه بــازارو کــې ســرګردان ســو
بیــا بــه څرنګــه ماښــام ورځــې تــر کــوره
بیــا بــه څرنګــه نغــری وینــي بــې اوره
ماشــومان بــه بیــا لــه لــوږي څخــه ژاړي
یــو بــه ګرمــه بــل بــه غــوړه ډوډۍ غــواړي
وږه لور به یې په اوښکو سترګې سرې کړي
ماشوم زوی به یې سلګیو کې ګیلې کړي
کــرۍ ورځ یــې ســوله تېــره پــه چرتونــو
د مېرمنـــــې او د لــــوږو اولادونــــو
چــې یــې دوې ورځــې ګولــه نــه ده خــوړلې
نــه یــې وچــه نــه لنــده ډوډۍ ژوولــې
پــه واټونــو ګرځېــدی چــې مــازیګر ســو
په زړه شین سو نور له کاره لاس په سر سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس د فقـــريـــې هـــر چاتـــه و نيـــولی
ګرځيـــدی پـــه دوکـــانو پـــه زړه تتلـــی
تـر ماښـامه يـې پيـدا يـو څـو روپـۍ کـړې
چـې ايلـه يـې پـه سـودا وچـې ډوډۍ کـړې
نـه يـې اور وليـد پـه کـور کـې ماشـومانو
نـه تـوده ښـوروا تـر خولـه سـوه د کوچنيـانو
نيمـــه شـــپه يـــوه ماشـــوم ويـــل بابکـــه
سبا شـپه مـو پـه تـوده ښـوروا مـاړه کـه
شـــپږ کلنـــي بـــه ژړلای تـــر ســـهاره
څـو څپيـړې يـې مـور ورکـړې سـوه کـراره
ســـهار لمـــر لا پـــر آســـمان نـــه و ختلـــی
چـــې غريـــب د فقـــر لاس و را ايـــستلی
کـرۍ ورځ يـې فقـر وغوښـتی بـازار کـې
نه يې پلی نه يې سپور پرېښود په ښار کې
يـوه چـا ورتـه ويـل چـې بخـت دې تـور دی
درنژدې چې لوی جومات دی د خدای کور دی
د جومـــات پـــه مـــنځ کـــې جمـــع ده ولاړه
هلتـــه ورســـه لـــه مخلوقـــه خيـــرات غـــواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــه جومــات چــي کــوي خلــک لمونځونــه
همېـــشه وېـــشي پـــر خلکـــو خيراتونـــه
هلتــه ورســه پــه خيــرات بــه دي زړه ســوړ کــي
جيب او لاس بــه دي کــړي ډک نــس بــه دي مــوړ
کـــــــــــــــــــــــــــــي
غريـب سـم د جومـات مـخ کـي پـر ګونـډو سـو
پـــه ژړا او پـــه فريـــاد او غلبلـــو ســـو
چــي مــي وړي پــه کالــه کــی ماشــومان دي
پــه يــوې ګــولې مــړې پــوري حيــران دي
پــه شــپو شــپو راتــه پراتــه وږي نهــر دي
لکـــه وچ لرګـــي لـــه مـــړو برابـــر دي
پــر بــې وزلــو زړونــه وســوځئ دوســتانو
زمـــا اولاد وبـــولئ خپـــل مـــسلمانانو
تېرېـــدل د فقيـــر مختـــه ډلـــه ډلـــه
چـــا لـــه کبـــره د ده خواتـــه نـــه کتلـــه
چـا يـو څـو تـوري پيـسې ورکړلـې تېـر سـول
هــم فقيــر هــم يــې د ده ماشــومان هېــر ســول
پيـــسې لـــږ وې تـــر هـــيڅ شـــي نـــه رســـېدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه ډوډۍ او نــه ښــوروا تــه بــسېدلې
فقيــر تــش لاس او جيبونــو تــه حيــران ســو
لــه ناکامــه د خپــل کــور پــر خــوا روان ســو
فقير غو ښتل چي سي ولاړ خپلي کوڅې ته
چــي يــې لار ســوه برابــره ميخــانې تــه
پکښي ناست يو څو ملګري څو زلميان وه
بــې خبــره لــه دنيــا څخــه مــستان وه
لاس تــر غــاړه ســره ناســت وه نــازولي
د هوښــيارو لــه دنيــا دلتــه راغلــي
د فقيــر لــوري تــه پــام د يــوه ځــوان ســو
هم سرو ستر ګو هم جامو ته يې حيران سو
لــه خپــل جيب څخــه پيسې يې را بهــر کــړې
پــه زړه ســتړي درويزګــر لــره يــې ورکــړې
ميخانــه کــي ورتــه پــام ســو د ځوانــانو
لــــه دنيــــا د بېخبــــرو بــــد مــــستانو
هــر يــوه پيــسې لــه جيبــه را ايــستلې
چــا لــس ګــوني چــا شــل ګــوني ورکــولې
پــر ګــدا بانــدي يــې جــوړ پيــسه بــاران کــړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور پــوره يــې د تــاوده نغــري ارمــان كــړ
ده لاســـونه كړلــه پورتــه ويــل خدايــه۲Ψ
تـــه بيـــشكه مهربـــان يـــې رهنمايـــه
تــر هرچــا يــې مهربــان پــه دې جهــان كــي
شــريک نــه لــري خالقــه پــه آســمان كــي
تــه قــادر يـــې تــه رازق يــې مــا منلــى
خـــو ادرس دي چـــا غلـــط و راښـــودلى

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۵/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم واده

یوه کلي کي نامتو غښتلي ځوانو
هم شته من و هم په متو پهلوانو
خان به تل و په ښکارونو پسي تللی
د یارانو له ټولۍ سره وتلی
چي له ښکاره به راستون سو په راحتو
خدای ورکړی داسي کور لکه جنتو
انتظاریږي هر ګړی ښایسته مېرمن وه
سر ترنوکه لکه جوړه چي په ستن وه
دوه او دري یې لا په کور کی ماشومان وه
یو تر بله ښایسته لکه ګلان وه
خو په قام کي دا رواج و د خانانو
یوه ښځه وه پېغور د بدایانو
چي په قام کي زورور او یا شتمن و
دري څلوریې وې عورتی ډیر زامن و
یوه ورځ د خان د ښار په منځ کي شپه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه یې چېرته په ښادي کي مېلمنه سوه
په ښادي کي یې ځو نجوني وې لیدلي
زړه یې یو وړیوې ښکلي نازولي
په کتلو یې کباب د خان زړګی کړ
په عشوه یې خوب آرام ورنه پردی کړ
خان مین سو د نازونو پر مېرمني
په زړګي یې پوري ووري ولاړې ستنی
ځو واده یې کړله ناوې په لکونو
ورته رایې وړل مالونه په بارونو
اوه ورځی اوه شپې جوړ وه جشنونه
هم غوایي حلالېدله هم پسونه
په خیرات ماړه د کلي مسکینان وه
آن د ښار ځخه راغلي فقیران وه
اتڼونو کي سرناوي ږغېدلې
شاه زلمیو په ټوپک نښې ویشتلې
د کلا په منځ کي نجوني نڅېدلې
له بهره د زلمو ناري راتللې
په هغه شپه کلیوال ه سوه ارزانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له ښاره را واده سوه مسته ګرانه
لا په کلي کې روان وه اتڼونه
چګې د ګراني او ارزانی سول جنګونه
په کلا کې لا تمام نه وه جشنونه
چې د خان پر کور نازل سوله غمونه
هره شپه د خان پر خونه باندی غم و
هره ورځ به ورته جوړ نوی ماتم و
هره ورځ په کور نوي ننداره وه
د دوو بنو پر هر څه باندی جګړه وه
له جنګونو څخه خان هسې نالان سو
جنت کور ورته دوږخ ګزران یې ګران سو
له ناکامه به روان سو په ښکارونو
په مزلونو د ښتونو جګو غرونو
له مېلو څخه کلا ته چې به ستون سو
هغه آش هغه کاسه پوخ یې لړمون سو
پر کلا د ښاری جوړه پاچهی وه
کلیوال له لکه مینځه دا بې بې وه
ټول د ګراني په قسمت سول چې خواږه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکـه سـره وه د ارزانـي بانـدی شـپه وه
د انـار پـه شـان يـې زړه لـه وينـو ډک و
زړګـی نـه و پـه سـينه کـې ډک توپـک و
خـان مـين د خپلـې ګرانـی پـر نخـرو و
پـه منتـر کـې بنـد لـه سـر ښخـه تـر پښو و
نــه پــه غــم کــې د ارزانــی د جــامو و
نـه يـې ځـای تـه ورغلـی پـه مياشـتو و
چـې بـه خـان راوړل مالونـه يـا ښـکارونه
مـخ تـه نـه سـوای ور وتـلای اولادونـه
ماشـومان لـه بېـرې نـه سـوای را وتـلای
چا د ګرانې مخ کې سپوږنه سوای وهلای
پـه کـلا کـې ګرانـې نـوی ژونـد تيـار کـړ
د کـلا ښخـه يـې جـوړ د ښـار بـازار کـړ
نقابونــه يــې لــه مخــه کړلــه ليــرې
د پلـو پـردې يـې ټـولې کړلـې ځيـرې
ســينګار کــړی پــر بــامونو ګرځېدلــه
نـه لـه سـيال نـه لـه نـا سـياله پټېدلـه
نــه د بنــې نــه د بــل پــروا يــې کړلــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه کـټ کـټ بـه يـې ځوانـانو تـه خندلـه
يـوه شـپه چـي خـان پـه لـوی سـفر و تللـی
د غرڅـه ښـکار پـسي غرونـو تـه وتلـی
يـو ښايـسته يـو برېتـور پـه ځـان غـښتلی
د بـي بـي خـوني تـه ولاړی غلـی غلـی
کليـوالي سـيوری وليـد پـه تيـاره کـي
زړه يـې سـم پـه درېـدو سـو پـه سـينه کـي
د سـينې پـر کـوريـې اور د غيـرت بـل سـو
زړه يې وريت پـه هغـه اور کي سـو جلبـل سـو
پـه توکـل د خـوني خواتـه سـوه روانـه
ټـول وجـود يـې سـره لمبـه و زړه لړزانـه
چـي پـه خونـه ور دننـه سـوه ارزانـه
پـر پالنـګ بانـدي يـې وليدلـه ګرانـه
لځـه پځـه د خپـل يـار سـره پرتـه ده
لاس تـر غـاړه لـه نګـار سـره پرتـه ده
د کلونـو لـه دلـدار سـره پرتـه ده
پـه خپـل کـور کـي لـه اغيـار سـره پرتـه ده
چيغـه پورتـه سـوه لـه سـتوني د ارزانـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتـه پـام سـو لـه پالـنـګ څخـه د ګرانـي
ويــل تېــره ســه بــې شــرمي بــې پــدري
اوس لــه دې هــم راتــه جــوړې کــه خبــري
چې زه يـو ځـل لـه دې شـوقه سـم بې غـمه
خبـــروم دي پـــه کـــارونو دوه عالمـــه
سـره تبـې بـه درتـه مځکـه کلـى کـور کـم
تــر عالمــه بــه دي مـخ پــه تبــې تــور کــم
زهرجني چې دي زما د عشق شېبې کړې
خپلي ورځي دي کړې توري شپې ترخې کړې

ويرجينيا

۲۰۰۲/۱۱/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې غوايي

درې غوايي يوه ځنګله کې اوسېدله
تل به درې واړه ملګري ګرځېدله
په ځنګله کې به يو ځای سره روان وه
يو د بل د ښکر په زور پهلوانان وه
يو يې تور دوهم ابلق دريم يې سپين و
د زمري يې زړه په غوښو پسې شين و
که هر څو زمری پاچا و د لېوانو
زور يې نه و برابر له درو غويانو
چې زمري به ورته سپين کړله غاښونه
درو غوايانو به ور واړول ښکرونه
له ناکامه به زمری بيرته روان سو
پر زړه پاته د خپل ښکار به يې ارمان سو
يوه ورځ ورته ګيدړ ويل سلطانه
دا يوه خبره واوره له نادانه
د غوايانو تر منځ اور د نفاق بل که
پر يوه يوه جلا جلا يرغل که

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به مور هم سو ماره ستا له خیراته
شپه او ورځ به کړو دعا و خپل پاچا ته
زمري وکړې سپین ابلق ته څو خبري
چې پر زړونو لګیدې لکه شکري
د عمرونو ورته یادي یې کیسې کړې
د نسلونو یې وریادې خاطرې کړې
ورته ویې غانده تور په څو څو شانه
سپین ابلق یې تور ته کړله بد ګمانه
چې سپېره یې ټول وابښه کړل د ځنګلونو
کړی ورځ د ده تېرېږي په شخوندونو
دا تور مخی دا کم اصله دا بدرنګه
ولې نه لیري کوئ له خپله څنګه
کړی ورځ یې جوړی کړي وي رمباري
که په نس موړ وي که وږی یو څه غواړي
بد ښکاریږي په ټولی کې د غوایانو
دا کم اصل ولې بولئ له یارانو
زه یې پېژنم په اصل غویی نه دی
دا له نسله د یابو دی یا د خره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له ځانه یې جلا نه کړئ ملګرو
یوه ورځ به یاست پښېمانه ښکرورو
دا یوه خبره زما واورئ زړه ورو
دا قانون دی د اصیلو ځناورو
په ټولۍ کې چې کم اصل یې پیدا سي
د اصیلو ځناورو ورته شا سي
څوک یې نه بولي له ډلي د خپلوانو
په ټولۍ کې حساب نه وي د یارانو
که پر وخت مو تور ونه ایستئ له میانه
بیا سبا به مو ګیله وي له خپل ځانه
سپین ابلق ته ویل وروره خوښه ستا ده
چې دي هر څه فیصله کړه زما سلا ده
بیا یې وکتل زمري ته ویل وایه
ستا د تور د ورکولو څه ده رایه؟
زمري داړي کړلې سپیني ویل ګورئ
سبا دواړه کړئ جلا له توره لوری
زه او تور چې سو تنها زه په پوهېږم
تا سي ولاړ سئ زه له ده سره جوړېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي سبا لمر را ښکاره سو په ځنګله کي
تــور يــوازي را روان و پــه ګوښــه کــي
کـرۍ ورځ يـې پـه رمبـاړو کـړ ځـان سترۍ
د يـارانو يـې سـو ورک ژونـدی او مـړی
چي زمـري ورتـه لـه ورايـه ښـکاره سـر کـړ
تـور غـوايي هـم ځـان جګـړې تـه برابـر کـړ
زمـري مخـامخ پـر تـور بانـدي حملـه کـړه
پـه تېـره منګـول يـې غـاړه ورپـاره کـړه
کـه هـر څـو بـه يـې تـر خولـه ختـې رمبـاړي
پــه وجــود يــې ښــخېدې د زمــري داړي
لــه ناکامــه يــې نــاري کــړې چــی يــارانو
زه مــو پــرې ښــودم دښــمن تــه نــامردانو
دغــه حــال چــی نــن زمــا ســبا پــر بــل دی
خپــل عمــل د هــر ســړی د لاري مــل دی
د ابلــق زړه بانــدي وســو ويــل ســپينه
زه او تـــه او تـــور شـــريکه لـــرو وينـــه
کشکي نه مو وای پرې ايښی دا زوی مړی
د زمري له خولې مو بيرته وای خلاص کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـپین پـه قهـر ورتـه و ویـل ابلقـه
پـه دسـتور د دنیـا پـوه نـه یـې احمقـه
دا بـد ذاتـه دی کـم اصـل دی دا تـور دی
د ده ژونـد اصـل غـوایي لـره پیغـور دی
چـې یـې ایـښې وه ګیـدړ د نفـاق لومـه
تـور غـویی سـو د زمـري د پنجـو شـومه
یـو څـو ورځـې د زمـري خپـه مـړه وه
د غـوایي پـر غوښـو وازګـو یـې مېلـه وه
اوږده ژبـه یـې خپـره وه پـر برېتونـو
مـړه ګېـډه یـې وه ډکـه لـه تېغونـو
غړومبېدی د تور غوایي په غوښو موړ و
یـو څـو ورځـې یـې د ګېـډې دوږخ سـوړ و
پـه تـاوده وه د زمـري تېـره غاښـونه
شـاوخوا یـې پـر کولـه طوافونـه
پر مېله باندي چي تېري ورځي شپې سوې
غوښی ختمي سوې چي پاته وې ورستې
سـوې
د زمـري پـه نـس کـي بیـا لـوږه پیـدا سـوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتــه يـــاده خپلـــه تيـــره مـــدعا ســـوه
ورنژدې د سپين غـوايي خوا ته ورو ورو سو
څه د غرونو څه ځنگلونو په کيسو سو
ورتــه ويــې کــړل خــوا ږه خــوا ږه نکلونــه
تيـــــرول يـــــې زاړه نـــــوي متلونـــــه
پکــښې يــاده يــې کيــسه کــړه د غوايــانو
د اصـــيلو او کـــم اصـــلو حيوانـــانو
ويل سپين پوست دې روښان لکه سهار دی
د غـــوايي د جـــنس او نـــسل افتخـــار دی
راتــه کــړي مــې کيــسې خپلــو نيکونــو
سـپين غـوايي دی د زمريـانو لـه نـسلونو
نـور غـوايي چې قسم قسم په رنگـو دي
يـــا د نـــسله د اوښـــانو يـــا د خـــرو دي
زه او تـه پـه دې ځنگلـه کـې ښـه ښـکارېږو
زه او تـــه دواړه اصـــيل ســـره جـــوړېږو
دا ابلـــق هـــم د تورانـــو لـــه کالـــه دی
دا کـم اصـل د غـوايي لـه نـسله نـه دی
په اور شو کې د ځنگله ځان شريک بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان بادار ورته ښکارېږي د ټول غولي
یوه ورځ به دا ځنګل ټوله د ځان کړي
مړه له لوږې به کوچني لوی حیوانان کړي
دا ابلق چې شپه او ورځ پکښې ځرېږي
که ځنګل هر څومره لوی دی خو خلاصېږي
دی را پرېږده زما ورور کیه ښکروره
د غرور باد به یې وباسم له سره
د زمریانو په ورور کي که ته رضا یې
د ځنګله به زه وزیر ته به پاچا یې
سپین غوایي ځان له ابلق څخه ګوښه کړ
زمري ورو ځان ور نیژدې په یو پلمه کړ
ابلق ښکر نه و سم کړی لا جګړې ته
چې یې داړی د زمري ولاړې سینې ته
په یوه حمله پر ځټ د غوایي سپور سو
د ابلق تر سترګو ټوله ځنګل تور سو
چې هر څونه یې رمبارې کړې په زوره
چې کومک ته را رسګړه سپینه وروره
دغه حال پرون پر تور وو نن پر ما دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوني زمري يرغل سبا پر تا دی
د ابلق وروستۍ رمبارې سوې کراري
د زمري دارو يې بندي کړې بغاري
بيا څو ورځې د زمري مېله تازه وه
د ابلق په پستو غوښو يې خوله سره وه
په ځنګله کې سپين بېغمه را روان و
د زمري له وروګلوۍ غره په ځان وو
خپله وينه يې ګڼله سوچه اصله
ښکارېدی ورته خپل ځان له بله نسله
د غرور نشې اخيستی سپين غويی و
دی په خپل خيال کې پاچا وزير زمری و
چې ناڅاپه د ښکاري زمری غرومبی سو
مخامخ ورته په لاره کې مرګی سو
چې د خيال نشه يې ووته له سره
په ژړا سو چې زمريه برادره
ما دي دارو ته يوازي غويی تور کړ
ستا دپاره بېګانه مې ابلق ورورکړ
زما او ستا ده په رګو کې يوه وينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اصیلو تر مایین په کار ده مینه
هر خدمت ته دي حاضر زه دي چاکریم
په ځنګله کې ته پاچا زه دی نوکریم
زمري وویل بې عقله ښکوره
له قانون د ځناورو بېخبره
د زمري او د غوايي په منځ کې څه دي
زما خوراک د غوايي غوښې ستا واښه دي
ستا خدمت به و په کار د دوو غوايانو
چې اوس ډلې په لګيا دي د مېږيانو
په ژړا سو سپين غويی ويل يې خدايه
په ريښتيا چې زه کم عقل وم له ځايه
په هغه ورځ مې مرګ ته ځان تيار کړ
چې جلا مې تور له ځانه په اختيار کړ
چې ابلق مې د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مې ځان له مرګ سره سودا کړ
د غوايي او د زمري پردې دي وينې
د دښمن سره څوک څنګه پالي مينې
چې په اصل او کم اصل تېر وتلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پەلوی لاس مې د مرګي خولې تەورتللم

ویرجینیا

۲۰۰۳/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکانداري

په کوڅو کې صحرايي غرمه روان و
هم دی ستړی هم يې خر ستړی ستومان و
کړی ورځ يې لڅې پښې مزل وهلی
په سينه کې يې نفس و سوځېدلی
هم ګرميو ستړی کړی و هم تږی
هم نهر و له سهاره څخه وږی
لا په مخ کې يې د ښار تنګې کوڅې وې
ورته پاتـه لا سل ګوني دروازې وې
چې سړي به کړې پر مال ناري په زوره
خره به هم کړې غرغړې د خپله لوره
د ده ږغ به په نارو کې د خره ورک سو
هم به ځان او هم به خره لره هک پک سو
چې د خره به غرغړې سوې يو څه غلي
صحرايي به ورته وکړلې ښکنځلې
چې آرام به صحرايي روان پر لار و
خره به هم مغزی اوږد کړی و کرار و

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله کښته کله پورته لوی غوړونه
ښکارېدی لکه وهي چې لوی چرتونه
بیا به ستونی صحرایي سم کړ ناروته
خره به هم کړه خوله تیاره غرغرو ته
شپږ اووه ځله چې خره داسي ناره کړه
صحرایي هم ټینګه لښته ور سره کړه
سمد ستي یې ترازو کړ ورپه غاړه
ویـــل تاتـــه د کوڅـــو ورځ ده ولاړه
څه رهي سه خرڅوه دي خپل مالونه
سپکوه دي په واټونو کي بارونه
چي پر مال سې تر ما ښې ناري وهلای
زما یقین دی چي هر شی سې خرڅولای
چي ناري پر مال وهلای سې په زوره
خر څول دي هم په وس پوره دي ګوره

ویرجینیا

۲۰۰۴/۵/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت

پخوانيـــو زمـــانو كـــي مـــاهيگيرو
ډېــر غريــب و د قــسمت د تــور اسـير و
نــه يــې بلــه خــواري زده نــه پــه لگيــا و
دغـــه كـــسب ورتـــه پاتـــه لـــه بابــا و
همېـــشه بـــه وي پـــه كـــار پـــسي وتلـــى
يـــوه ورځ بېغمـــه نـــه و كښېنـــستلى
بـل بـه هيڅ د ده پـه رنـگ نـه و څـوک سترى
خو يـوه ورځ پـه نـس نـه سـو مـوړ زوى مـړى
چــي د ورځــي يــې هــر څــه كبــان نيولــه
پــه بــازار كــي پــه ډوډۍ بــه يــې پلورلــه
د مېرمنـــي بـــه يـــې هـــره شـــپه نـــارې وې
هره شپه به يې په اوښكو ستر گي سرې وې
كلـه پـلار كلـه قـسمت تـه پـه ښـرا وه
چــي نــصيب يــې غريبــي تــوره بــلا وه
مــاهيگير تــه لــه خواريــه ورځ ترخــه وه
كــور تبــې وه او د ده وربانــدي شــپه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ وربانـدي تېره سوه ماپښين سو
د درياب پر غـاړه ناست و زړه يې شين سو
كـرۍ ورځ يـې يـو مـاهي نـه وو نيـولى
تپيـــدى لكـــه مرغـــه پـــر زړه ويـــشتلى
كه همداسي كورته ستون سي لاس ناولى
د مېرمنــــي بـــه لرګـــى وي د ده ولـــى
نـابيره يـې تـر سـترګو شـى زريـن سـو
چي يكړ مـاهي يې وليـدى غمګين سـو
مـــاهي بڼغ كــړه ويـــل واوره مـــاهيګيره
د كلونـــو لــــه خـــوارۍ پـــه زړه زهيـــره
زمـا پـــه بيـــه دي يـــوه ډوډۍ نـــه كېـــږي
مـا ايلـه كـه چي څـه غـواړې در رسـېږي
مـاهيګير زريـن مـاهى لـره حيـران سـو
چـي د ده پـه ژبـه څرنګـه ګويـان سـو
سمدستي يې ماهى خوشي كړاوبـو تـه
د دريـــاب د زرغونـــو اوبـــو څپـــو تـــه
خالي لاس و تـوريې تش لاس كي نيـولى
د مېرمنـــــي لـــــه غـــــضبه لړزېـــــدلى

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ماهي ته يې وربږغ کړله په زوره
که ريشتيا پر قول ټينګ ولاړ يې وروره
دا نن شپه راته تياره ډوډۍ راکه
را پوره د وږي ګيډې مدعا که
دا نن شپه مو په توده ډوډوۍ ماړه که
زموږ له ډيري زلخوږۍ زړونه ساړه که
ماهي وويل پوره دي دا ارمان سو
په کوډله کې هوار دي دسترخوان سو
چې د کور تر دروازې دي رسيده وي
نعمتونه به تيار درته پراته وي
ماهيګير چې سو دننه په کوډله
شاوخوا يې په حيرت حيرت کتله
نا آشنا ورته ښکاره سوه خپله خونه
پر ميدان باندي پراته وه نعمتونه
هم چرګان هم سالنونه پلوونه
هم اچار هم مرباوي کبابونه
ده سترخوان ته يې نيژدې ناسته عورته
دوې يې سترګې سولې شپاړلس له حيرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پوښتنې يې حمله کړه پر چرګانو
خولې يې غوړې سوې تر دوارو بارخوګانو
ماهيګير او مېرمن دواړه چې ماړه سول
چې په ګېډو کې اورونه يې ساړه سول
او دوهم ځلي چې ستړي په حملو سول
چې نشه له فيرنيو او خوږو سول
ترې مېرمنې په کرار وکړه پوښتنه
دا له کومه دي راغلي زما څښتنه؟
سړي تېره د زرين ماهي کيسه کړه
او کراره يې د ښځې تلوسه کړه
ښځې وويل سړيه دا مو وار دی
په دا شپه به روانېږو زما تلوار دی
او کنه سهار وختې به روانېږې
يو ځل بيا به له ماهي سره ګړېږې
چې پر دغه ځای يو ښکلی کور را جوړ کي
په سيالانو دښمنانو مې زړه سوړ کي
ماهيګير ويل دا کار راته څه ګران دی
له ماهي سره ما لږ کړی احسان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو چې سترګې کړې مېرمنې پرې راغلې
اوربدلې یې له دوو سترګو سکروټې
ماهیګیر پر خپلو کړو باندې پښیمان سو
په سبا ملا آذان سیند ته روان سو
په دریاب باندې یې بغ کړه چې ماهیه
زما د بخت او د ژوندون زرین زمریه
زه مېرمنې یمه تا ته رالېږلې
وایې موږ ته را آباد که یو کور ښکلې
ماهي وویل ورځه کور دې تیار دی
ښایسته په رنګ رنګین نقش ونګار دی
ماهیګیر خپلې کوډلې ته روان سو
پر هغه ځای ښایسته کور ته حیران سو
په سرو شنو قالینو فرش وه هره خونه
رنګ په رنګ پکښې انبار وه لباسونه
پکښې ونې د ګلونو وې ولاړې
اوږدې کړې صنوبر او سروې غاړې
په شنېلیو کې ویاله مسته روانه
پر دوو غاړو یې ګلونه څو څو شانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره شپه هوار پدل دسترخوانونه
ورته راز په زار راتلله نعمتونه
ماهيګير وکه مېرمن خوښ او خندان وه
تر قيامت دمخه دلته جنتيان وه
يوه شپه د ماهيګير مېرمن خپه وه
ماهيګير ته بيا په برخه د اور شپه وه
ويل نوره زه ديغ سوي يم په کور کي
يم يوازي کړی ورځ يمه په اور کي
ته به بيا سهار وختي ور روانېږې
يو ځل بيا به له ماهي سره ګړېږې
چي په کار موږ ته قلا ده سل يې خوني
نوکران چي پکښې وګرځي پلټني
يوه خونه راته جوړه که د زرو
يوه بله د الماسو جواهرو
د قلا د پاره غواړم شل برجونه
په هر برج کي نوکران او تيرکښونه
د مجلس د پاره غواړم سهيلياني
د خدمت د پاره غواړم نوکراني

(c) ketabton.com: The Digital Library

و لباس ته مي په کار دي خياطاني
د شاهي خوړو د پاره اشپزاني
هسي نه چې په دې ټولو کي شی کم وي
مځکه سره ستا به پر شپه ورځ به دي غم وي
له ناکامه ماهيګير سيند ته روان سو
بيا ماهي ته په کړه غاړه ګويان سو
چي مېرمني را لېږلی يمه تا ته
اشتها يې ډيره سوې ده قلا ته
ماهي وويل تياره دي قلا ده
پوره سوې دي د ښځي تمنا ده
ماهيګير هغه ګړی کور ته روان سو
چي خپل کور ته ورننوت سو هک حيران سو
هغه ځای باندي ولاړه لو قلا وه
چي نه اوس وه چا ليدلې نه پخوا وه
تر آسمانه يې ختلي وه برجونه
د سپاهيانو باندي ګرځېدل پوځونه
سر تر پايه جوړه سوې له مرمرو
پکښې خوني د الماسو جواهرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنې ويالې وې راسپرې پر چمنونو
هم باغونه د مېوو هم د ګلونو
عطر پورته و اسمان ته د سرو ګلو
په ګلځانګو کې سندري د بلبلو
سهيليانو اچولي اتڼونه
نوکرانو يې کوله خدمتونه
پرېماني د نعمتونو وه مېلې وې
په قلا کې د جنت ورځې او شپې وې
يوه شپه د ماهيګير پر کور ناورين و
د مېرمنې تندی تريو زړه يې غمګين و
ويل غواړم ته پاچا زه ملکه سم
د جهان تر ټولو ښځو ښايسته سم
چې په سيل راته ولاړي وي بيبياني
چې نکلونه مې د شپې اوري پيغلانې
سلامي ته مې را ووزي عالمونه
د تخت مخ ته مې ولاړ وي لوی پوځونه
له ناکامه ماهيګير سيند ته روان سو
بيا ماهي ته په کړه غاړه ګويان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــي مېرمنـــي يمـــه تاتـــه را ليږلـــی
د پاچـا پـر تخـت او تـاج يـې زړه بـايللی
مـاهي وويـل ورځـه تـه مـي سـلطان کـړې
همـدا اوس مـي د ملکونـو نګهبـان کـړې
مـاهيګير پورتـه پـر تخـت د سـلطنت سـو
پـه ښـارونو کـي جـاري يـې حکومـت سـو
شـــاعرانو قـــصيدې ورتـــه ليکلـــې
ملايـــانو يـــې پـــه نـــوم خطبـــې ويلـــې
ملکـــې تـــه بـــه راتللـــه عالمونـــه
کږېـــدل ورتـــه پـــه لاره کـــي ســـرونه
کـــه هرڅـــو وه ملکـــه پـــه رنـــګ رنګينـــه
لا دننـــه پـــه زړګـــي کـــي وه غمګينـــه
مـــاهيګير تـــه يـــې ويـــل ســـبا روان ســـه
خپل ماهي ته ورسه زما له خولې ګويان سه
چي زه غـوارم چی دا لمر مي پـه فرمـان وي
پـه تعظـيم دي راتـه سـتوري د آسـمان وي
کـه سېل غـوارم پـه هغـه ورځ دي توپـان وي
زمـا پـه حکـم دي هـم واوري هـم بـاران وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـاچهي دي زمـا پـه برخـه دايمـي وي
زما په‌لاس کي دي هم غم هم دي ښادي وي
لـه ناکامـه مـاهيگير سـيند تـه روان سـو
بيـا مـاهي تـه پـه کـږه غـاړه گويـان سـو
چـي مېـرمن مـي غـواړي تخـت د کاينـاتو
پـاچهي غـواړي د ټولـو مخلوقـاتو
پـه قـدرت يـې وي دا لـو مځکـه ولاړه
په اختيار يې وي مرگـی او ژوندون دواړه
او که نه وي هره شپه مي تريخ ژوندون دی
را خوړين کړی په کوگل کي يې لړمون دی
مـاهي سـر کـړ لـه اوبـو ځخـه را پورتـه
پـه حيـرت يـې ورکتلـه د ده لـور تـه
ويـل ولاړ سـه مبـارک دي سـه کوډلـه
شـوم نهـر پـه ځـای کـی پـروت زړه گدلـه
ستا مېرمن په هيڅ دولت نه قانع کېږي
لـه هغـې سـره زړه کـوډل ښـايېږي
چـا چـي کـړی پـه دنيـا کـي قناعـت دی
لـه طـالع سـره ملگـری يـې دولـت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماهيګير خپلي مېرمني ته روان سو
په ليدلو د کوډلي هک حيران سو
پکښي پروت هغه زوړ تور و د ماهيانو
ور په زړه سول منتونه د ښاريانو
ګرځېدلی چي ټول عمر شوم نهر و
په ځان ستړی بېنوا خاوری په سر و
خو مېرمن يې په کوډل کي وه خوشحاله
ويل خوښ مي دی دا ژوند له هره حاله
ويل ښه دی چي بېغمه د جهان يو
په نيم نس دي يو ماړه په غم د ځان يو
خو په زړه کي خدای زده څه پر تېرېدله
لکه شمع هر ګړی چي ننېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیبت

هستوګن په یوه کلي کي باغوان و
له هر چا و ګیله من مین پر ځان و
همېشه د حاضرینو په صفت و
خو په ټول قام کي مشهوره په غیبت و
مخامخ چي یې د چا کړل صفتونه
په غیبت به یې تاوده کړل مجلسونه
نه پرې ایښی یې امي و نه ملا و
هم د بدو هم د ښو په ځان بلا و
کلیوال وه که ښاریان وه خاینان وه
دی صادق و نور دا ټول درواغجنان وه
څوک خاین و څوک چمبازه څوک فاسق و
څوک له هر چا سره غل و منافق و
مراعات یې په غیبت کي د چا نه کړ
نوم په ژوند کي پاته نه سو چي ده ښه کړ
د دې کلي یو سردار و ډېر شته من و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـر ځوانـانو پـر سـپين ږيـرو قـدرمن و
لـه پلـرو يـې پـه ميـراث وړې خـانی وه
شـپه او ورځ يـې پـه قـلا کـې مهمـانی وه
پـر بـاغوان بانـدې تـر هـر چـا مهربـان و
کـه هر چـا ورتـه غانـده خـو پـر ده ګـران و
د سـردار لـه برکتـه پـه نـس مـوړ و
پـه تـن پټ و پـه زړه روغ و پـه ځـان جـوړ و
د سـردار سـره ملګـری يـو اغـا و
هـم سـيد و هـم مرشـد و هـم مـلا و
لـه کلونـو لـه پخـوا انـدېوالان وه
لکـه دوه سـکني ورونـه سـره ګـران وه
پر هر ځای ورباندې پېښ چې به باغوان سو
پـه ثنـا او پـه صـفت بـه يـې ګويـان سـو
خـدای مـو زر کالـه ژونـدي لـره يـارانو
پـه امـان لـه بـدو سـترګو سـئ ځوانـانو
پـر هـر لـوري چې جـوړه سره روان ياسـت
غليمـانو تـه اغـزي ښانسته ګـلان ياسـت
دا خـوار ځـان بـه مې زر ځلـه در قربـان کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدقه به مي خپل سر بلا ګردان کړم
زه دي ومرم چي سيد او سردار نه وي
غليمانو ته لېمو کي چي خار نه وي
يوه ورځ د دوو يارانو مرکه سوه
پر باغوان باندي توده مباحثه سوه
دواړو وويل باغوان به امتحان کو
د يوه بل په غيبت به يي ګويان کو
اول پټ په يوه خونه کي سردار سو
سيد کښېنستی باغوان ته په ګفتار سو
ويل څه وايي باغوانه دا سردار دی
په ريشتيا اعلی نسبه د دي ښار دی
که مو ږ هسي هر ګړی ورته ټيټېږو
شپه او ورځ په سلامي ورته درېږو
که د زړه مي پوښتې ستړی له دي کاريم
په خدمت کي تل ولاړ چي د سرداريم
باغوان غاړه کړه تازه ويل يي پيره
صدقه دي تر نسب سم زموږ ميره
نه سردار دی نه اصيل دی هسی جټ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هر څوک يې سردار بولي ملامت دی
تر پرونه خبر نه و له غوريو
نن يې ښه ده وتلې تر کاليو
ورنه ليري چي سي نوم د سردارانو
په ګورم کي به روان وي د غوايانو
که لرلای مي قدرت د حاکمانو
بپلول مي ټول سيالان له نا سيالانو
زموږ له خلګو څخه اصل و نسب ورک دی
هر ښځو يې هم سردار دی هم ملک دی
کله چا د ده ليدلی دسترخوان دی
دا پر څه باندي سردار د څه شی خان دی
هر کم اصل چی را کړه له بل ښار سي
دلته نوي جامې وا غوندي سردار سي
دا خبري سردار ټولی اورېدلې
پر زړګي يې لکه ستنی څرخېدلې
هم له قهره په خندا هم سور او شين سو
که هر څو يې زړه تسل کړ خو غمګين سو
وروسته واری د سيد د پټېدو سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار ورغی باغوان ته په کیسو سو
ویل وایه دا ریشتیا سید پاچا دی
هم مرشد دی هم اولاد د مصطفی دی
که یې هسې موږ عزت په ورځو شپو کړو
ټول یې سترې د لاسو په مچېدو کړو
زه چې ګورم سید نه را معلومېږي
یو ټګمار غوندې چالاک راته ښکارېږي
باغوان ومسل سردار ته ویل خانه
حقیقت خبره غواړه له باغوانه
نه سید دی نه بزرګ دی نه اغا دی
خدای خبر دی چې لاڼم دی که جولا دی
زموږ وطن دی ځالګی د ناپوهانو
پکښې ګرځي همېش ډلې د سیدانو
چې هر ڼم او هر کم اصل ورته راسي
هم خواجه سي هم مرشد سي هم اغا سي
زړه مې سوځي د وطن پر بېعقلانو
چې لاسونه مچوي د دې ټګانو
د وطن خلګ په لیکي تعویذونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شــکرانې ورتــه راوړي چرګــي پــسونه
د بــې عقلــو وي پيــرې ورتــه ولاړي
تـو کـوي د لـوی او کـم پـه خولـو کـي نـاړی
سـتا خـاطر دی مچـوم چـي يـې لاسـونه
د اصــيل او ســـردار پـــور دي عزتونـــه
کــه نــه پيــژنم يــې تــګ دی اغــا نــه دی
سـيد نــه دی مرشــد نــه دی مــلا نــه دی
خدای دي سيوری تل پر موږ لره سرداريې
هم مو سر يې هم مو سترګی هم بادار يې
ستا د سيوري برکت دی چي ژوندي يو
تــه پــه قــدر راتــه ګــورې چــی سړي يــو

کابل انټرکانټيننټال – ۲۰۰۲/۱۰/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنازې کالي

شین سهار چې لمر لانه و راختلی
لا د مځکې پر مخ نه و ځلېدلی
چې له بر کلي خبر راغی ملا ته
چې مخلوق په ډلو ډلو ځي پاتا ته
د بر کلي د لوی خان مشر ناظر و
چې کلونه د لوی خان سره نوکر و
برائې دی په خپل کور کې غځېدلی
یو ناڅاپه د اجل غشي ویشتلی
اوس مخلوق دي ور روان د خان دېرې ته
چې ناظر پر اوږو واخلي هدیرې ته
ملا سمدستي چپنه کړه تیاره
سترګي توري شمله شخه له اهاره
په تلواریې زمونځول ږیره برېتونه
د ګلابو یې پر ځان توی کړل عطرونه
هم یې غاړې هر ګړی تازه کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم يې سترګي تورولې ييا کتلې
لکه زوم له سر ترنوکه په سامان سو
له فيشنه چي فارغ سو ورروان سو
له دعا له آيتونو يې خوله ډکه
سپين له ورايه ځليدی لکه کالکه
چا پوښتنه ځني وکړه ملا څه کړې
په تلوار چی د بر کلي خواته تله کړه
ملا سترګي کړلې پورته ويل ولې؟
ته خبر له کيسې نه يې د بر کلي
تېره شپه ناڅاپه مړ د خان ناظر دی
لوی او کم د کوراو کلي په خبر دی
ښه سړی و خامخا دی خدای بخښلی
ښه جنت به يې په برخه وي منلی
بختور به دا خانان او ملکان وي
په نصيب چی د چا داسی ناظران وي
جنازې او فاتحې ته يې ورځمه
او ضرور د خان د زړه تسل کومه
سړي و ويل ملا مصيبت نور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لګېدلی د بـر کلـي پـه کـور اور دی
کـشکی مـړ د خـان نـاظر یـا نـوکران وای
یـا یـې مـړه پـه درزنونـو بزګـران وای
سل دي ومره یو دي مه مره دا متل دی
خان مړ سوی دی په کلي کي اور بل دی
لار ده ورکـه لـه وړو او لـه لویـانو
هم پر کوریې غم نازل هم پر خپلوانو
چـي مـلا د سـړي واورېـدې خبـري
لګېـدلې یـې پـر سـر لکـه ږبـري
د چینـی او جـامو پـه ننـداره سـو
ټول فیشن خوشی عبث ورته ښکاره سو
هم پر عطرو هم رنجو باندی پښېمان سو
بیرته ستون سو د خپل کور پر خوا روان سو
له سړي څخه لار ورکه سوه پرېشان سو
پـه مـلا پـسی یـې ږغ کړلـه حیـران سو
چـي راغلـی د نـاظر وې جنـازې تـه
چي خان مړ دی څنګه نه ځې هدیرې ته
مـلا وویـل سـړیه تـه ابتـر یـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا له کار او ژونده نا خبرېږي
جنازې ته د ناظر که زه ورتللای
په ورتللو به مې خان خوشالولای
څوک خوشاله کم پخپله چې خان مړ دی
ځکه هر سړی چې مړ دی هغه پړ دی
دا جامې له ځانه باسم خیرنېږي
ژر تر کوره پورې ځمه وخت تېرېږي

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۴/۲٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوه طور پر لور

کوه طور ته پیغمبر موسی روان و
ټوله لار اخته په ذکر د یزدان و
له آسمانه اورېدل پرې رحمتونه
فرشتو باندي ویله سلامونه
په خلقت کي ورڅرګند وه حکمتونه
هره پاڼه کي لیدل یې قدرتونه
له خالقه یې اخیستي وه قولونه
د وعدې پر لوری یې اخیستل ګامونه
جارېدل یې کاڼي، بوټي تر ګامونو
کوه طور یې نازېدی په قدمونو
ورته څیري هر ګرېوان و د رازونو
لوړ ختلی و تر هسکو مقامونو
چي تر غوږ یې د شپانه سول آوازونه
چي سپړل یې کاڼو بوټو ته رازونه
شپانه هم د خپل خالق سره ګویا و
دی هم ذکر د یزدان لره تنها و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی لـه رب سـره پـه خپـل مقـام لګيـا و
بـې خبـره لـه دنيـا لـه مـا فيهـا و
ويـل خدايـه چـې تېرېـږې پـر دې غرونـو
پـه شـېلو کـې پـه درو کـې پـر دښـتونو
چـې کـری ورځ يـې ملګـری د بـادونو
هـم پـر لاريـې د سـېلونو بـارانونو
هـره ورځ تـازه کـوې نـوي ښـاخونه
پـه اغزيـو کـې ايـږدې تـازه ګلونـه
پـر دښـتونو پاشـې تخـم د سـرو ګلـو
غـونچې راوړې د نرګـسو د سـنبلو
مهـار کړې دې وي وريځـې پـه آسمان کـې
در سـره وي خـر سـېلونه پـه بـاران کـې
زه پـوهېږم چـې خـوږمن دې دې هډونـه
بنـد پـر بنـد بـه دې خـوږېږی اندامونـه
پـه اغزيـو بـه دې څيـرې وې لاسـونه
هـر يـو زخـم بـه جـلا کـوي دردونـه
ستړې سوې بـه دی پښې وې هم لاسونه
هـره ورځ دې تـر پـښو لانـدې وې ملکونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــشکي زه دي وای ملګــری د مزلونـــو
درکـــولای مـــي توښـــې د ســـفرونو
پـــه کوچـــو مـــي دي هڼونــه غـــوړولای
بنــد پــر بنــد مــي دي زخمونــه رغــولای
هــر ماښــام مــي درتــه پــښې ټکــورولای
پــه شــيدو او پــه غــوړو مــي نــازولای
خدايه ته چی د هر شي په درد خوږمن يې
تــه بــه څرنګــه زخمــي زخمــي پــه تــن يــې
کشکي هر سهار په دښت کي مي ليدلای
پــه خـــوږو تـــودو شـــيدو مـــي مـــړولای
چـــي لـــه درده دی زګېـــروی راتـــه کـــولای
زه دي ســـل ځلـــه تـــر ســـر قربانيـــدلای
پيغمبــر د شــپانه فکــر تــه حيــران ســو
سمدستي لـه لاري ستون سو ور روان سو
يـــوه کلکـــه يـــې څپېـــړه ور ســـره کـــړه
د شپانه په خوله کي بنده يې خوالـه کړه
ويـــل چـــوپ کـــښېنه کـــافره بـــې مذهبـــه
لـــه خالقـــه بـــې خبـــره بـــې ادبـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته خبر يې چي خالق د جهان څوک دی؟
دا بې عيبه دا قادر لا مکان څوک دی؟
نه په سترګو هغه ذات ته سې ليدلای
نه دي غوږ د ده آواز سي اورېدلای
هغه ذات نه د خوراک نه د پوښاک دی
له زخمونو له عيبونو څخه پاک دی
نه آرام لري نه خوب نه ستړی کېږي
نه له کاره د خلقته کراريږي
هغه ذات نه ستا په سترګو معلوميږي
نه په مځکه آسمانونو کي ځايږي
شپون يې چوپ کړ موسی ولاړی کوه طور ته
د دنيا او مافيها د خدای حضور ته
د خلقت او مينی رب ته پر سجدو سو
له هيبته د تعظيم په ژړېدو سو
سر يې پورته کړی ورځ نه کړ له ځايه
نه له عرشه آواز راغی نه له خدايه
پوره شپږ ورځي يې وکړل فريادونه
له آسمانه يې رانه غلل جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ژړا کې به يې چيغې کړي په زوره
لکه شمع ننېدی له خپله اوره
ويل خدايه څه ګناه څه تعدا ده
رانه سوې په دنيا کې څه خطا ده
ولې بږغ له عرشه نه راځي زما لور ته
د رب نور مې نه رسېږي د زړه کور ته
په او مه ورځ خالق ويل موسی ته
نازولي د لار ورکو رهنما ته
چې ما ته د بندګانو پيغمبر کړې
ما کتاب درکړ د خلګو مې رهبر کړې
چې روښانه کې د خلګو تياره لاري
ورته وښيې د خدای او شيطان چاری
کړې يې پاکه د شيطان له مکره وينه
ورته وښيې له خدايه سره مينه
چې پر ما باندي مين و تا آزار کړ
زما له لاري زما له عشقه دي بېزار کړ
هغه خوله چې زما په ذکر په ثنا وه
هغه خوله چې زما په مينه به ګويا وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــا د قهـــر پـــه ځپيـــړه کـــړه خاموشـــه
ترانـــه يـــې کـــړه د مينـــې فراموشـــه
اوس به څوک زما د ښکلا سندري وايي؟
اوس به څوک زما د قدرت پلوشه ستايي؟
اوس به څوک د مينې مست وي په شپلو کي؟
ترانـې بـه مـې څـوک وايـې پـه درو کـي؟
څوک به زما مينه خپره کړي په دښتو کي؟
څوک به اوري زما نغمې په ځنګو غرو کي؟
ورســه بيرتــه هغــه زمــا مــين پخــلا کــه
زمــا پــه مينــه د شــپانه ژبــه ګويــا کــه
چــي مــي ســتايي ننــداري د قــدرتونو
چـــي مـــي وايـــي ترانـــې د عظمتونـــو
چي يې مسته وي شپيلۍ زما له يادونو
چي مـي پورتـه کـړي نغمـې د کمـالونو
زه پــه رنــګ رنــګ بنــدګانو يــم منلــی
زه پـــه هـــر مـــذهب جـــلا يـــم پېژنـــدلی
کرشــمې مــی د قــدرت خلګــو ليــدلي
بـــې حـــسابه لاري ماتـــه دي راغلـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هـــري ســـمي لاری مـــد دګار يـــم
زه خـــالق، د هـــر بنـــده ســـره پـــر لا ر يـــم
چـا تـه ګـل چاتـه اغـزي چاتـه بيـديا يـم
چـا تـه شـمع د فـانوس چاتـه بـورا يـم
د هـر چـا پـه زړه کـي خپلـي نغمـې وايـم
زه د هـــر ســـور او مقـــام لـــره پيـــدا يـــم
څوک مي وينی په خلوت کي د شيخانو
څوک مي ستايي په محفل کي د رندانو
زه په هر ځای کي حاضر د ټولو خدای يم
زه مالـــک يمـــه د زړونـــو رهنمـــای يـــم

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۳/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ملانصرالدين غوا

ډير پخوا په يوه کلي کې ملا و
هر عمل يې له عالم څخه جلا و
نه هيڅ وخت و په جومات کې هستېدلی
نه په ژوند يې امامت و چا ليدلی
خو په علم کې تر هر ملا بهتر و
په خبرو کې تر ټولو زورور و
نصرالدين په کلي کور کې پېژندلی
پر کمبله د ښادۍ او غم ښاغلی
دی په زړه کې ډېر ساده په خوله هوښيار و
هره ورځ به غولېدلی پر بازار و
نارينه ښځو به پټ باندې خندله
د ملا يوه کيسه يې کړله
چې ملا اومې هګۍ وې رانيولي
په خپل کور کې ايشولي رنګولي
تر اومو يې په ارزانه وې پلورلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مېرمنـــې پـــرې ښـــراوي اورولـــې
د مــلا وې پــه مالــت کــې کيــسې ډيــرې
هــم خــوړې هــم د خنــدا لــه حــده تېــرې
چــا ويــل د مــلا ورک د ژونــد درک وي
همېشه به پر خره سپور وي خرېې ورک وي
يـــوه ورځ يـــې را نيـــولې يـــوه غـــوا وه
پـــه رنـــګ تـــوره وه اوږده لکـــه بـــلا وه
پـــه بـــازار کـــې يـــو دلال و غولـــولې
د دې غــوا يــې هــر کمــال ورتــه ستايلې
مـــلا هـــم پـــه جګـــه بيـــه پېرودلـــې
پــه خوښـــې يـــې وه تـــر کـــوره راوســتلې
ويــل ښــځې د شــيدو بــه مــو ويــالې وي
هــر ســهار او هــم ماښــام بــه مــو مېلــې وي
هـــره ورځ بـــه مـــو مېلـــه وي پـــر کوچيـــو
حاجـــت نـــه لـــرو بـــازار تـــه د غوړيـــو
خــو نــه غــوا ورتــه يــوه لپــه شــيدې کــړې
نــه مــلا تــه يــې نــصيب کلکــې مــستې کــړې
کــه هــر څــو بــه يــې ســلاوي مــشورې کــړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګ په رنګ يې ورته جوړې ارداوې کړې
مــلا هــري خواتــه واچــولې منــدې
د وښــو بــه يــې راوړلــې ورتــه پلنــدې
غــوا بــلا وه پــه هــيڅ رنــګ نــه مړېدلــه
کــرې ورځ يــې وې رمبــاړې غړومبېدلــه
نــه شــيدې وې نــه مــستې وې نــه کــوچې وه
کــور چټــل و بــوی نيــولی و خــوارې وه
د مــلا مېــرمن بــه تړولــه ورځ لګيــا وه
هــر څــه پاتــه پــه خــدمت کــې بــه د غــوا وه
غــوا پــه کــور کــې د مــلا دپــاره غــم ســو
د مېرمنــي لــه نــارو يــې زړه قلــم ســو
څــو د غــوا لــه رانيولــو ســو پــښېمانه
پــه ســهار وختــي يــې ګــنج تــه کــړه روانــه
غــوا خــوړلي هــم وابــه هــم ارداوې وې
چاغــه شــلنډه وه پــه ګــنج کــې يــې نــارې وې
سمدســتي دلال مــلا تــه ســو وروړانــدې
پــه ځيــر ځيــر يــې غــوا کتلــه لانــدې بانــدې
چــې لــه ليــرې خريــدار پــر را ښــکاره ســو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې چاغې ښايستې غوا په ننداره سو
ويل وايه څومره غواړې درهمونه
چې په مخ کې نن لرمه ډېر کارونه
دلال ستړى سو د غوا په صفتونو
ورته لاندې سو تر سلو سوګندونو
چې د غوا پلار او نيکه د ترکستان دي
که يې مور که يې انا د هندوستان دي
در ښکاريږي يې نسلي سترګې له ورايه
په خوارۍ مورا وستلې تر دې ځايه
ګوزاره يې په هوا او په اوبو ده
د خوراک نه د وښو نه اراداوو ده
سږ کال به درکوي شيدې پريماني
بې خوارېو بې مصرفه او ارزاني
په سهار او ماښام دوه منه شيدې کړي
درته ډکې له کوچيو به کاسې کړي
ملا واورېدې خبرې په خندا سو
و دلال ته په پسته ژبه ګويا سو
که زما غوا لري دا دومره صفتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ساده یم چې پرا خلم غیرانونه
خپله غوا مې ولې وباسم بېبانته
شیدې ولې ورم د بل سړي دېگدان ته
غوا ایې بیرته را رهي کړه له بازاره
تر خپله کوره یې دوه گامه کړله لاره
چې په کور کې بیا ملا سو بیا یې غوا سوه
له کهاله په هغه ورځ پورته غوغا سوه

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري پاچا

پخوانیو زمانو کې یو پاچا و
د لښکر په زور غښتلی پر هر چا و
چلېدله یې حکمونه پر ملکونو
ورته پاتې پاچهي وه له نیکونو
هم په زور هم یې په زړو کې لاس بر و
خدای ورکړي اقلیمونه بختور و
ډېر شوقي و د مېلو او د ښکارونو
د شرابو د مستیو د سازونو
همېشه به و په ښکار پسې وتلی
تش لاسونه یو ورځ نه و راغلی
له لیندۍ چې به یې خوشې کړله غشي
سوري کول یې د هوسیو زړونه تشي
تري خطا نه سو یو غشی په کلونو
پر ملکونو یې کیسې وې د ښکارونو
یوه ورځ ورنه خطا یوه هوسۍ سوه
په ځغستا رهي پر لوري د غونډۍ سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاچا پونده کړ نیلی هوسۍ د وړاندي
پی کوله یې مزلونه لاندي باندي
له لښکره څخه لیري شهریار سو
په هوسۍ پسی روان پر ورکه لار سو
هوسۍ واوښته تر غرونو تر دښتونو
پاچا ستړی سو بېحده له مزلونو
د آسمان تر نیمایې و لمر راغلی
له ګرمۍ د مځکي مخ و سوځېدلی
ستړی سوی و چابک نیلی ښاغلی
تږی سوی شهریار و نازولی
هري خواته یې څرګند سول سرابونه
د مرګي یې پکښې واورېدل ږغونه
له ګرمۍ څخه یې ټول بدن بې واک سو
د مرګ غېږي ته تنها پاته ټولواک سو
خوله یې وچه سوله ستوني یې وچ کلک سو
بې اسري پاچا تنها پاته هک پک سو
چي ناڅاپه یې تر سترګو یو ځنګل سو
د پاچا په زړه کي اور د میني بل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه ځنګـه کـې ورښـکاره يـوه ييـزو سـوه
د پاچـا خـوا تـه د لاس پـه اشـارو سـوه
ييـزو وړانـدې پاچـا وروسته ورپسې سو
پـه قـدم قـدم اوبـو تـه ور نـژدې سـو
ورپـه ګوتـه پـه ځنګلـه کـې يـې چينـه کـړه
پـه سـرو اوبـو وريخـه يـې سـينه کـړه
هـم پاچـا هـم يـې ښايسته نيلى اوبـه سو
سمدستي خداى تـه د شکر پـر سجده سو
له سجدې وروسته ليندۍ يې کړه راپورتـه
د مـرګ غـشي يـې کـړ وار د ييـزو لـورتـه
پـوري وورې يـې لړمـون د ييـزو سورى کـړ
ورخبـر يـې پـه يـوه غـشي زړګـى کـړ
ښاخ پـر ښاخ باندې تـر مځکى را لوېدلـه
يـو پـه يـو يـې اندامونـه ماتېدلـه
پـه رګـو کـې يـې لا وينـې خوځېـدلې
د پاچـا پـر لـوريـې سـترګى واړولـې
ويـل روح مـى دا دى الـوزي لـه تنـه
جـواب راکـه دا يـوه لـرم پوښـتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورېدلی مې له پلاره یو وصیت دی
نه پوهېږم چې دروغ که حقیقت دی
پر ښایسته نیلي چې سپور زغره په تن یې
راته ښکاري چې پاچا د دې وطن یې
ښکاري وویل پاچا د دې جهان یم
مګر ته څرنګه را پوه سوې زه حیران یم
بیزو خلاصه کړله خوله ویل سلطانه
زر کلني تجربې نه دي ارزانه
تجربه ده موږ ته پاته له پلرونو
له کلونو له پېړیو له قرنونو
نامردي ده همېش کار د پاچاهانو
پاچهان وهي سرونه د دوستانو
لار چي هر څوک ورته وښیې په دار دی
چي هر څوک ورسره ښه وکي سنګسار دی
چي څوک لاس د دوستۍ ورکي غوڅوي یې
چي ژوندی پر لاري وینې ښکاروي یې
په دنیا کې چې یې نوم د شهریار دی
یا قاتل د خپلو ورونو یا د پلار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه نـصیب چـي يـې درکـړې پـا چهي ده
سـتا پـه ختـه کـې اخـښلې نـا مردي ده
کـه دي زمـا احـسان پـر سترګو وای منلـی
د پاچـا لـه نـسله نـه وې زیږیـدلی

کابل انتر کانټیننټال

۲۰۰۲/٦/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړه نشه

یو سړی د ښار د منځ په ناحیه کې
اوسېدی د غریبانو په کوڅه کې
شاوخوا ورته پراته چې ګاونډیان وه
کسبګر وه یا مسګر یا نجاران وه
کړی ورځ وه په خوارۍ پسې وتلې
د تن وینې یې کارونو وې زبېښلي
د سړي که څه خپلوان وه که دوستان وه
په خواریو وه لګیا په غم د ځان وه
دی له هر څه و بېغمه زړه یې ښاد و
نه په غم کې و د کار نه د اولاد و
تر هغو به و په ځای کې غځېدلی
چې به لمر د آسمان منځ ته و راغلی
د خپلوانو په خیرات یې ګوزاره وه
ورځ په خوب کې شپه یې ورکه په نشه وه
یوه ورځ یې څه شراب وه رانیولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر پر سر يې څو ترخې پيالې چښلي
په نشه کې يې خيرنو پښو ته پام سو
نابېره يې په زړه کې تېر حمام سو
په عمر کې يوه ورځ په غم د ځان سو
ژر يې کوښې ځانته سمې کړي روان سو
په حمام کې چې جامې يې کړلې ليرې
پاکولې يې د پښو او لاسو خيرې
ور په ياد يې د شرابو دوکاندار سو
سره لمبه سو له غضبه سور انګار سو
چې اخيستي يې له ده څخه پيسې وې
خرڅې کړي يې پر ده يو څو پيالې وې
چې پخوا به ده څو مستې پيالې نوش کړې
ترخې ورځې به يې ټولې فراموش کړې
دا نن څرنګه شراب څنګه نشه ده
چې هم ورځ ورته معلومه ده هم شپه ده
وار په وار وربانده يې قهر غضب زور سو
په حمام کې يې هر شی تر سترګو تور سو
لاس يې و نيوی د ځان له پرې مينځلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور روان سو دوکاندار ته په ښکنځلو
نه یې پام سو و مخلوق ته نه خپل ځان ته
کله مځکې ته په قار کله آسمان ته
لوڅ لغړ سیده روان سو وبازار ته
په بازار کې د شرابو دوکاندار ته
ویل ولې غولوې خلک مکاره
په شرابو کې اوبه پلورې غداره
شپږ اوه پیالې مې سر پر سر چښلې
لا یې زما رګونه نه دي ښورولې
حبطه له لاسه تللې مې پیسې سوې
نه په ښه مې د مستۍ نه د نشې سوې
دوکاندار یې له لیدلو وار خطا سو
شرابي ته یې کتله په خندا سو
ویل څنګه را روان یې په ښکنځلو
بې پروا له خپلې خولې له بد ویلو
اعتراض دي څه دی زما پر شرابونو
چې یې مست یې له چښلو د جامونو
لڅ لپړ یې یې بازار ته را ایستلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوکــان مــخ تــه مــی لــځ یــې درېــدلی
غرغــړې دي جــوړي کــړي دي بــازار کــي
لــوی او کــم دي خنــدولي دي پــه ښــار کــي
څه در وکړي چي دي زړه په نشه سوړ سي؟
د شــرابو پــه چــښلو دي نــس مــوړ ســي؟

ويرجينيا

۲۰۰۴/٦/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیریانانو حمام

یــو ســـړی لــه لیـــري ځایـــه و راغلـــی
دري ځلــور ورځــي مــزل یـــې و وهلـــی
خوږېـدی یـې هـر انـدام سـتړی پـه ځـان و
هــر هــډوکی یــې جــلا جــلا ســتومان و
لـه چرتونـو بانـدي خـوب د شـپې حرام سو
نیمــه شــپه روان پــر لــوري د حمــام ســو
پــه حمــام کــي د تــودو اوبــو مېلمــه ســو
هغـه دم یـې سـتړی ځـان خولـه خولـه سـو
پـــر بـــدن تـــودي اوبـــه یـــې تویـــولې
لـــه وجـــوده یـــې زړې خیـــري پرېـــوللې
ورو پـه ورو یـې سـتړیا کـوچ وکـړ هوسا سـو
پـــه چرتونـــو د کـــارونو د ســـبا ســـو
چـی ناڅاپـه څـوک حمـام تـه سـو دننـه
داســي څــوک لیــدلی نــه و ده تــر ننــه
پـښې د اوښ وې نور وجود یـې د انسان و
دی لـــه وهمـــه لړزېـــدی ورتـــه حیـــران و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه درې نور سول ور د ننه لنګ وهلي
ښېې د ټولو په يوه شان وې ناولي
د يوه د آدم زاد نه وې خپري
ښېې د ټولو وې ګردې، د اوښ څپري
چې تر سترګو يې شپږم اوم سري سو
هر وېښته يې داسي زيږ لکه اغزی سو
په رګو نو يې ور ګډه زلزله سوه
له هيبته يې پر دوو سترګو تياره سوه
آزانګې يې په غوږو کې ګرځېدلې
دواړی ښېې يې تر نوکانو لړزيدلې
را ولاړ سو چې نور ووزي له حمامه
چې يې ښه له وهمه وښويده ناپامه
په خندا سول چې حمام ته وه راغلي
خندا نه وه ځناور وه غړومبېدلي
دي خندا يې لا هنوز کړه وېره زياته
دی روان سو نور يې ونه کتل شاته
سړي سمدستي په ځان خپلي جامې کړې
حمامي ته يې ور وړاندي څو پيسې کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خرپيدله يې په زامه کې غاښونه
ريږدېدل يې پښې لاسونه اندامونه
دواړي سترګې يې وې هېښې را ختلي
حمامي ته يې پيسې لاس کې نيولي
وې راغلي دې حمام ته انسانان دي
نيم وجود يې د سړيو نيم اوښان دي
د ځېړو په رقم يې ګردې پښې دي
تر ورنو پوري وړې وربانديې شنې دي
حمامي له جامو خپله پښه ښکاره کړه
د سړي پر زړه يې لا تبه سپره کړه
د ده هم خپړي اوښ غوندې ګردې وې
د سړيو له ټولې څخه پردې وې
ويل داسې پښې خو نه وې د وګړو
داسې پښې راځې په جم ګې د ځېړو
سړي سمدستي کوځې ته کړله منډه
له هيبته يې نيژدې وه مېږمن کونډه
په کوڅه کې يې په سترګه يو سړی سو
لږ کراريې د سينې د کور دربې سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویـل مـه ځـه پـه حمـام کـې پیریانـان دي
نـیم سـړي نیمـی اوښـان دي شـیطانان دي
دوې ګـردی ګـردی، وړینـی یـې څپـړي
لــــه هیبتـــه زهـــره چـــوي د وګـــړي
هغـه خپلـه پـښه لـه مځکـی کړلـه پورتـه
پـه هـوا یـې کـړه نیـژدې د سـړي لورتـه
ویـل داسي ګردی، پـښې خو بـه یې نه وي
دا کـــسان د پیریانــــانو د کالــــه وي
کـه یـې داسـي پـښې حمـام تـه وې راوړي
ګـوره څـوک دي آدم زاد نـه دي زوي مـړي
سـړی پـوه سـو چـی نوبـتو د پیریـانو
هغــه شــپه وه پــر حمــام د شــیطانانو
نیمــه شــپه چــی وه حمــام تــه رسـېدلي
لـــه وطـــن د پېریانـــانو وه راغلـــي
پـــښې د ټولـــو وې وړینـــی د اوښـــانو
بېګانـــه وه پـــر هیـــواد د انـــسانانو
د پیـري د لاسـه څـوک ولاړ سـي پیـري تـه؟
د لېـوه شـکایت څـوک وکـړي زمـري تـه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغــــه ورځ د خلګـــو مېنـــه خرابېـــږي
چې يې عـرض د چا تـر غـوږه نـه رسيږي
يـا د ټولـو پـښې پـه رنـګ وي د اوښـانو
يـا يـې زامـي يـا منګـول وي د لېوانـو
لـه نـوکره تـر بـاداره پـه يـو رنـګ وي
پـه يـوه خولـه لـه اولـس سره پـه جنګ وي
کـور پـه کـور يـې هـم جنګونـه هـم دعـوه وي
خـو فقيـر تـه يـې همـېش سـلا يـوه وي

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بېګار مالونه

پخوانیو زمانو کې یو پاچا و
پر رعیت باندې ظالم لکه بلا و
حکایت یې په بوستان کې دی راغلی
د سعدي له خولې تر موږ دی رسېدلی
وایي ټول وطن وګړو ته سور اور و
چې جاري پر هره لوېشت قانون د زور و
له حاکم سره وې ډلې د لوټمارو
په ګزمه تللې پلټنې د خونکارو
نر او ښځې لوی او کم وه په بغارو
آسمانونه کاږه کړي وه چغارو
ټول اولس یې ګومارلی په بېګارو
که یابو، که آس، که خر و د سرکارو
که له لوړې به چا کړل له فریادونه
لا هنوز به کړل پاچا شکایتونه
زه به څه رنګه پر لار کړم دا وګړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولـي کيـک او کـولچې نـه خـوري دا زوي
مـــــــــــــــــــــــــــــړي
يـــوه ورځ پاچـا لـــه پوځـــه را جـــلا ســـو
برابـــر پـــر يـــوه کلـــي يـــک تنهـــا ســـو
چي لـه ليـري يې پـه سترګه يـو دهقـان سـو
پـــه کـــرار کـــرار يـــې خواتـــه ور روان ســـو
کرونـــده کـــي لـــه دهقـــان ســـره يـــو خـــرو
پـــه ځـــان غـــټ و ښـــو بـــارو تـــه برابـــرو
خـو دهقـان يـې و لرګـی پـښې تـه نيـولی
پـــه واهـــه يـــې لکـــه مـــړ وي ســـا ختلـــی
د پاچـا هـم زړه پـر وسـو هـم حيـران سـو
ور نيـژدې سـو لـه دهقـان سـره ګويـان سـو
دو مـره ظلـم پـر حيـوان بانـدي چـا کـړی
دا خـو ځـان لـري خـوږيږي نـه دی مـړی
دهقــــان وويلــــه لار دي وهــــه وروره
تــه خبــر يــې د کوتــوال لــه ظلــم و زوره
چـي پـه کلـي کـي بـوده وينـي د ده دی
بيګارونــه پــه کــوي د ده پــه ښــه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه په کور کي را سره وي مړوو يې
سهار امر د سرکار وي ورکوو يې
په لرګي يې ځکه پښه باندی وهمه
چی په لوی لاس مي دا خپل خر ګوډومه
خر چي ګوډ سي د پاچا نه په کاريږي
تر بېګاره تر کوټوا له نه رسيږي
ګوډوم يې چي هوسا سي له کارونو
او فارغ سو د سرکار د بېګارونو
تا د خضر نکل نه دی اورېدلی
چي د خدای په خپل کتاب کي دی ليکلی
خضر ناست و د موسی سره کښتۍ کي
د څو نورو مسافرو په ټولۍ کي
چي د سيند غاړي ته ورسېدل دواړه
خضر سوری کړله کښتۍ چي سوه ويجاړه
چي موسی ورڅخه وکړله پوښتنه
څه بدي دي وه ليدلې له څښتنه
په ناحقه چي دي روغه کښتۍ سوری کړه
لار دي بنده د څښتن د غريبۍ کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خضر وویل په دې کې مې حکمت و
هسې نه چې دا مې تل د ژوند عادت و
د دې سیند په جزیرو کې داړه مار دی
پر کښتیو باندې تل د ده ناتار دی
کښتۍ روغه تر ده نه سې تېرېدلای
سر او مال ور څخه څوک نه سي ژغورلای
په لوی لاس مې ځکه ماته دا کښتۍ کړه
بېکاره مې د سفر او له خوارۍ کړه
چې موجونو ته د سیند نه وي وتلې
د ظالم په لاس چې نه وي ورغلې
مال بهتر دی چې دي مخ کې تباه کېږي
تر هغه چې د دښمن لاس ته ور لوېږي
بېخبره دهقان و خندل سلطان ته
چې یې دوې سترګې نیولې وې دهقان ته
چې د خره پښه ماتوم بې خبر نه یم
څه بې عقل او جاهل بې هنر نه یم
پرېږده خر دي په پښه ګوډ وي خو به زما
وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په امان به له ظلمونو د پاچا وي
پاچا ولاړی په لښکر پسي روان سو
تر ماښامه دلته هلته سرگردان سو
لاس او پښې یې د ستړیا تبې نیولي
کنډواله کې یې شپه راغله د ښاغلي
په سبا سهار پیدا کړ لښکریانو
وفادارو افسرانو اردلیانو
هر یوه د خدای ادا کړله شکرونه
پر میدان باندې هوار سول نعمتونه
رنگ په رنگ د ښکار له غوښو سالنونه
کبابونه له شرابو ډک خمونه
چې پاچا یو څه په خود کې د نشې سو
او په یاد د تیري ورځې تېرې شپې سو
ورپه زړه یې سو دهقان ترخې خبرې
پر سینه یې لگېدې لکه نشترې
هغه دم یې حکم وکړ د نیولو
لاس تړلي د دهقان د راوستلو
چې دهقان حاضر په مخ کې د سلطان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکــه پــاڼی د خــزان داســی لــړزان ســو
لــه ژوندونــه یــې لاســونه وه پرېــولي
وچــي سترګي يــې جــلاد تــه وې نيــولي
پــه دې پــوه سو چي لــه مرګــه نــه خلاصيږي
چي د ګــوروي هغــه شپــه نــه پــر کــور کيــږي
لــه ناکامــه يــې خولــه پرانسته ګويــان سو
د مرګــي لــور تــه رستم غونــدي روان ســو
ويــل ستا پــر شــاوخوا چــي جنــرالان دي
پـــه دربـــار کـــي نـــازولي اميـــران دي
لــه ستمه يــې د مځکــي مــخ ســور اور دی
هــر وګــړي تــه دوږخ کلــی او کــور دی
يــو زه نــه يم چي فريــاد مــي ځــي آسمان تــه
د وطــن لاس بــه رسېږي ستا ګرېــوان تــه
کــه دي زړه دی چي مي واستوې زندان تــه
د جــلاد پــه لاس کــه ځمــه ګورستــان تــه
بند پــر بند مــی پرې کوې هم مي رضا ده
تــر وېښته مــي نــری غــاړه تــوره ستا ده
زمـــا خبـــري کـــه دي بـــدي وي راغلـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـه دي سـختي پـر زړګـي وي لګيـدلي
سـتا چـاره لـه استبداده ګرځيـدل دي
ستا چاره د خپل ګرېوان قاضي کول دي
نـه چـي مـا بېچـاره پـرې باسـې چـړې تـه
يـا مـې پورتـه کـي د دار وغرغـړې تـه
چـي دي ظلـم پـر مخلـوق دی چلـولی
نـو بـه ولـي يـې پـه خلګـو کـي منلـی
نـه پـوهېږم ستا آرام څنګـه پـه ځـان وي
چـي لـه لاسـه نـا آرام دي مظلومـان وي
پـه دې کلـه سـي پاچـا زړو تـه منلـی
دربـاريـانو چـي دربـار کـي وي سـتايلی
څه فايده چي دي په مخ کي کړي دعاوي
د مظلـوم وي درپـسې تـر شـا ښـراوي
پـر ظـالم پاچـا اثـر د وينـا وسـو
عقـل فکـر سـر تـه ولاړی زړه يـې ښـه سـو
هغـه کلي کي چی سر يې سو ګرېوان تـه
هغـه کلـي يـې ور وباخـښه دهقـان تـه
نـه زده کېـږی دومـره څـه لـه عالمـانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه واوري چې څوک عيب د ناپوهانو
له دوستانو دي عيبونه ټول پټيږي
که ته بد کوې پر دوي به ښه لګيږي
ټول عيبونه دي دښمن ته ښکاره کيږي
چې هغه ته آيينه غوندې ښکاريږي
دوستان نه دي چې دي تل کړي صفتونه
دوستان هغه دي چې وايي دي عيبونه

ويرجينيا

۲۰۰۴/۱۰/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد رمزونه

لوی سکندر هغه پاچا د پاچهانو
چې نسکوریې کړل جامونه د شاهانو
چې یې ړنګې کړې ماڼۍ د زورورو
ککرۍ یې رغړولې د لښکرو
لاندې کړې یې کوچنې لوې هیوادونه
په سجدو ورته راغلې وه تاجونه
خروارونه یې په لاس کې وه د زرو
بې حسابه خزانې د جواهرو
له خپل ملکه څخه لیرې په مزلونو
را تېر سوی و تر غرونو دریابونو
چې هر څو یې وه اېل کړی وطنونه
چې هر څو یې تر لاس لاندې وه ملکونه
په هغه پیمانه زیات وه فریادونه
زیاتیدل به هره ورځ پکښې عرضونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په خاوره کې یې نوم د عدالت و
نه خوشاله په یوه ښار کې رعیت و
غلبلې وې په هر ښار کې د خوارانو
فریادونه وه ناري د مظلومانو
په هر ځای کې شکایت له حاکمانو
هر حاکم و له ټولې د قاتلانو
صوبه داریې تر قاضي په زړه ظالم و
له قاضي سره یې پټ راز د حاکم و
له عسکره تر سالاره ټول له غله وه
په بدي په ناروا کې سره مله وه
مقرر چې به یې څوک علاقه دار کړ
په سبا به یې د کلي ژوند په دار کړ
کوچیدل خلک له ښار څخه تر ښاره
په هر ځای کې فریاد پورته له سرکاره
چې به سوال کاوه سکندر له وزیرانو
له قاضیانو او له سترو جنرالانو
پر سجده به سول چې سیوري د یزدانه
زموږ د سر امان دي وي لویه سلطانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطـــن هـــره گوښـــه کـــې خيريـــت دی
پـــه دعـــا دي هـــر وګـــړی هـــر مالـــت دی
يـو نعمـت يـې نـازل سـوی يـې لـه خدايـه
ستا د سر سيوری دي خدای نه کي بېځايه
ســـتا د تـــوري او د عقـــل برکـــت دی
چي غريب دی که بډای دی په راحت دی
هـــر وګـــړي تـــه ثرګنـــد دا حقيقـــت دی
چـــي پـــه ټولـــه قلمـــرو کـــي عـــدالت دی
د زمري ځنګ ته ښايستې هوسۍ او سېږي
نـــه لـــه داړو نـــه منګلـــو يـــې بېريـــږي
پـــر يـــوه ګـــودر او بـــه چـــښي قومونـــه
کـــه لېـــوان دي کـــه اوزګـــړي کـــه پـــسونه
اوريـــدلی کـــه لـــه چـــا مـــو شـــکايت دی
يا شکمن چيرته څوک زموږ پر حکومت دی
نـــو غلـــيم د تخـــت او تـــاج او د وطـــن دی
دروغجن دی، دروغجن د خدای دښمن دی
پـــه وطـــن کـــي ډلـــي ګرځـــي د ناکـــارو
د بـــــدذاتو، د لوټمـــــارو، د اشـــــرارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی نه غواړي چې سوله کراري وي
د سلطان د عدالت حکم جاري وي
سکندر پټ استازی واستاوه هېواد ته
ارسطو، هغه د هر علم استاد ته
خپل استازي ته یې خپل مشکل عیان کړ
ارسطو ته یې د ده په خوله بیان کړ
چې مشکل دی راته پېښ په زړه نولیږم
راته هیڅوک ریشتیا نه وایی پوهېږم
هره ورځ راته راځي نوي عرضونه
په هر کلي کې د خلګو فریادونه
که قاضیان که جنرالان که حاکمان دي
داړه مار دي، دروغجن دي، ظالمان دي
نن سبا د بد مرغیو راته لار ده
یوه ټینګه او پخه چاره په کار ده
ارسطو هغه سرتاج د هوښیارانو
ها سلطان په قلمرو کې د پوهانو
پټه خوله په اندېښنو کي سو پرېګشان سو
له استازي سره خپل باغ ته روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرې درختي يې له ښخه ښخه کښلې
او پر ځای يې تنکۍ ونې کښينولې
ويل يوسه زما سلام سلطان سکندر ته
د جهان د پاچهانو زورور ته
چې له ما څخه يې ليري په مزلونو
تر دښتونو، هسکو څوکو دريابونو
اوس مې تا ته پيغام نه سي رسېدلای
زما سلا دي په هيڅ درد نه سي خوړلای
هم بوډا يم تا ته نه سم څه ښودلای
سکندر ولاړی په خلوت کي سو د ننه
له استازي يې هورې وکړه پوښتنه
ورته تېره يې کيسه کړه د نيالګيو
د زړو ونو د کښلو له پټيو
سکندر پوه سو د استاد له مصلحته
په سبا سهار بهر سو له خلوته
برطرف يې جنرالان او حاکمان کړل
هم ګوښه يې له کارو زاړه قاضيان کړل
ډلي ډلي يې کورونو ته روان کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تړلي يې څوک شومه د زندان کړل
مقرر پر مقامونو يې ځوانان کړل
د لښکر يې نوي نوي افسران کړل
ارسطو ورته لېږلي وه رمزونه
ده له رمزه وه اخستي دا پندونه
زوړ ګمراه لاري ته نه سي سمېدلای
لو مينا خبري نه سي زده کولای
کوږ لرګی په بار کی نه سي ځايېدلای
نه کوږ بار سي تر منزله رسېدلای
په وطن کي کراري سوه عدالت سو
له زړو داړه ماړانو په راحت سو
د خاين قاضي يې ورانه کړله خونه
اهل کار ته چي يې وسپارل کارونه

ويرجينيا

۲۰۰۴/۱۰/۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نمرود لښکري

کتابونو کې راغلی دا بیان دی
د نمرود د پاچهۍ پکښې داستان دی

په میراث ور پاته سوي وه ملکونه
له مشرقه تر مغربه هیوادونه
په اوږو کې به تل سپور وو د دیوانو
پر ولاړې وې پیرې د پېریانو
که په سمه که په غرو کې پاچهان وه
په دربار کې د نمرود به غلامان وه
جواهر د سمندر وه که د غرونو
خزانو ته یې ورتلل په خرمنونو

په حرم کې یې زرگونې ښایستې حورې
ځلېدې لکه رنګینې مرغلرې
په باغونو کې هر وخت مېوې پرېمانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شـــرابو وې ویـــالي پکـــښې روانـــې

کـه هـر څـه خـالق ورکـړی دا قـدرت و
دی منکـر د لـوی څـښتن پـر حقیقـت و
ده خپـــل ځـــان بالـــه خـــالق د کاینـــاتو
ځـان یـې خـدای بالـه د ټولـو مخلوقـاتو
ده ســـوځلي وه پـــه اور کـــې هیوادونـــه
قتـل کـړي یـې لـه ځېلمـې وه ښـارونه
روا کـړي یـې خپـل ځـان تـه وه مرګونـه
ورتــه خلــګ ښــکاربدل لکــه پــسونه
چـې هـر څـو مره پـه دنیـا کـې انـسانان وه
د نمـــرود پـــه نظـــر ټولـــه غلامـــان وه
ده سـجدې غوښـتې لـه خپلـو بنـدګانو
چـــې ســـرونه وې کـــاږه د انـــسانانو

د طـالع جـام یـې پـه هغـه ورځ نـسکور سـو
چـې د کبـر او غـرور پـر نیلـې سـپور سـو
ویـــل وزمـــه پـــه جنـــګ د آســـمانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ځای دی د کمزورو قدرتونو

د نمرود نوم به منلی ټول جهان وي
چي په جنګ می راوتلی شین آسمان وي
چي په غشو د آسمان سینه غلبیل کړم
زورور به له کمزورو ښځه بېل کړم
بندګان به مي له زور ښځه خبر سي
پر سجده به راته مځکه، سمه، غر سي
نمرود پورته خپل پوځیان کړله پر غرونو
شیشنېدله مست آسونه پر دښتونو
ږغ سو پورته د سورنا او د ډولونو
یو نمرود و یادېدی چي په نظمونو
د آسمان پر لوري ېي غشي اورولـه
د نمرود په نوم ناره پورته کېدلـه

نه دښمن چاته معلوم نه مورچلونه
ځغلېدله په دښتونو کي آسونه
د آسمان له لوري والوتل بادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره وه د غوماشو لوی پوځونه

زهر ماری یې وه ملګري د نیښونو
نمرودیان یې قتلوله په زرګونو
په ساعت کي یې ور قتل افسران کړل
د مرګي یې مېلمانه لوی جنرالان کړل
نه په تاخته خلاصېدل نه څوک په زغرو
عزراییل ته حساب نه و د ککرو
له قضا یو غوماشه بې وزره
چي په پوځ کي د سیالانو وه ډنګره
له آسمانه را اخیستي وه بادونو
برابره د نمرود سوه پر بریتونو
له بریتونو د سږمي خواته سوه پورته
لاري وکړه د نمرود د ماغزو لورته

د ماغزو په منځ کي جوړه یې دېره کړه
د نمرود یې د دوږخ په منځ کي شپه کړه
په ماغزو یې لګول تېره نیښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـریـو نـېښ یـې د مرګـی تېـره تیغونـه

لـه عذابـه یـې سـوه ډکـه د ژونـد خونـه
ورنـه هېـر یـې کـړل عیـشونه قدرتونـه
چـې هـر ځـل بـه یـې نـېښ ورغـی وځانتـه
د نمـرود بـه چیغـې پورتـه سـوې آسمان تـه
چیغـې نـه وې انګـولاوې غرغـړې وې
نـه انـسان تـه ورپـه یـاد داسـې نـارې وې
انګـولاوې د نمـرود چـې بـه سـوې پورتـه
حیوانـاتو بـه ځغـستل د ځنګلـه لورتـه
لېـونی غونـدې بـه ګرځېـدی پـه خونـو
خپلـې غوښـې یـې څیرلـې پـه غاښـونو
پـه عـلاج پـوري یـې ټـول خلـګ حیـران وه
هوښـیاران وه، حکیمـان کـه طبیبـان وه

نمـرود ږغ وکـړ پـر خپلـو نوکرانـو
د دربـار پـر نـازولو غلامـانو
چـې وهـئ پـر ککـرۍ مـې پـه لرګیـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې فارغ سم د دردونو له خواريو

چې پر سر يې اورېدل كاري وارونه
په نارو به يې كاږه كړله غوږونه
له درباره به په تېښته وزيران سول
په غارونو كي دننه به خپلوان سول
چې بېسده به نمرود سو له وارونو
بېهوښۍ كي به كرار سو له نېښونو
څو شيبې وروسته به بيرته غرغړې سوې
تر آسمانه به يې پورته غلبلې سوې
سل لرګي به يې واهه په ككرۍ كي
چې ناري به يې كراري سوې مرۍ كي
پوره سل ورځې يې وخوړل وارونه
د لرګيو تر باران لاندې نېښونه

ايله وروسته عزرايیل پر مهربان سو
له فاني څخه باقي اورته روان سو
هر بنده چې د غرور پر نيلي سپور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ يې تور سي ورته مخ د درد او اور سي

غـرور حـق دی د څـښتن چــي کبريـا دی
د بنـــده غــرور دوې ورځـــي دی فنــا دی
ازل هــر ســړي تــه ايــښې خپلــه لومــه
نمرود يـان کـړي د غوماشـي د نېښ شـومه
چـي يـې وړلـې د آسـمان پـر لـور لـښکري
آســـمان ثرنګـــه ورمـــاتي کـــړې وزري

چـــي يـــې حکـــم چليـــدی پـــر عقابـــانو
د غوماشـــي مـــسخره ســـو د ســـيالانو

ويرجينيا

۲۰۰/۱۰/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

متلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــي اوښــان پــه نڅېــدو ســي پــه رقــصونو
خپــل ځــښتن يــې شــرمولی پــه شــرمونو [۱]
اوښــه هــر څــه دي بــې هوښــه راتــه ښــکاري [۲]
لــوی بــه يــې مګــر فــارغ لــه وزرونــو [۳]

لــه ســوالګر څخــه چــی ســوال کــوې بــې بختــه
لکــه ســپی چــي ډوډۍ غــواړي لــه فقيــره [۴]
د زمــري پــه دود پــه ښــکار پــسي روان ســه
لا تــر څــو بــه يــې ګــدا پــه زړه زهيــره

څوک چي اورته نيژدې کېږي سوځل کيږي [۵]
دا متــل دی اور پــه اور نــه وژل کيــږي [۶]
اورتــه خپــل او پــردی يــو دی کــه پــوهېږې [۷]

---

[۱] اوښ چي ګډېږي نو خپل ځښتن شرموي.
[۲] اوښه هر څه دي بې هوښه.
[۳] اوښ که هر څو لوی دی الوتی نه سي.
[۴] چي سوال کړې له سوالګيره لکه سپی چي مړۍ غواړي له فقيره.
[۵] چي اورته نيژدې کېږې آخر په سوځل کېږې.
[۶] اور په اور نه مري.
[۷] اورته خپل او پردی يو دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او همـــېش بــه لــه بخرکـــي اور لګيـــږي[۸]

بــاز چــي خپلــه ځالــه پرېــږدي پــه هــوا ســي
د پاچــا منګــول يــې ځــای وي يــا جالونــه[۹]
بــاز کــه هــر څونــه بــوږا ســي اويــا خــوار ســي
لــه چونګــښي يــې پــه خولــه وي پرهېزونــه[۱۰]

نــوم لــه نومــه نــه بيلېــږي پــه وطــن کــي[۱۱]
شــرمېدلی څــوک پــه ورور څــوک پــه ابــا دی
د غـــاتري يـــې د پـــلار وکـــړه پوښـــتنه
ويــل خــدای راکــړی آس غونــدي مامــا دی[۱۲]

د يـــوه نـــاورين بـــه پـــای د بـــل بـــه ســـر وي
غـــم هيڅکلـــه لـــه غمونـــو نـــه شـــرمېږي[۱۳]

---

[۸] اور له بخرکي لګېږي.
[۹] باز چي خپله ځاله پرېږدي ځای يې د پاچا منګول سي.
[۱۰] باز چي هر څونه خوار سي چونګښي نه خوري.
[۱۱] نوم له نومه نه پرې کېږي.
[۱۲] غاتري ته يې ويل پلار دي څوک دی ويل آس غوندي ماما لرم.
[۱۳] غم له غمه نه شرمېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عالم سره به غم په هیڅ کی شماري[۱۴]
خو په ویر کي هر څوک خپل مړی ژړېږي[۱۵]

څه په کار دي له واده وروسته نکریزي[۱۶]
که خواره دي خو ژوندو ته په کارېږي
هسي نه چي دي پر مړي طبیب ګرځي
په درملو د ژوندیو رنځ رغېږي

چی نېستي یې په هستي کي په یاد نه وي
تل پر مخ باندي څپېړي د سبا خوري
د نېستۍ د ژوندون هر ساعت مرګی دی[۱۷]
د نېستۍ غمونه هر سړی تنها خوري

---

(۱۴) له عالمه سره غم نه غم.
(۱۵) په ویر کي هر سړی خپل مړی ژاړي.
(۱٦) نکریزی چي تر واده تېري سي په دېوال یې وتپه.
یا تر اختر وروسته نکریزي په دیوال وتپه.
(۱۷) د نېستۍ هر ساعت مرګ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته دومره طمع وکړه چې یې توان وي[۱۸]
پر اوږو باندې یې مه ایږده بارونه
د دوستۍ مزل د سلو کالو لار ده[۱۹]
په سختۍ کې وي په کار د دوست لاسونه[۲۰]

که د وني عمر سل کاله په شمار وي
د مرغۍ به یوه شپه باندې تېرېږي[۲۱]
یوه شپه به له پلندر سره هم وسي[۲۲]
خو کلونه احتیاج نه ګلول کېږي

پر ړانده د شپې او ورځې توپیر نسته[۲۳]
ورته مه راوړه په شپو کې څراغونه
د کاڼه له ډول وهلو سره څه دي
د ړانده مخې ته مه کوه رقصونه[۲۴]

---

[۱۸] دوست ته دونه طمع کوه چې د لاسه یې کېږي.
[۱۹] دوستي د سلو کالو لار ده.
[۲۰] دوست د سختۍ دپاره دی.
[۲۱] که د وني عمر سل کاله وي، د مرغۍ به باندې یوه شپه وي.
[۲۲] یوه شپه د مور له مېړه سره هم تېرېږي.
[۲۳] ړانده ته شپه او ورځ یو شان وي.
[۲۴] ړانده ته ګډېږه مه، کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هــر ړانــده تــه د خــولې لاره ده معلومــه[۲۵]
لــه ړنــدو بــه امــسا يــو ځلــي ورکېــږي[۲۶]
د هوښــــيارو آزموينـــه تـــل پـــر بـــل وي
جــاهلان بــه هــره ورځ پــه دام کــي لــوېږي[۲۷]

نـــه د بـــدو نـــه د ښـــو غـــم ورســـره وي
نـــه اتـــڼ لـــره پيـــدا نـــه د نـــاورين دي
اور پـــــر خپلــــه تڼکـــۍ اړوي وګـــــړي[۲۸]
د ابــا پــه غــم کــي نــه دي د خــورجين دي[۲۹]

مېــړه نــسته چــي ملــک مــو ميروګــی دی[۳۰]
خـــود بـــه بولـــو د ابـــا مېنـــه ميراتـــه
وران دي غوا ړمـــه اتنهـــه ښـــاد بـــه نـــه ســـې
چــی نــارې دي امــر الــدين تــه ســولې پاتــه[۳۱]

---

[۲۵] ړانده ته د خولې لار معلومه ده.
[۲۶] ړوند يو ځل امسا ورکوي.
[۲۷] هوښيار يې پر بل آزمېيي، بې عقل پر ځان.
[۲۸] هر يو پر خپله تڼکۍ اور اړوي.
[۲۹] ابا مه ګوره خورجين يې ګوره.
[۳۰] د نه مړو ملک سو ميرو.
[۳۱] اتنه وران سې چي نارې دي امرالدين کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم نن د خانۍ د ملکۍ سو
چې مرغه یې ده شنه سوې په دېګدان کې[۳۲]
ثلور پښې کړلې چونګښې ورته پورته
نالول چې یې آسونه په میدان کې[۳۳]

د خدای برخې دي پخپله خدای وېشلي
په ازل کې سپور او پلی نه سمېږي
که سل منه په روپۍ سي د اوربشو
په حساب د خره یوه لپه رسېږي[۳۴]

چې په کور کې یې یو موټی اوړه نسته
هغه هم پر بام جوړ کړي تنورونه[۳۵]
په وطن کې اوس د سپیو له نیستیه
پشو ګرځي پر بامونو شخ برېتونه[۳۶]

---

[۳۲] په دېګدان کې یې مرغه شنه سوې ده .
[۳۳] آسان یې نالول چونګښو هم پښې پورته کړې.
[۳۴] اوربشي که د روپۍ سل منه سي د خره برخه یوه لپه ده.
[۳۵] په کور کې یې یو مټ اوړه نسته پر بام یې تنور جوړ کړی دی.
[۳۶] د سپیو له نیستۍ پشو پر بام کوي بازۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکـــاڼي پـــر بيزوګـــانو حوالـــه کـــي[۳۷]
د ړنــــدې زمـــانې وګـــورئ کارونــــه
را وســـتلي يـــې دی اوښ الغبنــــدی تـــه
څـوک دانــه وايــي چـی نــه لـري لاسـونه[۳۸]

د اوښــــانو لــــه بــــازيو ســــره څــــه دي
جوړنګــان لــه بېخــه مــه وربانــدي باســه[۳۹]
اوښ کـه غـټ دی د شيدو تمـه تـرې مـه کړه[۴۰]
پــوره نــه وي هــره چــار د چــا لــه لاســه

چــي ســرکار اوښــان لــه خلګــو ســرکاري کـړل
ګيــدو وځغــستل پــه تاختــه ســوه روانــه
چــي پوښــتنه چــا کــول د ســترو ځغاســتو
ويــــل ســـخته پــا چهي ده بــې پرســانه[۴۱]

---

[۳۷] ترکاڼي د بزو کار نه دی.
[۳۸] اوښ ته يې ويل الغبندي وکه، ويل يې په کومو لاسو.ګ
[۳۹] اوښ ته يې ويل بازۍ وکه ده جوړنګان له بېخه و ايستل.
[۴۰] اوښ که غټ دی هم د شيدو تمه مه ورڅخه کوه.
[۴۱] اوښان سرکاري کېدل، ګيدړي هم ځغستل ويل يې بې پرسي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طـــالع او بخـــت وېـــشونه پـــه قـــسمت دي
سـيالداري يـې نـه پـه زر سـي نـه پـه زور سـي
د بـــې بختـــو پـــر ســـر اوري غيبـــي كـــاڼي
بخت يې تور سي چې دښمن يې د پلار كور سي[۴۲]

اوږده شـپه بـه بېلـه چرګـه هـم سـبا سـي[۴۳]
چـي چـرګ نـه و آذان چـا كـاوه يـارانو[۴۴]
خپـل بـازو سـاتندوی دی د مـرګ نـاموس دی
تمـــه پـــرې كـــه لـــه خپلوانـــو لـــه يـــارانو

چي مېږي ته خدای پـه قـار سـي وزر وركـړي[۴۵]
د چغـال چـي اجـل راسـي مـخ پـر ښـار ځـي[۴۶]
چـي د غـار و خـولې تـه ورسـېږي سـم سـي
همېـشه پـه لويـو لارو كـي كـوږ مـار ځـي[۴۷]

---

[۴۲] بخت يې تور سي چې دښمن يې د پلار كور سي.
[۴۳] بې چرګه به هم سبا سي.
[۴۴] چي چرګ نه و اذان چا كاوه ؟
[۴۵] مېږي ته چي خدای په قار سي وزر وركړي.
[۴۶] د چغال چي اجل راسي مخ پر ښار ځغلي.
[۴۷] مار پر لاري كوږ كوږ ځي، د غار په خوله كي سم سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـه تمـام جهـان جنـت سـي خـو د بـل دی[۴۸]
هـر سـړي تـه خپـل وطـن لکـه کـشمير دی[۴۹]
پـر پـردي ولات سـي کـم د مـړو قـدر[۵۰]
هـر سـړی پکـښي اختـه د ځـان پـه ويـر دی

خـدای هـر چاتـه پـه قـسمت برخـي ورکـړي
هيچـا خـر آس کـړی نـه دی پـه زينونـو[۵۱]
کوتـه سـپی د تـازي ځـای نـه سـي نيـولای
نـه تپـوس کـولای ښـکار سـي د بـازنو

چـا چـي ځـای پـه شـيش محـل کـي وي نيـولی
پـه ډبـرو د چـا نـه ولـي کورونـه[۵۲]
چـي د چـا شـړی شـلوي شـال بـه يـې شـلېږي
تـر قيامتـه تينگيـدای نـه سـي شـالونه[۵۳]

---

[۴۸] که دنيا جنت سي خو د بل ده.
[۴۹] هر چا ته خپل وطن کشمير دی.
[۵۰] پردی ولات د مړو قدر کموي.
[۵۱] خر په زين نه آس کېږي.
[۵۲] څوک چي په شيش محل کي اوسي د چا کور ته ډبري نه غورځوي.
[۵۳] ته زما شړی ته لاس مه راوړه زه به ستا شال ته لاس نه دروړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هم سر او هم حیا غواړې ساتلې
ځان محتاج نه کړې د هر چا د لاسونو
نه د سوال په اوبو ژرنده چلېدای سي[۵۴]
نه د حج سفر لنډېږي په ټوپونو[۵۵]

هر بنده لري عیبونه بې حسابه
نیک بختانو ګوته ځان ته وي نیولې
پر دنیا به داسي ونه پیدا نه سي
چي یو ځلي به باد نه وي ښورولې[۵۶]

سل علته یې په ځان وي باک یې نه سي
د بل یو عیب ورته ښکاري سل عیبونه
خپل عیبونه همېشه د اوږو منځ وي[۵۷]
چا ته نه ورځي د خپلي خولې بویونه[۵۸]

---

(۵۴) د سوال په اوبو ژرنده نه چلېږي.
(۵۵) د مکې سفر په یوه منډه نه لنډېږي.
(۵۶) داسې ونه نسته چي باد نه وي ښورولې.
(۵۷) خپل عیب د اوږو منځ وي.
(۵۸) د خپلې خولې بوی چا ته نه ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـــوه ورځ بـــه د کلونـــو کـــسات اخلـــي
بـــاور کلـــه پـــه قولونـــو د دښـــمن سـي[۵۹]
چې د نوک ځای یې پیدا کړ سوک به ځای کړي[۶۰]
اور تـــه راســـي عاقبـت د کــور میـرمن سـي[۶۱]

د دوو بنـــو پـــه جنګونـــو کـــي رســـوا ســـول
پـــه کالـــه کـــي پراتـــه وه پـــټ عیبونـــه
د مـــوچي خونـــه پخـــوا لا هـــم ورســـته وه
لا بوینـــه ســـوه چـــي وســـول بارانونـــه[۶۲]

ښـه خـو دا چـي د جـانـوم پـه نېکـي یـاد سـي
یـــو کفـــن هـــم د غریـــب هـــم د مـــاړه دی[۶۳]
چـي مرګـی سـته ښـادي نـسته پـه دنیـا کـي[۶۴]
مرګـــی اړ نـــه پـــه واړه نـــه پـــه زاړه دی[۶۵]

---

[۵۹] د دښمن په قول اعتبار نسته.
[۶۰] یو وار نوک ځایوي بیا سوک.
[۶۱] اور ته راغله د کور میرمن سوه.
[۶۲] د موچي خونه پخوا ورسته وه چي باران وسو بویونه یې پورته سول.
[۶۳] دوه ګزه کفن هم د خان هم د نېستمن.
[۶۴] چي مرګ سته ښادي نسته.
[۶۵] مرګ نه په واړه دی نه په زاړه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـي غيـرت لـري پـه خپـل ايمـان بـه پـايي
بـــې غيرتـــه د بـــل مـــرګ تـــه هوســـېږي
دا متـل دی يـو بـه مـړ بـل بـه مـوړ نـه سـي[٦٦]
څـــوک د مـــړو پـــه ميـــراث کلـــه مړيـــږي

مـرګ د ډېـرو پـرده پـوښ وي کلـه کلـه[٦٧]
کـــه د ټولـــو پـــر همدغـــه لاره يـــون دی
جنـت ښـه ځـای دی د هـر چـا بـه زړه کېـږي
خـو ګټـل يـې هـم د زړونـو پـه چـاودون دی[٦٨]

ځان شيرين دی ژوند پر هر چا باندی ګران دی
مرګــی تــريخ دی او تــاوان هــم سراســر دی
خـو تـر دې چـې ژونـد پـه لـوږه کـی تېرېـږي
پـه ډک نـس مرګـی تـرې سـل ځلـه بهتـر دی[٦٩]

---

[٦٦] يو به مړ نه سي بل به موړ نه سي.
[٦٧] مرګ د ډيرو پرده ده.
[٦٨] جنت ښه ځای دی خو ورتلل د زړه په چاودون وي.
[٦٩] تر هغه چې ژوند په لوږه تېرېږي ، مرګ په ډک نس بهتر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که عمرونه سي زر کاله د وګړو
آخر مرګ دی چاره نسته له دې یونه[۷۰]
مه مې چاته کړې څه پاته چې میراث سم
مه د چا کړې راته پاته جایدادونه[۷۱]

دا دوستي تر مزله نه سي رسېدلای
نن سبا به سره ووهي سرونه
که د غلو وروري خوږه ده یوه شپه ده
او پر وېش به خامخا کوي جنګونه[۷۲]

دا ملګري په خوله خوږ دي په زړه کوږ دي[۷۳]
یوه ورځ به دې د سر دښمنان ستايي
په خواږه، خواږه ویل درته لګیا وي
نن سبا به دې د کندې پر لور بیايي[۷۴]

---

(۷۰) که دي عمر سي زر کاله، آخر به ومرې زما لاله.
(۷۱) مه مې چاته پاته کړې، مه د چا را پاته کړې.
(۷۲) د غلو وروري خوږه ده خو پر وېش باندي جګړه ده.
(۷۳) په خوله خوږ په زړه کوږ.
(۷۴) خواږه خواږه به درته وايي و ژورته به دي بیايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـي پـه کلـي کـي د دوو سـره جګـړه سـي
همېـشه بـه د دريـم سـړي پـه ښـه سـي (۷۵)
د چغلـــو شـــيطانانو ځـــالګۍ ســـي
پـه يوه ځای کي چي يو موټی کلی دوه سي (۷۶)

پـه دوسـتي کـي دښـمني درتـه پيـدا کـړي
خپـل دوسـتان او ځـان دي وسـاته لـه پـوره
د بـدی تخـم کـه نـه پېژنـي پـور دی (۷۷)
څـه ښـه وايـي پـوره ورک دي کـړه دوه کـوره (۷۸)

نابلـده بـه څـه غـلا څـه بـه پيـدا کـړي
څـرک لـه کـوره دی چـی خونـه دي تـالا سـي (۷۹)
چـي پـه خـوا او پـه خـاطر کـي نـه راګرځـي
يـوه ورځ بـه هغـه څـوک درتـه بـلا سـي (۸۰)

---

(۷۵) چي د دوو سره جګړه سي، د دريم به پکښي ښه سي.
(۷۶) چي کلي دوه سي د چغلو ښه سي .
(۷۷) پور د بدی تخم دی.
(۷۸) پوره ورک دي کړه دوه کوره.
(۷۹) چي څرک يې له کوره وي خونه يې خوره وي.
(۸۰) چی نه دي وي په خوا هغه تاته سي بلا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځـــوانۍ يـــوه نـــشه وي همـــېش نـــه وي[۸۱]
بېکـاري دي سـپين ږيرتـوب لـره خـواري ده[۸۲]
د چـــا برخـــــه ده اول د چـــا آخـــــره[۸۳]
چـــي د زرو زور لـــري څـــه يـــې زاري ده[۸۴]

دا دنيـــا ده پـــــه نـــصيب د بـــــډايانو
پـــر اغزيـــو څرخـــي برخـــي د خوارانـــو[۸۵]
تـــل د خـــوار وزه هـــم ګـــوډه هـــم ړنـــده وي[۸۶]
آذان څـــوک اوري د خـــوارو ملايـــانو[۸۷]

چـي اوبـه پـر ځـاى ولاړي وى شـنې کېـږي[۸۸]
يـــوه شـــپه سـي ميلمنـــه بلـــه ترخـــه سـي
پـــه هغـــه ګـــړي د خوابـــي شـــپه کـــږه وي

---

[۸۱] د ځوانۍ يوه نشه وي نه چې همېشه وي.
[۸۲] د ځوانۍ بيکاري د سپين ږيرتو ب خواري ده.
[۸۳] د چا اول د چا آخر.
[۸۴] چې زر وي زاري نسته.
[۸۵] د خوار برخي پر اغزيو څرخي.
[۸۶] د خوار يوه وزه وه هم ګوډه هم ړنده وه.
[۸۷] د خوار ملا په آذان څوک روژه نه ماتوي.
[۸۸] اوبه چي پر ځاى ودرېږي شنې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نصيب چې يې د زوم په کور کې شپه سي[۸۹]

نه د غلو کلې چا وليدې په سترګو
نه د شګو ثلې چا دې درولې[۹۰]
نه ځايږي غل په لويو لويو غرو کې[۹۱]
همېشه به وي د غله پر ږيره خلې

تل اوښيار اوسه باور ورباندې نسته
همېشه به د لېوه زوې لېوه کېږي[۹۲]
د غله سپي زوې که غل نه وي نو ثوسن وي[۹۳]
يوه ورځ به يې له پزي بلا زيږي

تر کابله به ځان خوار کړې په مزلونو
خپله برخه دي معلومه در رسېږي[۹۴]
په ازل کې يې وېشونه دي ټاکلي

---

[۸۹] د خوابني هلته شپه کړه سي، چې د زوم کره يې شپه سي.
[۹۰] د غلو مې کلې ونه ليدې، د شګو مې ثلې.
[۹۱] غل په غره کي نه ځاييږي.
د غله پر ږيره خس وي.
[۹۲] د لېوه زوې عاقبت لېوه سي.
[۹۳] د غله سپي زوې که غل نه وي، ثوسن خو وي.
[۹۴] که ته ولاړ سې تر کابله، برخه به ځې درپسي خپله.
برخې ازلي دي، نه په زور نه په سيالي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په زور نه په سيالي د چا بدلېږي

په تندي کې دي ليکلي هغه کېږي
بې نصيبه خواره ګران دي په جهان کې[۹۵]
که دا ټول جهان طبيب سي نه رغېږي
چاري واړه په نصيب سي په آسمان کې[۹٦]

نه له خپلي برخي څوک سي تښتېدلای
نه به ستا سي پردۍ برخه د وګړو[۹۷]
چې پر کور وي هغه شپه نه پر ګور کېږي
نه په کور کي به سي شپه چېري د مړو[۹۸]

کوم وطن چې سي خالي له سترګورو
په هغه ورځ يې قسمت او نصيب خوار سي
په ړندو کي به يو سترګی پاچهي کړي[۹۹]

---

[۹۵] بې نصيبه خواره ګران دي .
[۹٦] که ټول جهان طبيب سي، چاري واړه په نصيب سي.
[۹۷] له خپلي برخې تېښته نسته، له پردۍ برخي ويش نسته.
[۹۸] شپه چې پر کور وې پر ګور به نه سي، چې پر ګور وي، پر کور به نه سي.
[۹۹] د ړندو په ښار کي يو سترګی پاچا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا د ډیرو رندو یو کونړ جمادار سي[۱۰۰]

عقل پو هه ده عطا د خدای له لوري[۱۰۱]
چا میندلی د دولت په زور هنر دی
دا د خدای بې لاري کله پر لار کېږي[۱۰۲]
خر که سل ځله مکې ته ولاړ سي خر دی[۱۰۳]

د عالمه سره غم خو به غم نه وي[۱۰۴]
مګر کله دا خبره منې زړونه
څه بنه وایي پردی غم له واوري سوړ دی[۱۰۵]
په ماتم کي هر څوک ژاړي خپل غمونه[۱۰۶]

عقل لعل دی که ګوهر دی په قسمت دی
نه زور دی نه په زر چا رانیولی[۱۰۷]
چي له خپله عقله پلي څوک پیدا وي

---

(۱۰۰) پر ډیرو رندو یو کونړ چماداري کوي.
(۱۰۱) عقل د خدای عطا ده.
(۱۰۲) د خدای بې لاري نه پر لار کېږي.
(۱۰۳) خر که تر مکې ولاړ سي، چي بیرته راسي هغه خر دی.
(۱۰۴) د عالمه سره غم نه غم.
(۱۰۵) پردی غم تر واوري سوړ دی.
(۱۰۶) په ویر کی هر څوک خپل مړی ژاړی.
(۱۰۷) عقل لعل وګوهر دی، نه په زور او نه په زر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه دنیـا کـي بـه وي تـل پـه غـم لړلـی [۱۰۸]

هغـه ورځ بـه لـه کمالـه ګیلـه مـن یـې
چـي دوسـتان دي لـه حسده درتـه شـا کـي
بـې مېـوې ونـه څـوک نـه ولـي پـه کـاڼو [۱۰۹]
خپـل هنـر بـه زمانـه درتـه بـلا کـي

کـه هـر څـو دي د قـدرت پلـه درنـه وي
خـواره مـه بولـه ټـولی د دښـمنانو
چـي لـه سـر سـره کـړي لـوبي سـر بـه وخـوري
د مـار ګیر وي همېـشه مـرګ لـه مـارانو [۱۱۰]

چي پر خره باندي څوک سپور وي خرېږ ورک وي [۱۱۱]
دا لـه ځایـه سـودایی یـا لېـونی دی
چـي لـه خپلـي مـور دي نـه وي زېږېـدلی

---

[۱۰۸] چي له خپله عقله پلی وي ، هغه تل په غم نیولی وي.
[۱۰۹] بي مېوي ونه څوک په ډبرو نه ولي.
[۱۱۰] د مار ګیر مرګ له ماره وي.
[۱۱۱] پر خره سپور خرېږ ورک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هوښیار یې خپل یې مه بوله پردی دی[۱۱۲]

چې په تمه د پردیو د کورو سي
یو من غوښه د وجود به یې کمېږي[۱۱۳]
د سورو په انتظار سترګی پرلاري
هغه تل په سپېرو دښتو کې پاتېږي[۱۱۴]

ګوره زړه چې یې له ځانه شخه بد نه کړې
چې وهلای کوم سړی نه سې په توره[۱۱۵]
چې په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه[۱۱۶]
که دي زړه غواړي چې مور دي نه سي بوره

د بډای کور ته یې سترګې وي نیولي
ملا نه دی چا مور کړی په ختمونو[۱۱۷]
که سل ځله د مکې شخه راستون سي

---

(۱۱۲) چې نه دي وي له موره ورته مه وایه چې وروره.
(۱۱۳) چې پردي کور ته یې تمه سي، یو من غوښه یې کمه سي.
(۱۱۴) چې په تمه د سورو سي، هغه پاته پر میرو سي.
(۱۱۵) چې په توره یې نه سي وهلای زړه یې مه بدوه.
(۱۱۶) چې په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه.
(۱۱۷) د بډای په ختم د ملا ارمان نه خیژي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر به څوک نه کړي حاجي په طوافونو

نه د مړو نه د ژوندو غم ور سره دی
تېزوي د بل پر مړي یاسینونه[۱۱۸]
چې جهان په غم زنګېږي باک يې نسته
چې ملا ته ور پیدا سي خیراتونه

تل د بل ډوډۍ یا پوروي یا پیغوروي[۱۱۹]
خمتا غوره ده د بل تر اطلسونو
خپل سوړ سک د بل تر ورجو غوښو ښه دی[۱۲۰]
پکه لور ښه ده د نورو تر زامنو[۱۲۱]

د زمریو په یو کاله کي زمری زېږي
له چغال سره ټولۍ د چغالانو
د ټپوس کره چا باز لیدلی نه دی
ټپوس غورځی له ځالۍ د ټپوسانو[۱۲۲]

---

(۱۱۸) د بل پر مړي خپل یاسین تېزوي.
(۱۱۹) د بل ډوډۍ یا پوروي یا پیغوروي.
(۱۲۰) د بل تر اطلس خپله خمتا ښه ده.
(۱۲۱) د بل تر زوی خپله پکه لور ښه ده.
(۱۲۲) د ټپوس له ځالي ټپوس الوزي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کادانی پوري وي د پیشو منده[۱۲۳]
تر موږي پوري وا ټن د جولاګانو[۱۲۴]
هره چاره د هر چا له وسه نه ده
د هوسیو نیول کار دی د تازیانو[۱۲۵]

د لندو ختو نری باران پلمه وي[۱۲۶]
زړونه مه ازاروه د مظلومانو
څوک چي بد کوي تل بد خویونهویني[۱۲۷]
تر ګرېوانه به لاس درسي د خوارانو

چي تلاښ کوي آخر به لاس ته درسي[۱۲۸]
په پوښتنه تر مکې سړی رسېږي[۱۲۹]
یو ساعت د بل ساعت په شاني نه دی[۱۳۰]

---

(۱۲۳) د پیشي منډه تر کادانی وي.
(۱۲۴) د جولا منډه تر موږي پوري وي.
(۱۲۵) چي هوسۍ نیسي د هغو تازیانو خولې توري وي.
(۱۲۶) د لندو ختو لړ اوبه دارو وي.
(۱۲۷) چي بد کوي کارونه هغه بد ویني خوبونه.
(۱۲۸) چي طلب یې کوې آخر به یې مومې.
(۱۲۹) په پوښتنه مکه پیدا کېږي.
(۱۳۰) یو ساعت د بل په شان نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یــا بــه مــړیــږي یــا مــوړ ژونــدون تېرېــږي[۱۳۱]

د کــم بختــو خولــه ســپېره لاس یــې ســپېره وي
لــه ډک لوښــي همیــشه یــو څــه تــویېږي[۱۳۲]
د مردانـــــو نــــامردانو ځـــــای معلــــوم وي
کـــه تیـــاره ده لاس لـــه خـــولې نـــه غلطېـــږي

کــه هــر څــو دي غلــیم خــوار وي ډار پــه کــار دی
کـــم یـــې مـــه بولـــه قـــوت د دښـــمنانو
تیـــــاري ورلـــــره بویـــــه د زمریـــــو
څــوک چــې جنــګ لــره ورځــې د ګیــدړانو[۱۳۳]

هـــــره ورځ د ســـــبا غـــــم درلـــــره بویـــــه
لــږیــې خــوره کــه نعمتونــه همېــشه خــورې[۱۳۴]
پــــه پردیــــو اندیــــښنو کــــې دي ځــــان زوړ کــــړ

---

[۱۳۱] یا مړ یا موړ.
[۱۳۲] له ډک لوښي یو څه تویېږي.
که شپه تیاره ده لاس له خولې نه غلطېږي.
[۱۳۳] چې د ګیدړ په جنګ ورځې د زمري تیاري کوه.
[۱۳۴] لږ خوره تل یې خوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم د هغه باغ پر څه خورې چې یې نه خورې[۱۳۵]

یوه ورځ ورته احتیاج په ژوند کې مه سې
باور نسته د ناکسو په قولونو
یا مدد له لویه کوره څخه غواړه
یا پناه غواړه له لویو لویو غرونو[۱۳۶]

بیله عیبه یو خالق دی بل یو نسته[۱۳۷]
بېهوده سپړې د هر سړي عیبونه
کوم ونه به باد نه وي ښورولې[۱۳۸]
څوک به یو سي ترلحده پاک لاسونه

یوه ورځ به د زمري په چمبه ورسي
چې چرګانو کې چغال ځان زمری بولي
د ښکاریانو په میدان کې به معلوم سي
که خړ سپی هر څونه ځان ګړندی بولي[۱۳۹]

---

[۱۳۵] د هغه باغه چې نه خورې غم یې پر څه خورې.
[۱۳۶] یا لویو غرو ته ځه یا لویو کور ته ځه.
[۱۳۷] بېله عیبه یو خدای Ψ دی .
[۱۳۸] داسي ونه نسته چې باد نه وي ښورولې.
[۱۳۹] خړه سپیه که ګړندی وې د ښکار په ورځ به معلوم سې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به هیڅ کله زاړه دښمنان خپل کړې
نه به کاڼه سې پاته د تورو غرونو[۱۴۰]
خو د نن تربور سبا درته په کار دی
چې مات نه کې د تربور غابښ په تربرونو[۱۴۱]

که دښمن دي وي د لوخو پړی پروت وي
ماریې بوله چې غلط نه سې وربانده دي[۱۴۲]
مار که وژنې د دښمن په لاس یې مړ که[۱۴۳]
یو په بل به سره وژني دښمنان دي

په یوه اسانه نه خاموشه کیږی
دښمني د پښتانه د سري اور دی[۱۴۴]
چې د زوی او د ورور وینې یې څوک توی کړي
د بدیو پرېښودل ورته پیغور دی[۱۴۵]

---

[۱۴۰] کاڼی به پوست نه سي، دښمن به دوست نه سي.
[۱۴۱] د تربور غابښ په تربور ماتېږي.
[۱۴۲] دښمن که دي د لوخو پړی وي، ماریې بوله.
[۱۴۳] مار هم په دښمن وژنه.
[۱۴۴] د پښتانه بدي د سري اور دی.
[۱۴۵] چې زوي ورور یې دی وژلی د هغه لاس دی چا نیولی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمنان ګوره اغزي دي په لمخي کې[۱۴۶]
چې ژوندي وي نه آرام سته نه خوبونه
د دباندې دښمني سي ختمېدلای
پام چې مات نه کې په خپل کور کي هډونه[۱۴۷]

نامردان همېش وهي د مړو لاري[۱۴۸]
د مېړونو سيالي نه دی کار آسانه
په قصه چې دي رنګ ژړ سو را معلوم سوې
تر ميدانه چې ولاړ نه سې بې ايمانه[۱۴۹]

د مالونو ساتل وېښي سترګي غواړي
د بيدو خلګو وي تل خراب کورونه
نه څښتن له خوبه وېښ سو نه سپی غاپي
غله پی کړي وه مزلونه رباطونه[۱۵۰]

---

(۱۴۶) دښمن د لمخي اغزی دی .
(۱۴۷) د بهر بدي ورکېږي، د کور بدي نه ورکېږي.
(۱۴۸) نامردان د مړو لاري وهي.
(۱۴۹) چې رنګ دي په قصه ژړ سو ، تورو ته مه ځه.
(۱۵۰) نه څښتن خبرېده، نه سپی غپېده، هسی غل وتښتېده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا متل دی چې نن سپک سي سبا ورک سي[۱۵۱]
په ژوندوني يې ميراث يوسي تربورونه[۱۵۲]
خوی خاصيت د مېړه، زړه د زمري غواړي[۱۵۳]
د همت په زور ژوندي پايي مېړونه

له نېکانو سره نېک خلک اوسېږي
له بدانو سره زده سي بده چار
پر هغه لار باندي مه ځه که هوښيار يې
چې دي نه وربانده ی مور تللې نه پلار[۱۵۴]

چې مېړه وي د هغه به لور چاره وي[۱۵۵]
د دښمن ورنه رپېږي اندامونه
که وروري ده نو د توري دا خوږه ده[۱۵۶]
يو د بل له ښنګه زيب کوي مېړونه

---

[۱۵۱] چي نن سپک سي سبا ورک سي.
[۱۵۲] ښنتن حيات مال يې ميراث.
[۱۵۳] خوی د مېړه زړه د زمري.
[۱۵۴] مه ځه پر هغه لار چي نه دي مور پر ځي نه پلار.
[۱۵۵] مېړه چې مېړه وي لوريې چاره وي.
[۱۵۶] وروري د توري خوږه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دي بوره يم خو ته دي پر ميدان يې[۱۵۷]
ګرځوم به هسکه غاړه پر ملکونو
کشکي مړ په سپينو تورو راته راسې
نه چې خړ سې له دښمن پر ميدانونو[۱۵۸]

چې اختيار لرې د جنګ پوښتنه څه ده[۱۵۹]
وخت يې نسته د سلا د مجلسونو
چې د تورو ميدان تور سي بله نسته
لاري ډېرى دي يوه ده د ميړونو[۱۶۰]

مياشت يوه ده ورځې ډيري پکښې غونډې[۱۶۱]
ډېرش يو ځاى دي چې لويې ترې معلومېږي
د يوه سواره به څه دوړه سي پورته[۱۶۲]
د لښکر دوړې آسمان ته پورته کېږي

---

[۱۵۷] زه دي بوره يم خو چې ميدان پرې نږدې.
[۱۵۸] په تورو مړ سې زويه، نه چې د ښمن ته خړ سې زويه.
[۱۵۹] چې اختيار د جنګ لرې، پوښتنه په څنګ لرې.
[۱۶۰] لارې ډيرې دي د مېړو لار يوه ده.
[۱۶۱] مياشت يوه ده، ورځې ډېرې دي.
[۱۶۲] د يوه سواره څه دوړه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نامه څښتن به پرې نهږدي پر لاري
خداى دي نه کړي د ناکسو لوى کورونه
په اول ځل يې پر خپل کلي ورترپ کړل
چې نامردو ته خداى ورکړله آسونه[۱۶۳]

يوه ورځ به يې اوبو پر سر اخيستى
و هر ځګ ته به وراچوې لاسونه[۱۶۴]
که اوبازيې هم له ځان سره پام وکړه
هسي نه چې درنه ورک سي ګودرونه[۱۶۵]

ديوې او دوو نېزو توپيريې نسته
چې ترسر واوړي اوبه سړى غرقېږي[۱۶۶]
هى توبه چې اوبه لوړي سي تر غاړي
شيرين زوى سي تر پښو لاندى وژل کېږي[۱۶۷]

---

(۱۶۳) چې نامردو آسونه وکړل اول يې پر خپل کلي وترپول.
(۱۶۴) اوبو اخيستى ځګ ته لاس اچوي.
(۱۶۵) اوبازيم، خو بې ګودره نه ګډېږم.
(۱۶۶) اوبه چې ترسر واوړى څه يوه نېزه څه دوې.
(۱۶۷) اوبه چې تر غاړي ورسيږي، زوي تر پښو لاندي کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مېړه د پاره ډېر ناستي پيغور دی
ځای پر ځای او به ولاړي زرغونېږي(۱۶۸)
که دي زړه دی چې له سياله سره سيال سې
حرکت او برکت سره سمېږي(۱۶۹)

ښه خواره همېش له رنګه خوړل کيږي(۱۷۰)
تل او به له پاکه لوښي چښل کېږي(۱۷۱)
خدای دي نه کړي مشران د چا بې لاري
او به هر کله د سر له خوا خړېږي(۱۷۲)

که دي زړه وي چې تهمت پر چا رانه سي
مال تر سترګو لاندي تل ساتلی ښه دی(۱۷۳)
که هوښيار يې اعتبار چې په ونه کې
که دي غل اشنا دی خر تړلی ښه دی(۱۷۴)

---

(۱۶۸) او به چي پر ځای ولاړي وي زرغونيږي.
(۱۶۹) خدایΨ وايي ته حرکت که زه به برکت کم.
(۱۷۰) خواړه له رنګه خوړل کيږي.
(۱۷۱) او به د لوښي له مخي چښل کيږي.
(۱۷۲) او به د سر له خوا خړيږي.
(۱۷۳) خپل مال تر سترګولاندي ښه دی.
(۱۷۴) خپل خر تړلی ښه دی، که دي غل اشنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته ګوره همېشه ملګري ژغوره
ښه ملګری به کم نه بولې له وروره[۱۷۵]
په ښه ورځ کي هر سړی د سړي یار وي[۱۷٦]
که دوستان غواړې په بده ورځ يې ګوره

که د غله سره یاري لري له ره یې
همېشه دي تړې خوندي لره مالونه[۱۷۷]
بې حسابه بې کتابه ژوندون ګران دی
په وروري کي هم په کار دي حسابونه[۱۷۸]

صبر تریخ دی خو میوه لري شیرینه[۱۷۹]
او د صبر ونه تل په مراد پخېږي[۱۸۰]
انتظار تر قتل زور غواړي پوهېږم[۱۸۱]
خو په صبر د مکې سفر لنډېږي[۱۸۲]

---

[۱۷۵] ځای ته ګوره ملګری ژغوره، کم يې مه بوله له وروره.
[۱۷٦] په ښه ورځ هر څوک دوست وي.
[۱۷۷] د غله سره یاري لره، خپل مال دي ترې خوندي لره.
[۱۷۸] وروري وروري، حساب ترمنځ.
[۱۷۹] صبر تریخ دی، مېوه يې شېرینه ده.
[۱۸۰] د صبر ونه په مراد پخېږي.
[۱۸۱] انتظار تر قتل سخت دی.
[۱۸۲] د مکې سفر په صبر لنډېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه بــه تــل د نــاروا پــه زيــن کــي ســپوريــې
نــه بــه ســره او ســپين پــر کــور درتــه انبــار وي
يــوه ورځ د بلــی مــور ده ســتا دي يــاد وي[۱۸۳]
دا آســـمان بـــه وي ولاړ لاټ بـــه مـــردار وي[۱۸۴]

خــدای دي نــه کــي د چــا مينــه بــې مېرونــو
پـــه انګـــړ کـــي بـــه يـــې لـــوخي زرغـــونېږي
خــود بــه هــر کس او نــاکس پــه کــور کــي ګرځــي
ابـــا نـــسته لـــه ادې څـــوک نـــه ډارېـــږي[۱۸۵]

چـــي وريځـــی ښـــوروي بـــاران بـــه وکـــي[۱۸۶]
پـــر آســـمان د خـــړو وريځـــو تمـــه کېـــږي
چـــي يـــې لاپـــي کړلـــې ډېـــري خيـــريـــې نـــسته
آســـمان هـــومره چـــی غـــوريږي نـــه اورېـــږي[۱۸۷]

---

(۱۸۳) يوه ورځ د بلی مور ده.
(۱۸۴) آسمان به ولاړ وي، لاټ به مردرا وي.
(۱۸۵) ابا پر کور نسته، له ادې ډار نسته.
(۱۸۶) آسمان چي وريځی ښوروي باران به وکړي.
(۱۸۷) آسمان چي غوريږي هومره نه اورېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ناکسو د نا اهلو نوکران دي
چې له ګوتو یې ثښېږي کمالونه
چې د تانګ تړل یې زده نه وه په ژوند کې
قسمت ورکړل له هغه لره آسونه[۱۸۸]

په دروغو به دي پورته کې آسمان ته
خادمان به دي در شمګېري کمالونه
یو په یو به درته وښیي په مخ کې
آیینه نه پټوي د چا عیبونه[۱۸۹]

نن یې مه ګوره په ناز په کرشمو کې
چې د خیاله په کاږه مغزی روان دی
دا زلخوړی د پردو په غوښو مست دی
پر پردي آس باندي سپور دی میری خان دی[۱۹۰]

---

[۱۸۸] آس یې هغو ته ورکړ چې د تانګ د تړلو نه و.
[۱۸۹] آیینه د چا عیبونه نه پټوي.
[۱۹۰] آس پردی، سپور پرې میری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس چي خدای خوا روي جوړ ترینه یابو کړي[۱۹۱]
تـــر درنـــو بـــارونو لانـــدي بـــه زړېـــږي
د هـــر چـــا دپـــاره خپـــل مقـــام پـــه کـــار دی
چـــي لـــه خـــره ســـره آس وتـــړې خـــر کېـــږي[۱۹۲]

اختـر نـه دی پـټ مېـره چـي معلـوم نـه وي[۱۹۳]
تـــــرې خبـــــر دي اولـــــسونه عالمونـــــه
نـــه اختـــر د يـــوه چـــا پـــه اجـــاره دی[۱۹۴]
لـــه قـــلا تـــر کنـــډوالو وي ســـره لاســـونه

يـــو د آس پـــه تمـــه جـــوړ کـــړي آوخورونـــه[۱۹۵]
بـــل کمبـــود لـــري يـــو آس و درې نعلونـــه[۱۹۶]
د ژونـــدون دپـــاره پـــوخ تـــدبير پـــه کـــار دی
تـل خـورجين بـايلي چـي ډېـر وهـي چرتونـه[۱۹۷]

---

[۱۹۱] آس چي خدای خوا روي نو يې يا بو کړي.
[۱۹۲] آس چي له خره سره وتړې د خره خويونه زده کوي.
[۱۹۳] اختر پټ مېره نه دی.
[۱۹۴] اختر د يوه سړي نه وي.
[۱۹۵] اخور يې جوړ کړ، ويل آس به خدای راکړي.
[۱۹۶] کړې وړې چاره، يو آس نسته درې ناله.
[۱۹۷] چرت يې واهه خورجين يې بايلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هډونه دي مات نه کړي د خپلوانو
سبا ورور دی چي دا نن درته تربور دی
چي يې تېغ د خپل دښمن په وينو سور کړ
په تندي کي يې معلوم د غيرت نور دی[۱۹۸]

څه به غم څه به ماتم څه به ګيله وای
پښتنو که پېژندلای خپل ميړونه
يو له سلو سل له خاورو برابر دي[۱۹۹]
يو شی نه دي داوړو منځ کي سرونه

څه به بخت وي څه تدبير در له بويه
پناه مه غواړه پر کور د غليمانو
له لېوه چي تښتېده وزه بې بخته
شپه يې واوښته پر کور د قصابانو[۲۰۰]

---

[۱۹۸] چپ د توري ووزی يې سور دی، د هغه په تنده نور دی.
[۱۹۹] يو په سل او سل په خاورو.
[۲۰۰] وزه له لېوه تښتېده پر قصاب واوښته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـا ر د بـل پـه لاس مـړ نـه کـې کـه هو ښـيا ر يـې[۲۰۱]
خپـــل بـــازو دي هـــم عـــزت هـــم درهمونـــه
بـا ر چـي خـر نـه وړي پخپـلـه يـې پـه شـا کـړه[۲۰۲]
پـه خـواري پـه زحمـت ښـه ښـکاري مېږونـه[۲۰۳]

نـــه د بـــدو نـــه د ښـــو تعبيـــر تـــرې کېـــږي
پـــه چيغـــارو يـــې کاڼـــه کړلـــه غوږونـــه
ښـــه ويلـــه زمـــوږ پلرونـــو هوښـــيارانو
لـــه خـــالي لوښـــي لـــوی خېـــژي آوازونـــه[۲۰۴]

يـــوه ورځ بـــه دي د لاپـــو نيلـــی شـــل وي
چـــي ويـــل بـــه دي تـــر هـــسکه توپ آســـان دی
څـه بـه سـوی څـه بـه يـې بـار څـه بـه مـزل وي[۲۰۵]
نـــن بـــه ګـــورو دغـــه ګـــز او دا ميـــدان دی[۲۰۶]

---

[۲۰۱] د بل په لاس مار مه وژنه.
[۲۰۲] بار چي خر نه وړي پخپله به يې وړې.
[۲۰۳] خواري د مېږو په شا ده.
[۲۰۴] له خالي لوښي لوی آواز خيژي.
[۲۰۵] څه سوی څه يې بارګی.
[۲۰۶] دا ګز او دا ميدان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــــې پخپلـــه پـــه خبـــرو بـــده ايي کـــړي
لـــه ښـــاغليو څـــه لـــره ســـيالي کـــړي[۲۰۷]
يــوه ورځ بــه دي رســوا کــړي سـپېرې شــونډي
پـــه خبـــرو بـــه تـــر څـــو پـــوري خـــاني کـــړې

وايــي پــور چــی ځنـډنی ســي ورکنــی ســي[۲۰۸]
خـداى پــوهېږي چــي وعـده ســي تـر کلونــو[۲۰۹]
خــو فرصـــت رحمـــاني، بېـــړه شـــيطاني ده[۲۱۰]
پـــه ســـهلو بـــه تـــرې د ســـود بارونـــه[۲۱۱]

هـر بنـده پـه خپـل وطـن کـي پادشـاهي کـړي[۲۱۲]
هـر ســړي تـه خپـل وطـن لکـه کـشمير دى[۲۱۳]
پـــه دنيـــا کـــي پردېـــسي بـــده بـــلا ده[۲۱۴]

---

[۲۰۷] چي پخپله بدايي که، ښاغليو سره څه لري سيالي که.
[۲۰۸] پور چي ځنډنی سي، ورکنی سي.
[۲۰۹] چي تر کاله سي، تر خدايه سي.
[۲۱۰] فرصت رحماني دى، بېړه شيطاني ده.
[۲۱۱] چي وسهېږي، وسود پېږي.
[۲۱۲] هر سړی په خپل وطن کی پاچا دی.
[۲۱۳] هر چاته خپل وطن کشمير دی.
[۲۱۴] مسافري بده بلا ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـي پـه کـور کـي وي امیـر بهـر فقیـر دی[۲۱۵]

ښـځه میـره پـه ښایـست مځکـه پـه فـصل
تلـــل کېـــږي تـــل مېړونـــه پـــه لوزونـــو[۲۱۶]
چـــي یـــې ژبـــه خپلـــه نـــه وه مېـــړه نـــه دی
کـــه هـــر څـــو لاپـــې کـــوي د میـــدانونو

د هیلـــۍ بچـــي تـــه ولـــي لامبـــو ښـــیې[۲۱۷]
پـــه لـــوی لاس ځـــان ګـــڼوې پـــه احمقـــانو
د خـــولې لاره ده رانـــده تـــه ورمعلومـــه[۲۱۸]
زړه بـــه نـــه ســـوځې پـــر ډلـــي د ټګـــانو

کـــه تـــر بـــام کـــه تـــر آســـمانه پورتـــه کېـــږې
پـــه زینـــو کـــي درتـــه بویـــه قدمونـــه
لـــه روپـــۍ څخـــه روپـــۍ را پیـــدا کېـــږي[۲۱۹]
لـــه ویـــالو څخـــه جـــوړېږي لـــوی ســـیندونه[۲۲۰]

---

[۲۱۵] که په کور کي امیر دی، بهر فقیر دی.
[۲۱۶] د مېړه لوز ګوره، د مځکي فصل، د ښځي ښایست.
[۲۱۷] د هیلۍ بچي ته لامبو مه ښیه.
[۲۱۸] رانده ته د خولې لار معلومه ده.
[۲۱۹] روپۍ روپۍ پیدا کوي.
[۲۲۰] رود له ویالو جوړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لباسي اشنايي نه کيږي تر مرګه
يوه ورځ به دا يوه لاره دوې کيږي
تر قيامته خو مې نه سې غولولای
له ړانده لکړه يو ځلی ورکيږي[۲۲۱]

تور د تورو سپين د نجونو په نصيب دی[۲۲۲]
د هر چا په قسمت نه دي ميدانونه
تېرې توري ته اوږه چي سموي څوک
هغه ګرځوي له ځان سره سپرونه[۲۲۳]

د ځوانۍ شپې د باد په شان تېرېږي
ورځې شپې بيرته چا نه دي ګرځولي
په سبا چي مړ نه سې له لوږي
سپمولي هميشه وي سپو خوړلي[۲۲۴]

---

[۲۲۱] ړوند يو ځل امساء ورکوي.
[۲۲۲] تورو د تورو دی، سپين د نجونو دی.
[۲۲۳] سپر هغه ګرځوي چي توري ته اوږه سموي.
[۲۲۴] سپمولې سپو خوړلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه دروغـــو بـــه تـــر کلـــه پـــوري پـــايې
سپين ته سپين او تـور تـه تـور وايـه کـه ښـه کړې
لـــه ســـل کالـــه عبـــادت ســـره ده ســـمه
چـــې يـــوه د حقيقـــت خبـــره وکـــړې (۲۲۵)

ســـل کلنـــه يارانـــه خـــاوري ايـــرې ســـي
چـــې پـــه خولـــه د منـــافق او د شـــيطان کـــي
برابـــر بـــه وي لـــه ســـلو جـــادوگرو (۲۲۶)
يـــو ســـړی چـــې غيبـــت گـــر وي پـــه ميـــدان کـــي

مېلمانـــه د بـــې غيرتـــه کـــور واکـــدار وي (۲۲۷)
همېـــشه يـــې کيـــسې کېـــږي پـــر کورونـــو
چـــې پـــه ننگـــه د بـــې ننگـــو څـــوک درېـــږي
شـــر ميـــدلی وي پـــه کلـــي پـــه ښـــارونو (۲۲۸)

---

(۲۲۵) سل کاله عبادت يوه خبره د حقيقت.
(۲۲۶) سل جادوگره يو غيبت گر نه دي برابر.
(۲۲۷) د بې غيرته کور کاله مېلمه واکدار وي.
(۲۲۸) د بې ننگو په ننگه به تل شرمنده يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه ژاولـــن يـــوازي نـــه وي شـــرميدلي[۲۲۹]
په خپـل كـور كي كه دوستان كه يې خپلوان دي
پـــه قبرونـــو كـــي بـــه مـــړي پـــه شـــرمېږي
نارينـــه چـــي نـــه پـــه خـــوى نـــه پـــه زبـــان دي

د هغـــو خلكـــو شـــوقدر پـــه نـــصيب وي
چـــي پـــر ځـــان يـــې دي منلـــى شـــوګيرونه[۲۳۰]
څـــوك پـــه ورځ كـــي تـــر مقـــصده نـــه رســـېږي
چـــي پـــه شـــپو نـــه كـــړي اوږده اوږده مزلونـــه[۲۳۱]

ښـــه هغـــه چـــي دي پـــه بـــده ورځ پـــه كـــار ســـي
د ښـــې ورځـــي پـــه هـــر كـــور كـــي يـــاران ډېـــر دي
چـــي پـــه ښـــې كـــي يـــار، پـــه بـــده ورځ بېـــزار وي[۲۳۲]
د عـــسلو پـــه دوكـــان كـــى مچـــان ډېـــر دي[۲۳۳]

---

[۲۲۹] د ژاولن په كور كي خپلوان شرمېږي، په ګور كي مردګان.
[۲۳۰] د شوقدر شپه په شوګير لنډېږي.
[۲۳۱] كه د شپې ولاړ نه سې، د ورځي به مزله ته و نه رسېږې.
[۲۳۲] د ښې ورځي يار، د بدي ورځى بېزار.
[۲۳۳] د عسلو په دوكان كي مچان ډېر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه خو دا چې لاس یې تش زړه یې سخي وي
چګې ډېرې یې دنیا زړه یې تنګېږي[۲۳۴]
چې دنیا یې ډېرول کفن یې یووړ[۲۳۵]
په نابوده به جاهل سړی نازېږي

ډوډۍ خپله خوري دعا کوي پردو ته[۲۳٦]
پر دنیا ساده ګان ډېر دي چې اوسېږي
په تیرا کې دي ډولونه د ښادیو
مامندی مسکین پر کور ورته ګډېږي[۲۳۷]

ریشتیا کار د زورور یا لیوني دی[۲۳۸]
هم پر سد یم هم خبر له خپله زور یم
په ریشتیا مې عبدالله ترمړی نیسي
که یې نه وایمه خدای ته به مختور یم[۲۳۹]

---

[۲۳۴] دنیا چي ډېرېږي زړه تنګېږي.
[۲۳۵] دنیاداره چې دنیا دي ډېرول سپین کفن دي یووړ.
[۲۳٦] ډوډۍ خپله خورم، دعا ستا سر ته کوم.
[۲۳۷] ډول په تېرا ږغېږي، مامندی پر کور ګډېږي.
[۲۳۸] ریشتیا یا زورور وایي یا لېوني.
[۲۳۹] که رشتیا نه وایم الله Ψ مي نیسي که یې وایم عبدالله مي نیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي پـــر ځنـــدہ د شـــرابو د خـــم کـــښېني
مـــورک وزي د پيـــشيانو پـــه جنګونـــو
و ليـــوه تـــه هـــم ښـــکنځل کـــوي پـــه زوره
چـی بـزه سـي يـو ځـل پورتـه پـر بـامونو [۲۴۰]

سـل منتـه د احتيـاج د يـوې شـپې وي
تـرې بهتـري د بيابـان شـپې دي اغزنـي
بـزې رابـه کـړې شـيدې پـه دې پـوهېږم
خولـه پوچـو بـه وي ډکـي او خيرنـي [۲۴۱]

بـلا پرېـږده چـي بيـده وي ويـښه نـه سـي [۲۴۲]
د منـزل پـر لـوري ګـام اخلـه تېرېـږه
کـه بـلا وهـې نـو مخـامخ پـر ورسـه [۲۴۳]
کـه پـر شـا يـې وهـې مـرګ تـه تيـارېږه

---

[۲۴۰] بزه چي پر بام وخيژي لېوه ته هم ښکنځل کوي.
[۲۴۱] بزې بزې شيدې به راکې خوله پوچو ډکي.
[۲۴۲] بلا بيده ښه وي نه ويښه.
[۲۴۳] بلا پر مخ وهل کېږي نه پر شا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه لــه مځکــي نــه راځــي نــه لــه آســمانه
بــلا هــر کلــه راځــي لــه خپلــه ځانــه[۲۴۴]
چــي دي وزيــږي بــلا وي لــه لمنــي[۲۴۵]
بيــا بــه څرنګــه ګيلــه کــوې لــه چانــه

کــه بنـده کـړي حرکـت خـداى برکـت کـړي[۲۴٦]
بنـده هـر کلـه حيـران خـداى مهربـان وي[۲۴۷]
مينـــه وېـــره لـــه بنـــده ســـره تړلـــې
بنـــده کلـــه وي رحمـــان، کلـــه شـــيطان وي[۲۴۸]

بنـده راسـه د خـداى خپـل سـه کـه انـسان يـې
داسي تـل اوسه پـر بـل چي پـر خپـل ځـان يې[۲۴۹]
کـه دي خپـل ګريـوان هـر وخـت وي قاضـي کـړی

---

[۲۴۴] بلا نه له مځکي نه له آسمانه، له خپله ځانه.
[۲۴۵] بلا له خپلي لمني پورته کېږي.
[۲۴٦] بنده دي حرکت کړي، خداى به برکت کړي.
[۲۴۷] بنده حيران خداى پر مهربان.
[۲۴۸] بنده د بنده رحمان دی، بنده د بنده شيطان دی.
[۲۴۹] بنده راسه د خداى خپل سه لکه پر ځان داسی پر بل سه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــر قيامتـــه بـــه پـــر ســـمه لار روان يـــې

اجـــل هـــر گـــړی پـــه يـــاد لـــره هو ښـــياره
تـــــل يــــې غـــــشی را روان وي نـــــا بيره
بنـــــده ليـــــري موښـــــلولي واتښونـــــه
مرگـــــي لار ورتـــــه نيـــــولې نـــــا خبـــــره[250]

يـــو بيـــده بـــل بيـــده نـــه ســـي ويـــښولای[251]
يـــو بـــه ويښ وي چـــی بيـــده خلـــگ ويـــښېږي
لاري ډکـــــي لـــــه اغزيـــــو لـــــه خطـــــرو دي
بيلـــه خپلـــو څـــوک منـــزل تـــه نـــه رســـېږي[252]

هميـــــشه لـــــره قيـــــضه د خپلـــــی ژبـــــي
ځـــــان دي وســـــاته د زړونـــــو لـــــه آزاره
عمـــر ســـل کالـــه لـــري بـــد ي خبـــري[253]

---

[250] بنده ليري موښلولې، مرگي لار ورته نيولې.
[251] يو بيده بل بيده نه سي ويښولای.
[252] بې د خپلو څوک سرته نه رسېږي.
[253] د بدي خبری عمل سل کاله وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رغېده نه وي د ژبي له پرهاره[۲۵۴]

همېشه دي وي د بل د ېګدان ته سترګي[۲۵۵]
د بل لاس کي مړی غتهه در ښکارېږي[۲۵٦]
پر پردي دسترخوان سل مېلمانه غواړي[۲۵۷]
ستا پخپله سپی په تاخت تر کور تېرېږي[۲۵۸]

بیکاري همېش لنګېږي خواري زېږي[۲۵۹]
تل زانګو د بد بختیو بېکاري ده[۲٦۰]
بېکارانو ته شیطان کارونه ګوري[۲٦۱]
شیطاني لار د دنیا د دین خواري ده

له خنجره چي یې سرې وینې څڅېږي
د قاتل پر نوم به څنګه منکرېږي

---

(۲۵۴) د توري ټپ جورېږي د ژبي ټپ نه جوړېږي.
(۲۵۵) سترګي یې د بل پر دېګدان وي.
(۲۵٦) د بل لاس کي مړی غتهه ښکاري.
(۲۵۷) پر پردي دسترخوان سل مېلمانه هیڅ دي.
(۲۵۸) تر کور یې سپی په تاخت تېرېږي.
(۲۵۹) بېکاري لنګېږي خواري ترې زېږي.
(۲٦۰) بیکاري د بدبختۍ زانګو ده.
(۲٦۱) بېکارو ته شیطان کارونه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غلا کړي يې په کلي کی اوښان وي
هغه هم پر لاري ټيټ روان تېريږي[۲٦۲]

سپی د اوښ په سايه تلی ويل دا زما ده[۲٦۳]
خدای دي نه کړي له چا ورک خپل اندامونه
پکي وخوره مړی د خان په کور کي
اوس له ناز څخه کاږه اخلي ګامونه[۲٦۴]

که هر څو يې خوري پردي خواړه په پور دي[۲٦۵]
او پردی څپلی په پښو کي معلوميږي[۲٦٦]
پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور دی
که دي بد وکړنو مخ دي په توريږي[۲٦۷]

---

(۲٦۲) پټوي اوښان، ځي ټيټ ټيټ.
(۲٦۳) سپی د اوښ په سايه تلی ويل يې دا زما ده.
(۲٦۴) پکي د خان په کور کي ډوډی وخوړه پر لاري سمه نه تله.
(۲٦۵) پردي خواړه په پور دي.
(۲٦٦) پردی څپلی په پښو کي معلوميږي.
(۲٦۷) پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور کړ، که دي بد وکړ نو مخ دي تور کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په چا کې د غیرت سترګی ړندې وي
تل پردي خواره ورته ښکاريږي(۲٦۸)
پردی خر شل منه بار سي په شا وړلای(۲٦۹)
پردی خر په خوږېدلو نه پو هېږي(۲۷۰)

که پردی بګړی پر سر د مار تړل دي(۲۷۱)
پردی زوی هم په نازونو نه زوی کېږي(۲۷۲)
پردی غوښې څوک پر ځان نه سي تپلای(۲۷۳)
پردی سپی تش د ډوډی په زور خپلېږی(۲۷۴)

بد اولاد وي د خپل پلار په مخ کې زخه
که يې پريږدې نو پر مخ بده ښکاريږي
که يې پرې کړې نو تاو يږې به له درده(۲۷۵)
نه پرې کېږي نه پر مخ پرېښودل کېږي

---

(۲٦۸) پردي خواره خواږه وي.
(۲٦۹) پردی خر شل منه بار وړي.
(۲۷۰) پردی خر نه خوږيږي.
(۲۷۱) پردی دستار پر سر د مار تړل دي.
(۲۷۲) پردی زوی نه زوی کېږي.
(۲۷۳) پردی غوښې په ځان پوري نه موښلي.
(۲۷۴) پردی سپی په ډوډی خپل.
(۲۷۵) پرېښول يې عيب لری پرې کول يې درد، ناخلف دی د خپل پلار په مخ کې زخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـرې هغـه دی چـې ومـري پـه خبـره
پـه تېـره تـوره خـو هـر ځـوک وژل کېـږي[۲۷٦]
زوی هغـه دی چـې پـه سـپينو تـورو مـړ سـي
نـه هغـه چـې بـه د ښـمن لـره خړېـږي[۲۷۷]

پـه خپـل کـور کـې خـو مېږی هم توريـالی وي[۲۷۸]
پيـشو هـم پـر خپلـه مېنـه زمـری کېـږي[۲۷۹]
نـر هغـه دی چـې يـې نـوم پـر بيابـان پـروت وي
پـه کيـسو کـې د ميړونـو چـې يـادېږي

شـپه او ورځ دواړه رانـده لـره يـو شـان وي[۲۸۰]
چـې بـل نـه کـې وړانـده تـه ځراغونـه[۲۸۱]
د کاڼـه تـر غـوږو ډول نـه ور رسـېږي
د ړانـده پـه مـخ کـې مـه کـوه رقـصونه[۲۸۲]

---

[۲۷٦] په توره هر ځوک مري، سړی هغه دی چي په خبره و مري.
[۲۷۷] په توره مړ سې زويه، نه چي د ښمن ته خړ سي زويه.
[۲۷۸] په خپل کور کي مېږی هم توريالی وي.
[۲۷۹] په خپل کور کي پيشو زمری وي.
[۲۸۰] ړانده ته شپه او ورځ يو شان ده.
[۲۸۱] ړوند په ځراغ څه کوي.
[۲۸۲] ړانده ته ګډېږه مه کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوم چـي وشـيندي روپـی پـه کلـي کـور کـي
تـولي پيغلـي بـه يـې وکـړي خدمتونـه[۲۸۳]
هـم پـر خوابنـي هـم خوبنـينی وي بـې قـدره
هغـه زوم چـي يـې تړلـي وي جيبونـه[۲۸۴]

مه دی خدای که دوبی سوړ مه ګرم ژمی[۲۸۵]
کـه هـر څـو ژمـی د خـوار غريـب تـاوان وي[۲۸٦]
وايـي کلـه بـه موسـم د ژمـي بولـو
وايـي هـر کلـه چـی بـاد او يـا بـاران وي[۲۸۷]

د پـردی ګټـي د پـاره کـي ځـان سـتړي
د مريـانو خـواری کلـه چـا منلـي
کـه څـوک ځـان او ايمـان دواړه پکـښي بـايلي
سوی به تل وي د خاوند، سپي هسي ځغلي[۲۸۸]

---

[۲۸۳] زوم چي روپی شيندي، د کلي نجوني به يې خدمت کوي.
[۲۸۴] زوم چي جيب تړلی وي، پر خوابني او خوښيني يې قدر خوړلی وي.
[۲۸۵] ژمی دي سوړ مه سه دوبی دي تود مه سه.
[۲۸٦] ژمی د خوار او غريب زيان دی.
[۲۸۷] ژمی به کله وي چي باد او باران وي.
[۲۸۸] سوی د خاوند وي سپی هسي منډي وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــې د چــا وي عقــل كــم هــر څــه يــې كــم وي[۲۸۹]
چــې د چــا وي عقــل ډېــر ژونــد يــې سمــسور وي
عقـــــل ورور دی د عـــــزت ســـــره جـــــوړه دی
چــې د چــا وي عقــل ډېــر عــزت يــې پــور وي[۲۹۰]

---

[۲۸۹] چې عقل نه لري هغه به څه لري، چې عقل لري هغه هر څه لري.
[۲۹۰] عقل د عزت ورور دی، که عقل لري عزت يې پور دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library